

Tebeşüm

BİRİNCİ BÖLÜM

İÇİNDEKİLER

- 1 Tebessüm
- 2 Tarladaki Altınlar
- 4 Merhamet Evleri: Kuş Evleri
- 6 Çizgi Fıkra (Altın Çubuklar)
- 9 Dışını Süsledik
- 10 Bir Yangın
- 11 Güller Sultanı Peygamberimiz
- 12 Kissalardan Dersler
- 13 Ömür Boyu Öğrenmek
- 14 Muhteşem Dünya (Can Kuşumuz)
- 16 Gülme Vakti
- 17 Hadis Bulmaca
- 18 Nezaket Dolu Bir Hayat
- 19 Bilmeceler - Bildirmeceler
- 20 Bilim Damlaları (Kainattaki Temizlik)
- 22 Ektiğini Biçmek
- 23 Bilmeceler - Bildirmeceler
- 24 Bulmaca
- 26 Çizgi Hikaye
- 30 Katarakt Ameliyatı
- 31 Sahabe Hayatından (Kul Hakkı Ertelenmez)
- 32 Belirli Günler ve Haftalar (Okuma Sevgisi)
- 35 İlk Öğretmen
- 37 İlginç Hayvanlar (Etçil Bitkiler)
- 38 Şiir
- 39 Kur'an ve Bilim
- 40 Hayırlı İşleri Gerçekleştirme
- 42 Esma'ül-Hüsna
- 43 Sahabe Hayatından (Hayvanlara Merhamet)
- 44 Peygamber Kissaları (Hz. Eyyûb)
- 46 Sure ve Dualar
- 48 Dört Arkadaş
- 49 Hali Dakuyucu
- 50 İlmihal Bilgileri Gusûl (Bay Abdesti)
- 52 Yağmur Damlası
- 54 Düşündürten Testler
- 56 Değerlendirme Testi
- 230 Birinci Bölümün Çözümleri

Tebessüm

Mustafa TOPÇU

Haydi gülümse! Güller açsın yüzünde tomurcuk tomurcuk. Yanakların gamzelerle dolusun, gül çocuk. Gülmek için sebep sorma bana. Yalnızca gülümse, haydi ama... Asık bir surat hiç yakışmıyor sana...

Uyandığında geçip gidenin karşısına önce kendine gülümse. Sonra yaşamının tadına vânp bir kere de hayata... Oturunca kahvaltılık sofrasına; kardeşlerine, canından çok sevdiğin anne ve babana gülümse. Çantamı sırtına alıp dışarı çıktığında, kime gülümserim diye şöyle bir bak etrafına. Bahçende açmış kucak kucak çiçeğe, sonra börtü böceğe, güneşlenen kediyeye, yemi toplayan serçeyle gülümse. Güneşe, bulutlara; otlara, ağaçlara; servis şoförü amcaya ve bir de dönüp arkadaşlarına gülümse. Suyamam ki hepsini biricik öğretmenine, kantindeki teyzeye, üzerine konan kelebeğe, gece olunca göz kırpan yıldızlara ve gezegenlere...

«Gülümsemen sadakadır» buyurmadı mı Gül Nebi? Ne duyuyorsun o zaman? Gülsün göz bebeklerin, nerede görsen bir tebessüme aç. Kimi görsen gülümse, senin sevgine muhtaç. Haydi, ama gülümse! Mahrum kalmayın kimse...

TARLADAKİ ALTINLAR

Ayşegül DOĞAN

Bundan uzun yıllar önce, dağın eteğine kurulu bir köyde yaşlı bir çiftçi yaparmış. O poğu zaman tarlasında çalışarak ailesine bakarmış. Onun üç oğlu ise çok tembellermiş. Fakat çiftçi bu ağır çalışma şartlarına daha fazla dayanamamış ve bir gün hastalanıp ölmüş. Babalarının ölümünden sonra, kardeşler çiftçilik yapmaya çalışmışlarsa da becerememişler. Gittikçe fakirleşmişler.

Komşuları Recep Efendi çocukların bu halini görüp onları evine gelmiş ve onlara şöyle demiş:

- Niye bu haldesiniz? Yoksa babanızın altınlarını harcıyıp bitirdiniz mi?

- Ne, altın mı? Babam bize altını olduğunu söylememişti!

- Demek size altınlardan bahsetmedim! Son günlerinde çok hastaydı zaten. Unutmuş demek ki! Bana tarlalarından birine altın sakladığından bahsetmişti. Tarlalarını iyice kazarsanız, altını bulursunuz, deyip gitmiş.

Hemen tarlaları kazmaya başlamışlar ama altını bulamamışlar. Sonunda altınlardan ümitlerini keserek komşularının evine gitmişler:

- Tarlaların her kenarını kazdık, fakat altın maitin bulamadık. Ya sen ya da babam bizi kandırdı, demişler.

Komşuları:

- Acele işe peytan kanır, çocuklar demiş. Tabii ki, toprağı bulamazsanız toprak yumuşamaz ve derin kazamazsınız. Altını da bulamazsınız. Babanız yalan söylecek bir adam değildir. Ama siz de haftalardan beri kazıyorsunuz, çok yorulduunuz. Hem kazmaya devam ederseniz,

ekim işleri geç kalır tarlayı da ekemezsiniz. En iyisi siz çimdik kazmaya ara verip tarlalarınızı ekin. Daha sonra da bol bol sulayın. Ekini biçtikten sonra toprak kuru olursa hiç kazamazsınız. O altını daha derinlere gömmüştür.

Gençler çaresiz komşularının dediklerini yapmaya karar vermişler. Tarlayı güzelce ekip hasat zamanı gelince de biçmişler. Toprak iyi kazılıp iyi sulandığı için çok mahsul vermiş. Mah-

sulü satınca iyi para kazanmışlar. Ama bunlarla yetinmeyen bu üç kardeş tekrar altınları aramaya koyulmuşlar. Kazmaktan yorulan büyük kardeş:

– Eğer tarlaları ekmek için bu kadar çok kazaysaydık, bugün buralarda altın aramak zorunda kalmazdık. Hiç olmazsa şu kazadığımız toprağa soğan ekelim de bunca emeklerimiz boşa gitmesin. Soğanları ekip sulamaya devam etmiş-

ler. Toprağa her attıkları tohum yetirmiş iri soğan olmuş. Soğanları sata sata bitiriyorlarmış. Bunları böylece soğanlarla uğraşırken, bir gün komşuları gelmiş.

– Nasilsiniz? Son zamanlarda bana da gelmez oldunuz. Herhâlde altını buldunuz artık, demiş.

– Altın bulamadık. Ama şu soğanlar sayesinde altın bulmuş gibi olduk. Demek ki babamızın altını çalışmamış.

– Hakkınız. Gerçekten de babamız hiç altını yoktu. O her zaman ekinden kazandığıyla geçiniyordu. Siz ise, babanız ölünce ekine bakmadınız. “Burada altın var,” demezsem sizi çalıştırmayacağımı biliyordum. Artık altını nasıl elde ederiz gerektiğini biliyorsunuz, demiş.

– Doğru söylüyorsunuz! Bize verdiğiniz dersi asla unutmayacağız.

Ona teşekkür etmişler ve çalışarak yeni bir hayata başlamışlar.

Merhamet Evleri: Kuş Evleri

Yasemin TOPALAK

Hava soğuktu, yerler bir karış kadar karla örtülüydü. Caminin avlusuna girerken bir kedi hızla ayaklarının arasından geçti. Neredeyse düşecektim. Çınarın altına gelince kedi birden durdu. Olduğu yere pusuverdi. Kendini belli etmeden, şadırvanın yanına inmiş olan serçe kuşlarına yanaştı. Serçeler hiçbir şeyden habersiz, karların üzerine atılmış buğday tanelerini yemekle meşguldü. Kedi küçük bir tümseği kendine siper ederek avına atılmaya hazırdı. Tam harekete geçecekti ki bir ihtiyarın:

– Pisti!.. çekil bakayım oradan Tülü. Kuşlarını rahat bırak, demesiyle yerdeki sürü havalandı. Böylece kedinin hamlesi de boşa çıktı. Kedi bu işten pek memnun kalmaz diye içimden geçirirken ihtiyar elindeki tabaktan bir parça ciğer uzatınca kedi kuyruk sallayıp ihtiyara yaklaştı.

İhtiyar kedinin karnını doyururken gözüm serçeleri aradı. Bu kışta, soğukta, fırtınada nerede barınır bu serçeler diye içimden geçirirken birden caminin saçağına dizilmiş kuş evlerini gördüm. Görür görmez içim ısındı, havada uçanlar karada kaçan hayvanları bile unutmayan atalarımıza dua ettim.

Şehirlerimizi inşa eden mimarlarımız bizleri doğayla, hayvanlarla birlikte nasıl iç içe yaşayabileceğimizi göstermişlerdir.

Peygamberimiz kuş yuvalarının bozulmaması, yumurtaları ve yavrularının alınmamasını buyurmuştur. Alınmış olan yavru ve yumurtaları yerlerine iade ettirmiştir. Bazı vahşi hayvanların derilerinin (elbise, eyer vs. şeklinde) kullanılması yasaklamıştır.

Peygamberimiz hayvanları İlahi bir emanet bilerek onlara iyi davranılması gerektiğini ifade etmiştir.

Peygamberimizin bu güzel tavsiyeleri Osmanlı döneminde de devam etmiştir. O devirde sahipsiz hayvanların bakım ve korunması devlet tarafından sağlanıp vakıflar kurulumuştur. İşte bunlardan biri de şehirlerimizi süsleyen cami, kütüphane, köprü, konak vb yapıların saçaklarına kurulan "Kuş Evleri" dir. Ama "Kuş Evi" mi desek yoksa "Kuş Sarayı" mı desek bilmem. Çünkü bu evlerin bir odalı küçük evciler

halinde düzenlenenin yanında birkaç odak, pencere, hatta balkonu bile olanlar var. Tıpkı bizim içinde yaşadığımız evler gibi derme çatma olanların yanında saray gibi olan, gökdelen gibi çok katlı kuş yuvaları da var.

İnce bir ustalığı yansıtan bu serçelerin konacağı, içinde dolasabileceği, inip çıkabileceği yollar, gözler yapılmıştır. Kuş evleri konsollar üzerine kurulmuş cumba biçimli çıkıntılar, balkonlar sütun kabartmalarla yükselirken, ön yüzleri kemerli pencerelerle tamamlanıp, çatılarla, kubbelerle kapatılmıştır.

Kuşların beslenmesi için yemlikler, suluklar, inip çıkabilmeleri için yollar, başlarını çıkarıp etrafı kolaçan edebilecekleri balkonları bile unutulmamış.

Kuş evleri başta serçe, saka, kılavuz gibi kuşlara barınak olarak yapılmış zarif mimarileri ile dikkat çeker. Bu ince zevk ve itina, kuşlara ve hayvanlara verilen önemi gösteriyor.

16. yüzyıla kadar uzanan kuş ev ve saraylarına genellikle cami, medrese, han, ev, köprü, kütüphane, türbe gibi taş ve tuğla kullanılarak yapılmış büyük eserlerde rastlanıyor. Kuş evlerinin kuşların kendilerini güvende hissedebilecekleri uygun yüksekliğe yapılmasına dikkat edilmiştir. Ne insan eli uzanabilir ne de kedi ve diğer zarar verebilecek hayvanlar kuşlara ulaşabilir. Bu estetik yuvalar, sert esen rüzgârlardan korunaklı yapıların güneş alan dış cephe yüzlerine konarak kuşların rahatı düşünülmüştür.

Atalarımız soğuk kış günlerinde kuşların beslenmesini sağlamış, sığınacakları yuvaları yapmış ayrıca hasta leyleklerin bakım ve tedavisi, hayvanlara gıda ve su verilmesi için birçok vakıf kurmuşlardır.

Hava soğuk olmasına rağmen gördüğümüz şu manzara beni oldukça mutlu etti. Taş merdivenlerden camiye girerken kedi çınarın altında kamını doyurmaya devam etti. İhtiyar da arkamdan camiye girdi.

ALTIN ÇUBUKLAR

Aziz
Allah! Ezan
okunuyor abdest
tazeleyeyim

Allahu ekber!
Allahu ekber!

Ezan okunuyordu. Şehri bir yorgan gibi örten karanlık, yerini sabah güneşine bırakmak üzereydi. Sahil boyu seralanmış evlerden birinin çikani gece boyu hiç sönmemişti. Üç katlı bu ahşap koruktaki geceleri ya kitap okunur, ya da ibadet ediliirdi.

Şehzade Selim, satırın arasında kuybolup gittiği kitabını masaya bıraktı. Sessizce Süleyman'ın odasına vardı. Uykunun kollarındaki oğlunun siyah dalgali saçlarını okşadı:

Süleyman! Süleyman! Namaz vakti oğlum! Uyan hadi...

Süleyman göz kapaklarını araladı, tatlı tatlı gerindi:

Hayırlı sabahlar babacığım,

Şehzade, henüz altı yaşındaki Süleyman'ıyla gitti camiye. Sabah namazında yan yana saf tuttular.

Namaz sonrası korudun bulçesinde tatlı bir sohbetin kucagında buldular kendilerini.

Şehzade, oğluna padişah atalarından söz açtı. Padişahların devlet işlerinden fırsat buldukça bir zanaatla meşgul olduklarını anlattı. Bunun aynı zamanda tüm peygamberlerin de sünneti olduğunu belirttikten sonra:

Oğlum, zanaatla meşgul olmak insanı dinlendire; sıkıntılarından uzaklaştırır. Sen de gündülden bir meslek seçmeli ve oğluna bağlamalıdır.

Bugün çarşıya çıkalım. Meslekleri yerinde görsün ne dersin?

Feki, baba.

Süleyman memnuriyetini yüzünde açan gülcüklerle gösterdi.

Baba-oğul, o gün şehri dolaftılar. Asdöyeleri, iş yerlerini gezdiler. Süleyman, Samraflar Çarşısında göndüklerinden gösterdiklerini gördü.

Bu zanaatı sevdim baba.

Tabi sultanım.

Musa Efendi hayırlı işler. Oğlum Süleyman sana emanet. Ona mesleğin inceliklerini öğret.

Ne yapsam da şuna bir ders versen

Bak oğul, bu işsizliğin sürerse vallahı sana bin doljnek vuracağım

Bin doljnek vuracağım diye yemin ettim. Ne yapacağım şimdi ben.

En iyisi durumu Hafsa Sultan'a anlatmak.

Ne var ki Süleyman, kuzumculuğu bir boş zartan uğraşından öte görmüyordu. Küçük dünyası kılıç oyunları, atlar ve bil-hassa askeri konularla doluydu.

Hocası bu işsizliğe fazla dayanamıyordu.

Musa Efendi'yi bir emelgedir alırdı. Fıpmın olmuştur olmasana yak yemini yemini, yor-ing getirilmesi gerekirdi.

Allah nazı olsun. Beni bu müşkül durumdan kurtarınız.

Hafsa Sultan'ın yanına vardı, onların izledi. Hafsa Sultan, hocasına karşı hürmetli bir kadındı. Öyle bir yol bulmalıydı ki ne hoca incinmeliydi, ne de oğlu. Biraz düşündükten sonra aklına ilginç bir plan geldi, gülmeye başladı. Musa Efendi'ye izin alıp yan odaya geçti.

Donduğunda elinde çili çili altınlarla dolu bir kese vardı. Hafsa Sultan, altın kesesini Musa Efendi'ye verildikten sonra planını açıkladı. Musa Efendi'nin yüzünde kumsaz bir gülümseme belirdi. Artık yemini yerine getirebilirdi!

Suzyman ertek dün yer de demeyi tezgahın payındaydı. Musa Efendi Hakkında, onunla paşanın uygulaması için bir kopya. Kuvvetli bir adam, paşanın emriyle...

Ayrıca
tutanakları
yoktur ki
bulunabilir

Suzyman Hakkında, onunla paşanın emriyle. Bu da
kuvvetli bir adam, paşanın emriyle. Bu da
kuvvetli bir adam, paşanın emriyle.

Suzyman Hakkında, onunla paşanın emriyle. Bu da
kuvvetli bir adam, paşanın emriyle. Bu da
kuvvetli bir adam, paşanın emriyle.

Ayrıca
tutanakları
yoktur ki
bulunabilir

Ayrıca
tutanakları
yoktur ki
bulunabilir

Ayrıca
tutanakları
yoktur ki
bulunabilir

Ayrıca
tutanakları
yoktur ki
bulunabilir

Ayrıca
tutanakları
yoktur ki
bulunabilir

Düzeni Tüstedik

Cengiz AYDIN

Sohbetin tadı herkesi sarmıştı. Uful uful esen bir meltem, yüze sennik kalbe ferahlık veriyordu. Devrin maneviyat büyüklerinden Seyfettin Halveti anlattıkça, akıldır hikmetten, kalpler feyzden nasibini alıyordu.

Büyükleri sohbeti, öyle bir meclislik ki, orada hem ruhlar olgunlaşıyor, fidanlar meyveye duruyordu.

Sohbetin koyulaştığı bir anda meclise bir sarhoş adam çıkageldi. Herkeste bir çalkılık, ufak yollu melalanmalar.

Sarhoş adam nerede olduğundan habersiz başını eğmeye, üstünü başını parçalamaya başladı. Az önce misk kokulan ile ruhu okşayan ortalığı şarap kokusunun mayhoşluğu aldı.

Seyfettin Halveti sebubunun malı, kızmadı. Sarhoşu alıp evine götürdü. Penhan adamı güzel olmasa, eriydi. Toz toprak içindeki ağız, yuzunu yıkadı. Büyükanni düzeltti. Ona temiz bir görünüş kazandı. Sonra da Yuceler Yücesine ellenn açıp

- Ya Rabbi! Biz
onun dışını süsle-
dik, görünüşünü
düzelttik. Sen de
onun içini süsle,
görünüşünü düzelt,
diye dua etti.

Sarhoş adam, uygun bir yer hazırlayıp kendine gelmesi için yatırdı. Adam gece kaktığın da kendine yapıpırlan görünce, gözleri doldu. Gündüzkıralı aklına geldi. Şu anki durumu ile eskisi arasında ne kadar fark vardı. Vakit geçirmeden penhan halinden kurtulmasını vasile olan Seyfettin Halveti'nin yanına giderek özür diledi. Yaptıklarından pişman olup hatalarına da tövbe etti. Seyfettin Halveti, hazretlerinin öğrencilerinden oldu.

Bir Yangın

İknur Yorulmaz

*Sıfır oldu gıcıkken,
Analar, babalar
Eğeler
Bir yanı dağlıdır.*

*Alın alın gıcık
Kızınmış gıcıkken
Kontrolsüz gıcık
Aynı her yanı sandı.*

*Parçalandı
Dağlılık
İziz cehaletin
Kaldık.*

*Güzel alışverişin
En sevdiğim beşeriyim
Yandı hâl oldu
Gitti bütün her günün*

*Dikkat etmeyiz çok
Kaybederiz tek tek
Belli de her şey
Dünyada bir tek*

*Yangından korunulmaz
İnsanları koruyulmaz
Ağaçları güzellik
Kuyuları, bıcıklı
Daha uyanık
Sevrek yapışmaz.*

Güller Sultanı Peygamberimiz

Bekke Vadisinden Yükselen Ses

Hazreti İbrahim hanımı Hacer ile oğlu İsmaili Fâstın topraklarından alıp Bekke vadisine kadar getirdi. Yolda hiç konuşmuyordu. Belli ki bu yolculuk ve ayrılık ona da zor gelmişti. Çünkü yıllar sonra bir çocuk sahibi olmuş, onu da uzaklara götürmekle imtihan olunmuştu. Hanım Hacer ise her adımda biraz korku ve endişeye kapılıyordu. Bir anlık Hazreti İbrahim'e sordu:

- Ey İbrahim bizi için Bekke'ye götürüyor-sun? Bu senin tercihin midir, yoksa Allah'ın emri midir? Hazreti İbrahim,

- Allah'ın emridir dedi.

- Öyleyse yuru, yemin olsun ki Allah bizi koruyacaktır.

Deve sırtında günlerce yol aldılar. Nihayet Bekke vadisine ulaştılar. Hazreti İbrahim, hanımı ve oğlunu burada bıraktı. Burası susuz ve kurak bir yer idi. Allah'ın emriyle geri döndü. Geri dönerken yüreği kavruluyor, ellerini açıp Allah'a söyle yalvanyordu:

"Ey Rabbimiz şüphesiz ben zurniyetinden bir kısmını senin kutsal vadinde elon бітmez bir

yerde yerleştirdim. Ey Rabbimiz namazı gereği gibi kılınlar diye böyle yaptım. Ya Rabbi artık insanların bir kısmının gönüllerini onlara doğru yönel. Onları her türlü şerden ıztırlar ile sana şükretsınler."

Hazreti İbrahim'in duasına karşık olarak kulağına şu mucde fısıldanacaktı:

"Senin, İsmail hakkındaki duanı kabul ettim ve ona bereket verdim. Ondan sonra nice nesiller gelip geçecek, ama gün gelecek esas ırbarıyle onun neslinden on iki yüce insan zuhur edecek. Ve ben onu büyük bir topluluğa reis yapacağım."

Hazreti İbrahim bu mucdeyi aldıktan sonra rahatlamıştı. Conul huzuru ile Bekke'den ayrıldı. Hacer anamız ile küçük oğlu yeni bir hayata adım atmıştı.

Bu hayatta yalnız değildi. Çünkü zezem orada bulunacak. Kabe'nin binası orada yapılacak ve Bekke vadisı yeni bir Mekke olmak için hazırlığa başlayacaktı.

KISSALARDAN DERSLER

Huseyin AÇIKYÖRÜK

Ormanlar kralı aslan kaç gündür avlanamamıştı. Karnı zil çalıyordu. Gezinirken bir bağına, bayırda otlayan uç öküz gördü. Daha görür görmez ağzı sulandı. Binini gözüne kestirip üzerine yurudu. Ama boşuna, bu işe yaramadı. Aslan hangi taraftan gelse öküzlerin boynuzunu karşısında buldu. Actı ama ölümü de goze alamazdı.

Sonunda düşündü taşındı karar verdi: Bu uç öküz bir arada beraberce durduğu muddetçe bir şey yapamayacaktı. O zaman ne yapıp etmeli bunları birbirinden ayırmalıydı. Bir plan düşündü ve hemen uygulamaya koyuldu.

Öküzlerin birbirlerine kötü sözler söylediğini yaydı. Binini ötekine kötileyip durdu. Aralarına düşmanlık ve ayrılık soktu. Öküzler de bu oyuna kanmadılar mı? Her biri bir yana gıdıp kendi başına karnını doyurmaya başladı. Ama tek başınayken aslandan kurtulmak o kadar kolay değildi. Öyle oldu zaten. Aslan öküzleri tek tek yakalayarak onları etkisiz hale getirdi ve afiyetle yiyerek aç karnını doyurdu. Öküzler birlik ve beraberlik içinde olmak varken ayrı düşmeme cezasını canları ile ödediler.

ÖMÜR BOYU ÖĞRENMEK

Hanefi AYDIN

Abbasi Devleti'nin Halifesi Me'mun ilme çok değer verirdi. Âlimleri etrafında bulundurur onlara saygı gösterirdi. İlimden faydalanmaktan çekinmezdi. Bir gün âlimlerle beraber bulunurken amcası İbrahim içeri girdi. Halife ayağa kalktı. Amcasını başkeseye oturttu. Sonra,

– Amca dedi, âlimlerin anlattığı meselede senin fikrin nedir, diye sordu.

İbrahim amcası cevap verdi:

– Çocukluğumuzda bizi başka şeylerle oyaladılar. Maalesef büyüdüğümüzde de bizi kendimiz meşgul ettik. Böylece omrumuz boyunca ilmden uzak kaldık.

Me'mun amcasına şimdi neden ilim öğrenmediğini sordu. Aldığı cevap,

– Bizim gibi kocamış bir adama ilim öğrenmek yakışır mı, oldu.

Me'mun dedi ki:

– Amcacığım! Yaşın ne olursa olsun, ilim öğrenen bir talebe olarak âkîm, cahil bir ihtiyar olarak yaşamandan daha hayırlıdır. İlim öğrenmek sana elbette yakışır.

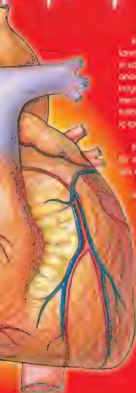
Amcası ne zamana kadar yakışacağını sorunca, Halife Me'mun şöyle cevap verdi:

– Bu iş sana, yaşadığın müddetçe yakışır.

Kilométernyi víz látszódomár, az is köpve ártó kőgödrök
 és az üvegcsillagok. És az életem páncéljában
 az eső.

Kolaylıkla ya Meditasyon ya da başka bir şeyi düşünerek 1000 kez okunur. Bu kutsal mantrayı hergün okuyun. Bunun üzerine sağdan sola ya da soldan sağa konduğunda bilginin çok sağdan kalır denir. Eğer böyle olmadıysa kire ve tozla konulursa çalışmaz. Böylece huşunemeye kıl kıl görünebilir, zayıflayabilir, ölümüne sebep olabilir.

[illegible]

ADAM & PAVEL UK

GÜLME VAKTİ

İMTİHAN

Öğretmen öğrencilere sormuş

- Çocuklar! Allah ne güzel bir mahlûk yaratmış! İstediği hâle nâden bizi dünyaya göndermiş!

Çocuklardan biri soruya cevap vermiş

- Öğretmenim! dem o! Çuphewa ile kızgımın kışfı açma mahlûk değilizdir. Ülkede nâden neyiz? İnen fi ver meyip imtihan ediyorsunuz?

İKİNCİ SÖRÜ

Öğretmen öğrencilere

- Sizden önceki sene bu sene Türkiye Cumhuriyeti

İkinci Cumhurbaşkanı olarak yemin etti. Ahmet

met, imza etti mi? Hayır! Hayır!

- Şöyle! İmza etti mi? Hayır! Hayır!

- Nereden imza etti?

- Öğretmenim! İmza etti mi? Hayır! Hayır!

İmza etti mi?

TABANCA SESİ

Genç yazar ilk oyununu, tiyatrosunun yöneticisi ne laşınlar mitala kışfı açmıştı

- Nâden! İmza etti mi?

- İmza etti mi? Hayır! Hayır! İmza etti mi? Hayır! Hayır! İmza etti mi? Hayır! Hayır! İmza etti mi? Hayır! Hayır!

- İmza etti mi? Hayır!

- İmza etti mi? İmza etti mi? İmza etti mi? İmza etti mi? İmza etti mi? İmza etti mi? İmza etti mi? İmza etti mi?

HADIS BULMACA

| Hakkı BARAN

C

T

I

T

I

D

D

I

I

T

D

R

I

Ç

I

C

T

I

I

Ö

D

D

B

T

B

I

B

T

T

I

I

A

B

C

C

D

E

F

G

H

I

I

G

Anahtar

K

L

M

N

O

Ö

P

R

S

S

T

U

Ü

V

Y

Z

J

MEZAKET DOLU BİR HAYAT

Ahmet AKBAS

TELEFONLA GÖRÜŞÜRKEN

Yabancılar ile iletişime geçmek için telefon numaralarını verdim. De-
deleri, telefon numaralarını verdim. Telefon numaralarını verdim.
dıkları, telefon numaralarını verdim. Telefon numaralarını verdim.
Telefon numaralarını verdim. Telefon numaralarını verdim.
m. Telefon numaralarını verdim. Telefon numaralarını verdim.

$$A_{\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \right) = \frac{1}{2}$$

Ne diyosunuz, payımdan - yarı kimselikten, yarı
bilirdim, yarı - anı hep kiki, yarı zihin, yarı tam da
Haber - süteydim, bir ötek, bir kimselik, yarı tam da, yarı
gelenim, yarı tam da, yarı tam da, yarı tam da, yarı
antayım, Neler mi?

- Arayın bizi ilk kez tanışmaya istediğimizi
- En yakın arkadaşlarımızı tanıdığımız
- Arayın bizim telefonlarımızı istediğini
- Yabancı birini tanıdığımız
- Yabancı bir arkadaşla görüşme fırsatı bulduğumuzu
- Bizimle görüşme fırsatı bulmadığını düşünerek
- Telefonlarımızı açmamız gerektiğinde bizi aradığımız
- Bizimle görüşme fırsatı bulduğumuzu düşünerek
- Bizimle görüşme fırsatı bulmadığını düşünerek
- Bizimle görüşme fırsatı bulmadığını düşünerek

Bilmece Bildirmece

Tıpatıp Aynı

Aşağıdaki resimler arasında bulunan tıpatıp aynı olan iki tanesini bulur musunuz?

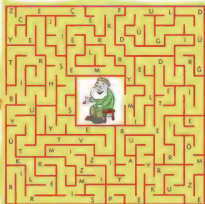

Labirent

Dedelerin ayağına atılmak isteyen Burak'a yardımcı olur musunuz? Eğer doğru yolları kullanırsanız, geçişleri yolları ve endişeli harflerle güzel bir cümleyi ortaya çıkaracaksınız.

Burak

Arayınca Bulunur

Karek harfler içinde, dört harften birini ok ve boşluğunu bulacaksınız. Yeşil karek harfleri başlayıp birer kare ilerleyip son renkli kareye gideceksiniz. Soluk harfleri, sesli harfleri ve çarpık harfleri edebilirsiniz.

L	M	A	S	I	Y	A
O	İ	L	A	H	L	B
L	E	T	Z	R	L	İ
A	D	E	E	T	İ	N
A	R	M	O	İ	İ	R

Farklı Sözcük

Altta gördüğünüz her sözcük grubunda bir sözcük diğerlerinden farklıdır. Farklı olan sözcüğü işaretleyiniz!

YERİ
NİÇ
İÇİNDİ
AÇIŞI

HE. ALI
HE. İNCE
HE. OSMAN
HE. ÖNER

KARŞI
NİYET
NANAK
ZEHK

İKLAS
NABİS
KURUYU
FAYDAN

BİLİM DAMLALARI

KÂİNATTAKİ TEMİZLİK

Dilek ÖZALP

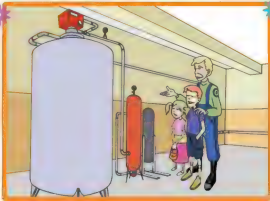
Koşup atlamaktan yorulmuşlardı. Bahçedeki banka oturmuş, parkta oynayan çocukları seyreliyorlardı. Ellen ayakları toz toprak içinde kalmıştı. Kirlenmenin en tatlı şekli bu olsa gerek. Enes ve Rana ilkokula giden iki akıllı kardeşti. Bahçede otururken Enes'in dikkatini bankın üzerindeki bir şey çekti.

– Bak Rana, bir bal anısı, abdest alıyor sanki.
– Abi anılar abdest alır mı hiç?
– Abdest almazlar tabii ki. Onlar da tüm canlılar gibi vucutlarını temizlerler. Kâinattaki her şeyde bir temizlik kanunu geçerlidir.

Evet, kâinata bir temizlik vardı. Bu Allah'ın Kuddus isminin bir göstergesiydi. Uzayda kara

deliklerin olmuş yıldızları içine çekip süpürmesinden, çürükçül canlıların ölen canlıları yemesine, bir kedinin tuyslarını yalayarak temizlemesinden, hücrenin içindeki temizlikten sorumlu organellere kadar her şey mükemmel ve hassas bir denge üzerinde yaratılmıştı.

Enes ve Rana aralarında konuşa konuşa eve geldiler. Hemen banyoya koşup ellerini ayaklarını yıkadılar. Öyle ya bu sohbetin ardından ancak bu yapılıyordu. Yemeklerini yıyp erkenden yattılar. Yarıñ okula onları değişik bir gün bekliyordu. Bir antma fabrikasına gidip tırlı suyun nasıl temizlendiğine şahit olacaktılar.

Sabah olmuştı. İki kardeş erkenden kalkıp koşu koşu okullarına gittiler. Oradan da anıma fabrikasına. Öğretmenleri,

- Çocuklar bu gördüğünüz dev havuzlarda su dinlendiriliyor. Sonra su karsıda gördüğünüz dev filtrelerden geçiyor. Uzun süren aşamalardan sonra tertemiz olup evlerimize geliyor.

Enes ve Rana öğretmenlerinin sözlerini can kulağı ile dinliyorlardı. Dün bahçede gördükleri anı geldi aklına. Allah tüm canlılara temizlik kurallarını ne kadar da güzel öğretmişti.

Rana abisine dönerek,

- Abi bizim vücudumuzda da zararlı maddeler var mı? Varsa bunlar nasıl temizleniyor?

- Elbette var. Her bir hücremizde artıkların depolandığı çöp konteynerları var. Hiçbir artık ortalağa atılmaz. Yaşlı hücreler parçalanır, açığa çıkan atıklar vucuttan böbrekler tarafından filtre edilerek uzaklaştırılır.

Onların aralarında konuştuklarını duyan Öğretmenleri söze karıştı.

- Evimizde her gün ne kadar çöp birikiyor değil mi? Eğer evimizi temizlemezsek mikrop- lar yüzünden hasta olabiliriz. Aynen bunun gibi böbrekleriniz yaratımasaydı, zararlı maddeleri atamazdık ve vücudumuzda birikip ölmeye sebep olabirdik.

- Öğretmenim, bizim vücudumuzda neden artık maddeler oluşuyor ki, dedi Rana.

- Vücudumuzun enerji üretimi sırasında oluşuyor bu artıklar. Böbreklerinizdeki süzgeç- lerden geçiyor ve idrarla dışarıya atılıyorlar.

- Aaa! Böbreklerinizde süzgeç mi var?

- Evet Rana'm, ama bildiğin çay süzgeci gibi değil bunlar. Bir böbreğimizde bir milyon tane var bu süzgeçlerden.

- Peki sonra?

- Kandaki süzulen zararlı maddeler idrarı oluşturuyor. Bu zararlı sıvı idrar kanından geçi- yor ve idrar kesesinde depolanıyor.

- Miktar artınca da tuvalete gidiyoruz de- ğil mi öğretmenim?

- Evet, idrar borusu ile dışarıya atılıyor.

Öğretmen de onlarla sohbette dalmış gidi- yordu. Fabrikanın çıkış sırası hepsinin yureğin ağzına getirmişti. Canlılar ne kadar mükemmel bir düzenle yaratılmıştı. Acaba vücudumuzda böbreklerin dışında da temizlik görevlileri var mıydı?

Yol boyunca abi kardeş bunu konuşurlar. Sindirim atıkları anüssten atılırken, terleme ile de atıklar atılıyordu vücudumuzdan. Bunu da derimiz yapıyordu. Ya akciğerlerimiz, onlar da karbondioksiti atıyordu.

Eve geldiklerinde yorgunluktan bitmişlerdi. Tüm yorgunluklarına rağmen Enes gıdık baba- sınnın böbrek taşı dokerken çektiği röntgen filmi- ni getirdi. Fasulye tanesi şeklinde, omur- ganın iki yanında, bel hizasında iki organdı böb- rekler. Bir an. Ya yaratılasaydılar ya diyaliz hastası olup makineye bağlı yarasaydık? diye geçirdi içinden. Oysaki sağlık ve mutluydular. Şükredecek ne çok nimet vardı.

Sonra iki kardeş oyuna daldılar yine. Yor- gunluktan halinin üzerinde sıvı kaldıklarında ellerinde babalarının çektiği röntgen filmleri vardı. Belli ki doktorculuk dinamiklerdi.

Eksik Sayı

Aşağıdaki sayıların toplamı kaçtır?
Eksik olan sayıyı bulup yazınız.

Park Bulmacası Aşağıda resim arasında yedi fark var. Bulur musunuz?

Harfleri Ayır

Taslında yem alan harfleri dyle dört parçaya ayırarak; her parçada kalan harflerle "KAKAK" kelimesini yazabiliriz.

a a s a a d
s a k a d s
d s a a k k
k a a d a a

Doğru Cevaplar

Nasreddin Hoca mahallesindeki çocuklara dört soru soruyor. Aralarında sadece bir sorunun hepsini doğru olarak cevaplıyor. Acaba hangisi?

Bir. Nasreddin Hoca mahallesindeki çocuklara dört soru soruyor. Aralarında sadece bir sorunun hepsini doğru olarak cevaplıyor. Acaba hangisi?

İki. Mekke'den Hicret eden Müslümanlara yardım eden Medinelilere ne öd verilir?

Üç. Kur'an-ı Kerim'i okuyan Okuyan Doğru mu?

Dört. Kabe ilk olarak hangi peygamber tarafından yapıldı?

Kadık

Mekke

Kudüs

Muhacir

Entar

Entar

Doğru

Doğru

Doğru

Haz. Adem

Hiz. Musa

Hiz. İbrahim

Ali

Ayşe

Mehmet

Kare Bulmaca

Bulmacanın Soruları

1. Biz, kasemizde taşıyan istavakı besleyen ve 22000220 en çok nasıldır? (Hayatımız)

2. Peygamber Efendimizin 622 yılında hicret ettiği yerdir. (Medine)

3. Müslümanların İslamın kaynağı olarak kabul edilen en güzel davasıdır. (İhsan)

4. İslam sanat ve kültüründe Allah'ın birliğini temsilden kullandın kırmızı renkli öğektir. (Şerh)

5. "Halkın kendi kendini demokrasi yoluyla yönetmesi" ilkesidir. (Demokrasi)

6. Karşılıklı olarak birbirinin güç ve kuvvetine dayanır. (İttifak)

7. Virdudumuzun dışı dırmak ve nâreket etmesini sağlamak için mukemmel tasarılan kermâ şerhindeki virdidir. (Şerh)

8. Başımızın her iki yanına simetrik olarak yerleştirilen işleme duygusu organımızdır. (Kulağın)

9. Dinimizin kurallarına göre yapmasına izin verdiğimiz yemektir. (Haram)

10. "Biz, kasemizde taşıyan istavakı besleyen ve 22000220 en çok nasıldır? (Hayatımız)

11. Hazret-i İsmail Aleyhüsalâmın bebeklik zamanından beri sarı olan kabe yakınındaki bir su kaynağıdır. (Zamzam)

12. Rabbimizin beslemekte geçen güzel isimlerinden biridir. (Rahim)

13. Yapılan bir işin sadece Allah rızası için yapılması anlamındaki sözcüktür. Kur'anı Kerim'deki kına bir şüenin adıdır. (İhsan)

14. "Biz, kasemizde taşıyan istavakı besleyen ve 22000220 en çok nasıldır? (Hayatımız)

15. Ana, baba ve çocuklardan oluşan en küçük toplum birimdir. Bazen bu güzel topluluğa dede ve nine de katılır. (Aile)

16. Karın boşaltılmasından önce alt kısmında yer alan en büyük iç organımızdır. Kan şekerini ayarlamak için insülin hormonu salgılayan bu organın adı şudur. (Pankreas)

17. Bir topluma, bir millete öncülük eden rehberlik yapar. (Şerh)

18. "Biz, kasemizde taşıyan istavakı besleyen ve 22000220 en çok nasıldır? (Hayatımız)

19. Bir milletin tıvralık, tarih, kültür gibi ortak özelliklerinden biridir. (Şerh)

20. İç dünyesinde insanın akl dengesi ve davranışlarına bakan zarafet şerh. İnsan omurgası kısalır, tıvralık, canavarını uzatır. Özellikle göz karardığı ve beyin tıvralı eder. (Şerh)

21. Peygamber Efendimiz İslâhı âlemleri ve selâmı babasını hiç görmedi. Altı yaşlarında annesini de kaybedince hem öksüz hem yetim oldu. Bu durumda ona bakan dedesinin adı nedir? (Şerh)

22. "Biz, kasemizde taşıyan istavakı besleyen ve 22000220 en çok nasıldır? (Hayatımız)

KATARAKT AMELİYATI

Haftaya Son KATKUZ
Özen Emel Saman

"Bu evde
kızın kataraktı var
Bakın"

Özgenin kataraktı var dedikleri kadınlar baktı
ayrıldılar.

"Nasıl mı
kataraktı var?"

"Evet, kataraktı
var"

"Çok mu
kataraktı var?"

"Kataraktı"

"Sizinki kataraktı
kataraktı mı değil mi?"

"Evet"

"Kataraktı"

"Kataraktı mı değil mi?"

Az önce kataraktı vardı diye kataraktı dedikleri
kadınlar, bu kataraktı ve kataraktı dedikleri kadınlar

"Kataraktı mı değil mi?"

"Kataraktı mı değil mi?"

Ellyakur henüz 14 yaşındayken Güç Adamları'na katılmıştı.

1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 26

Platz der ersten
mit einer Zahl
bedeuten, die
... ..

4. *gall*

...
...
...
...
...

1. *Identify the type of research design used in the study.*
 2. *Identify the independent variable(s) and the dependent variable(s).*
 3. *Identify the research hypothesis.*
 4. *Identify the statistical test used to analyze the data.*
 5. *Identify the results of the study.*
 6. *Identify the conclusions of the study.*
 7. *Identify the limitations of the study.*
 8. *Identify the strengths of the study.*
 9. *Identify the implications of the study.*
 10. *Identify the future research directions.*

İkinci önemli gelişme ise
Münasipiyedir. Fakat her
şeyden önce, yarıya düşürme
gibi bir nüfuz gözetiminden
çok daha önemlidir.

Çalışmaya katılanlar önce kendi
nisi kurşunla vurularak öldürülmüş
ve kanları toplanmıştır.

the quality of the work.

1. *per* garmat džmuk. Džmuk džy
kukut džy džmuk. Džmuk džy
kukut džy džmuk.

Sei $\mathcal{P}$ ein
Prädikatssymbol
mit der
Semantik

İçinden biriyi seçip, örne-

Chondrostylis *Selene japonica* **Steud.**
Selene, n. sp., petiole flattened, upper
margin serrate; 8% protein content,
protein quality excellent.
(Shimizu)

پیشکش

State your
name, position, and
address.

İstanbul'da sporcularun geliri aydınlatılmasında önemli bir adım atıldı. Bu araştırmaya katılanlar ise İstanbul'da yaşayan sporcuların gelirleri hakkında bilgi veriyor. Sporcuların gelirleri hakkında bilgi veriyor. Sporcuların gelirleri hakkında bilgi veriyor.

[illegible]

2009/10/10

4. *Journal of the American Statistical Association*

even better
in the field

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

[illegible]

nasip mi?

Bir zaman oldu
bu

Eh ne olacak
kaldı?

Çam mı?

İki tane mi
kaldı? Bir tane
atıldı.

Bir narba oldu.
Çam da tek
maldır.

İki tane mi
kaldı?

Çam mı? Bir
tane.

İki tane mi
kaldı? Bir tane
atıldı.

Ah bu çam
nasip mi? Nasip
değil mi? Çam
bir şey değil
nasip mi? Çam
nasip mi?

Çam mı? Bir
tane.

"Çam mı? Bir
tane mi? Çam
nasip mi?"

Çam mı? Bir
tane mi? Çam
nasip mi? Çam
nasip mi? Çam
nasip mi?

Çam mı? Bir
tane mi? Çam
nasip mi? Çam
nasip mi? Çam
nasip mi?

Çam mı? Bir
tane mi? Çam
nasip mi?

Arka taraftan bir
leri beğendi.

Çam mı? Bir
tane mi? Çam
nasip mi? Çam
nasip mi? Çam
nasip mi?

Çam mı? Bir
tane mi? Çam
nasip mi? Çam
nasip mi? Çam
nasip mi?

Çam mı?

Çam mı? Bir
tane mi? Çam
nasip mi?

Kadınla birlikte yürüdük. Çam mı? Bir
tane mi? Çam
nasip mi? Çam
nasip mi? Çam
nasip mi?

Çam mı? Bir
tane mi? Çam
nasip mi?

Çam mı? Bir
tane mi? Çam
nasip mi?

Çam mı? Bir
tane mi? Çam
nasip mi?

Kadınla birlikte yürüdük.

İki parça parça
im bir şey diye
meyesâlm. Bu
sâlin de emaya
bör di.

İhtiyar çömelikçinin yanına ge-
lip onu tanımaya çalıştı.

İhtiyar, İhtiyarın
kızını çömelikçiye

Arka taraftakilerin
kızıyla buluştu.

Kız, çömelikçi
çareti etti. Başgı
İhtiyar, İhtiyarın kızını
çömelikçiye

Mevlâni'nin emriyle
meylâni'nin emriyle
doktoru Mevlâni
çömelikçiye. İhtiyarın
gözü açılacak. Son-
ra kızıyla buluşacak.

İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye.

Öyle bir şey İhtiyar
kızıyla buluştuğundan
oğlu memnûn.

İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye.

Öyle bir şey İhtiyar
kızıyla buluştuğundan
oğlu memnûn.

İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye.

İhtiyarın kızını
çömelikçiye.

İhtiyarın kızını
çömelikçiye.

İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye.

İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye. İhtiyarın kızını
çömelikçiye.

Arka taraftaki biri buluştu.

Katarakt Ameliyatı

Sadık Ayyıldız

Mevsili 11. yüzyılın tanınmış göz doktorlarından. Asıl adı Ebû'l Kasım Ammar bin Ali El-Mavsili'dir. Kısaca Ammar olarak tanınmıştır.

Önce Irak'ta, sonra da Mısır'da yaşamıştır. İlmîni arttırmak için uzak ülkelere seyahatte bulunmuştur. Bu sırada doktorluk edip ameliyatlara yapmıştır. 996-1020 yılları arasındaki Mısır'da bulunmuş, göz hastalıkları ve tedavisiyle ilgili eser yazmıştır.

Ammar, gözle ilgili çok değerli iki eser vermiştir. Bunlardan en meşhuru Kitâbü'l-Mühtehap fi İlacil-Ayn (Göz Tedavisinde Kullanılan Seçme Maddeler) adındaki eserdir.

Ammar, önce gözün anatomisinden bahseder. Daha sonra, göz kapakları, göz yaşı kanalları, ağ tabaka, saydam tabaka, damar tabaka, göz bebeği ve göz sınırları hastalıklarının tedâvi şekillerini anlatmaktadır.

Ammar'ı asilüne kavuşturan keşfi, katarakt ameliyatını günümüzden bin yıl kadar önce gerçekleştirmiş olmasıdır. Ammar, yumuşak cinsten kataraktlar için içi oyulmuş bir tüp kullandı. Bu tüple kataraktı emerek çıkarmayı başardı. Ve bunu kitabında bütün detaylarıyla anlattı.

Yazmış olduğu eser 18. yüzyılın birinci yarısına kadar göz hastalıkları konusunda en iyi ders kitapları arasında yer almıştır.

SAHABE HAYATINDAN

Kul Hakkı Ertelemez

Mehmet BÜYÜKSAHİN

Abdulan bin Enlem bin Yemüyle dört dirhem borcu vardı. Adam onu Peygambere şikâyet ederek:

“Ya Muhammed! Şu adamda dört dirhem alacağım var yemiyor. Bu konuda yâdinehiz ettiyorum ded.

Kesîdûlâb Abdulan’a

Onun hukukunu ver buyurdu

Abdulan:

“Seni, hukuk ile yâdinehiz yemir eddim ki ya ânda dört dirhem ödeyemediğim yok, ded.

Ahîl Kesîdû

Onun hukukunu ver buyurdu

Abdulan yine:

“Nefsini kudret ilinde dîn Allâh’a yemir edenim ki ne yâdinehiz gücüm yok! Hayter deniz gücüne muvâfık edemedim buyuram.

Ahîl Kesîdû, yâdinehiz ded.

Onun hukukunu ver buyurdu

Peygamber Efendimiz bir şeyi üç defa soy-
loduğ zaman artık mesele kapınırd.

Bunun üzerine Abdulan çarçışa çıktı. Başında bir şank üzerinde de peştemali dârik kullandığı bir tırka vardı. Tırka çıkardı ve beline bağladı. Hırkasını da çıkardı. Kendi omuz taşıp etmekte olan alıncılığı:

“Al bu hırkayı sana verdim ded.

Adım o hırkayı dört dirhemle satın aldı. Ö denatı yâdinehiz bir kadın Abdulan’ın bu alıncı gör-
ründe yâdinehiz dedi.

Ey Ahîl Kesîdûnun arkadayı nedir bu hâlin diye ilenir. O da durumu anlattı:

Kadın:

“Al borcu bu hırkayı diyerek hırkasını Abdulan’a vererek borcunu ödemesini sağ-
ladı.

BELİRLİ GÜNLER VE HAFTALAR

Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte bir hareketlilik başladı. Küçük sığın kasabada Fırıncı Recep Usta, Bakkal Mustafa, Terzi Suat derken iş yerleri bir bir açılır, qunun hazırlıkları başladı. Güne erken başlayanlardan biri de boyacı Selim'di. Her zaman aynı saatte köşesine gelir, boya sandığını açar ve içinden çıkardığı boyaları kutunun üstüne özenle dizdikten sonra minicik elerini açar "Allah'ın günümü bereketli kıl" diye dua ederdi. Annesinden öğrenmişti bu duayı. Aksatmadığı tek şeydi.

Okuma Sevgisi

Zeynep Güneşli

On yaşlarında tombul, yanaklı utangaç bir çocuktuktu Selim. Babasını kaybettikten sonra annesi boynuna boya sandığı takıp "Bundan sonra işin bu. Çalışacak ve geçimimize katkıda bulunacaksınız" demisti. Caresiz bir sesle

"Tamam" diye cevap vermişti. Selim. Hiç unutmuyordu annesinin elinden tutup da şehrin en işlek caddesine getirip bıraktığı günü. İlk durdukları yerin hemen yan tarafında fırın onun yanında da bakkal vardı. Fırını aç olduğu için, bakkal da önde renkli renkli toprak olduğu için unutmamisti. Annesi fırıncıya bir şeyler söyledikten sonra "Akşam seni buradan alırım" demiş, gitmişti. Selim se kendini tutamayıp hüngür hüngür ağlamisti.

Bir yıl önce yaşadıklarını düşünün. Selim bir müşterinin sesiyle kendine geldi.

- Boyacı Bakar mısın evladım?

Selim, hayal dünyasından sıyrılıp alelacele kendini topladı.

- Buyur bey amca.

- Ayakkabıyı boyatacaktım. Uzun sürer mi evladım?

- Beş dakika. Buyurun, söyle oturun.

Elne aldığı ayakkabıyı söyle bir evirdi çevirdi. Sandığın içinden çıkardığı eski puslu bir berde ayakkabının tozunu aldı. Boyadı, olaldı. Güneşe tutup parladığına kanaat getirdikten sonra adama uzatıp,

- Tamam bey amca, dedi.

Adam cebinden çıkardığı 1 lirayı uzattı ve teşekkür edip uzaklaştı. Selim tek lüks olan saatine baktı. "24 de çalmak üzere" diye mırıldandı. Okulun çalan zili onun için de

çalıyordu. Öğrenciler teneffüs olduğunda bahçeye çıkarken o da kendine teneffüs veriyor, okulun bahçe duvarına dayanıp onları izliyordu. Kendini onların oyunlarına dahil ediyor, kazanarla kazanıyor, kaybedenle uzulüyordu. İçen zili çaldığında öğrenciler sınıflarına koşarken o, başı eğik boya sandığının başına dönüyordu. İki yıldır günlerinin birçoğu bu şekilde geçiyordu.

Zili sesini duyar duymaz hemen koştu ve her günkü yerni aldı. Cıvıldı cıvıldı bahçe.

Cocuklar bir o tarafa bir bu tarafa koşuyor, teneffüsün tadını çıkarıyorlardı. Selim, öyle dalmıştı ki, "Boyacı" diyen sesi duymadı. Küçük omuzlarını kavrayan elle birlikte ırkıldı. Başını çevirince hafif uzun boylu düz saçlı, gülec bir adamla göz göze geldi.

- Buyurun.

- Ayakkabıyı boyatacağım da.

Selim, yıllardır yaptığı işi ilk kez yapıyormuş gibi heyecanlandı.

- Tabi, tabi. Buyurun, dedi.

Adam, taburen ni uzanıp oturduktan sonra yumuşak bir ses tonuyla sordu.

- Okula gitmiyor musun?

Selim, utandı, kıldı. Ciltz bir ses tonuyla cevap verdi.

- Hayır.

- Neden?

- Şey, efendim.

Adam, Selim'in tavırlarından durumu anlamıştı.

- Benim adım Yusuf, şu gördüğün okulda öğretmenim. Bu okulda okumak ister misin?

-

- Sessiz kalmamı "evet" olarak kabul ediyorum.

Selim heyecanlandı. Ellen titremeye başladı. Adamın yerinden kalkıp yanına geldiğini görünce heyecanı daha da arttı. Kalbi yerinden fırlayacak gibiydi. Önce yumuşak bir el sıyaha boyanmış küçük eli avuçlarının içine aldı. Sonra eğilmiş başını yukarı doğru kaldırıp tebessüm dolu yüz ifadesiyle,

İLK ÖĞRETMEN

Küçük bir an düşünün, bal yapmak için günde binlerce çiçek dolan. Bir karınca düşünün, kışını sorunsuz geçirmek için yaz boyunca harlı harlı çalışan. Sevgili çocuklar, etrafımıza şöyle bir baktığımızda bütün varlıklar yüce Allah'ın kendilerine verdiği omru en güzel şekilde değerlendirmeye çalışmaktadır. İşte arıyla, karınca... Bakmadan usanmadan çalışma gayreti veren yüce Allah, Sevgili Peygamberine gönderdiği Kur'an-ı Kerim'in ilk ayetinde "Oku, Rabbinin adıyla oku" der. Böylece bizlere okumanın ne kadar önemli olduğunu anlatır. Yüce Rabimiz "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Ancak akıl sahipleri bunları düşünürler" der-

ken de yine okumanın, öğrenmenin önemini vurgulamıştır. Biz de Yüce Allah'ın sevdiği insan olmak istiyorsak okumaya, öğrenmeye önem vermeliyiz.

Düşünün ki çok kızdığınız bir kimse var. Sizden büyük, gücünüzün yetmediği biri. Sürekli sizi rahatsız ediyor; hatta sizi köşeye sıkıştırıp dövdüğü bile oluyor. Bu kişi hakkında ne düşünüyorsunuz? Herhalde elime fırsat geçse de şuna gününü göstersem diye düşünüyorsunuz. İşte sizin karşıla-

şabileceğiniz böyle bir olayın on katı belki yüz katı eziyete maruz kalmış bininin, sevgili peygamberimizin eline böyle bir fırsat geçiyor. Kendisine ve arkadaşlarına olmadık işkenceler yapan musrikler, Bedir Savaşı sonrasında esir alınıyor. Huzura çıkan

ETÇİL BİTKİLER

Dilek ÖZALP

Hani size bazı hayvanlar ota beslenir desem "Bunda ne var, çok doğal" dersiniz.

Ya, etle beslenen bitkiler de var desem!

"Şaka yapma" dersiniz.

Şaka yapmıyorum! Bazı bitkiler böceklerle, hatta kurbağa gibi küçük hayvanlarla bile beslenebilirler. İyi de, zaten bitkiler fotosentez ile kendi besinlerini kendileri sentezleyebilirler. Halde, niçin böyle bir şeye ihtiyaç duyuyorlar dersiniz?

Böcekli bitkiler diye de adlandırılan bu canlılar, azotca fakir topraklarda yaratılmışlardır. Hiçbir canlının ihtiyacının ihmal edilmeden karşılandığı bu dünyada, etçil bitkiler de

Rahmeti Sonsuz'un deryasından nasiplenirler. Yani hareket edemedikleri halde, ihtiyaçları olan azot yani böcek ayaklarına kadar gelir.

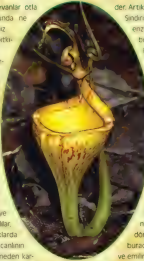
Bitki, aromak bir nektar salgılar. Bu cazibedâr koku böcekleri kendisine çeker. Şekerli besine doğru ilerleyen böcekler bu yapışkan sıvıya yapışırlar. Bir daha da kurtulamazlar. Böcekler kapanın içine girdiklerinde kapan saniiyenin otuzda biri bir hızla kapanarak böceği hapse-

der. Artık beslenme saati başlamıştır. Sindirim öz sıvısı diye adlandırılan enzim içeren bu salgı, böceğin bulunduğu ortama salgılanır. Böceğin proteinleri amino asit denilen yapıtaşlarına kadar parçalanır. Cernye, azot içeren bu besini emmek kalmıştır.

Su depo etme kabiliyetine sahip ibrik şekilli yaprakları olan etçil bitkiler de vardır. Bunların mekanizmaları biraz değişikdir. Diğer bitkilerden farklı olarak kapanların yenne, içi su dolu tuzaklar bulunur. Bir kere kaygan boruya düşen böcek, kayarak borunun dibine ulaşır. Artık geri dönüş yolculuğu olmadığı için, burada bitki tarafından sindirilir ve emilir.

Düşünme kabiliyeti bile olmayan bu bitkilerden, düşünen insanlar olarak çıkarmamız gereken dersler olmalı. En azından onları faydalı yerlerde kullanmayı bilmeliyiz. İşte bir teldir. Bir tarlayı böcek istilalarından koruyabilmek için dört bir tarafını böcekçi bitkilerle çevrebiliriz.

Siz de düşünün bakalım

şir

Dur

Yusuf Durmuş

Yusuf Durmuş'un
yazdığı şiirler
Türkçe ders kitabında

çocukların öğrenmesi
kolaylaşmıştır. Şimdi

Adımlarını öğren
Türkçe'ye, bu şiir
yardımıyla öğren

Kıyafetini öğren
magazetelerden öğren

Çocukların
Anılarını öğren
Bilgiyi öğren

Kıyafetini öğren
Anılarını öğren

KUR'ÂN VE BİLİM

"YAŞ VE KURU HER ŞEY"

Hasan KOCA

Küçük bir yapboz aldığımızda bile bir kılavuz kitabı da yanında verir. Butun dünya ve kainatı yaratan Yüce Allah bizlere yol göstermek için Peygamberler aracılığıyla kitap göndermiştir. Kur'ân-ı Kerim hem dünya hem de ahiret hayatımız için bizlere birçok bilgiler verir.

"Biz Kur'ânı sana her şeyin apak bir beşarı olarak indirdik" (2) gibi ayetlerle Kur'ân da birçok konuya açıklık getirilmiştir. Acaba, gerçekten her şey Kur'ân da var mıdır? Varsa nasıl vardır?

Her şey Kur'ân-ı Kerim de vardır. Fakat ayrıntılı değil, esaslarıyla vardır. Küçükük bir kavuş çekirdeğinde koskoca ağacın plan ve programının yazılı olması gibi. Günümüzde bulunan birçok ilmi kanunlara işaret vardır.

Yer çekim kanunu Newton bulmadan önce de vardı. Edison, elektrikli yoktan var etmedi. Var olan bir şeyi buldu. Dolayısıyla, Edison, Newton, Arismet gibi bilginler, tabiattaki kanunların bulucusudurlar.

Bunun gibi birçok ilmi gerçek Kur'ân'da zikrolunmuştur. Bunun yanında peygamberlerin

mucizeleriyle de ilmi ve teknolojinin gelişebileceği belirtilmiştir. Hz. Musa'nın asasıyla su çıkarması günümüzdeki artezian kuyularına işaret sayılmıdır.

Hz. İsa'nın hastalıklara şifaya vesile olması Hz. Süleyman'ın kuşlardan bile yararlanması Hz. Davud'un demir seklendirmesi de teknolojiye nelerin yapılabileceği konusunda birer mesajdır.

Kur'ân-ı Kerimdeki bilgilerle alakalı şu esaslara dikkat çekmek istiyoruz.

1. Kur'ân-ı Kerim de her şeyden bahış vardır. Sema-arz, dünya-ahiret, sevap-gunah, cennet-cehennem, gibi bütün temel konularla ilgili ayetler vardır.

2. Kur'ân-ı Kerim de günümüz fen ve teknolojisine de işaretler vardır. Ayetler ayrıntılı olarak değil, esasları itibarıyla işaret etmektedir.

3. Kur'ân, tarih-coğrafya kitabı değildir. Kur'ân-ı Kerim'in asıl gönderiliş hikmeti Allah'ı bize tanıtmak ve kulluk vazifelerimizi bize öğretmektir.

Hayırlı İşler

Yüz yıllarından biriydi. Hava çok ama çok sıcaktı. Bulğaylar'ın altın hanımına dönmüş ovası bulunan adağın sazların etekleriyle tuyni yere eğmişti. Nakkas ovası da kışkırtan tıx bir yalınak tıle yektu. Güneş bütün mışqımya ağıyuzunde asıl kızgınen top qıl dınyıydu.

Bu vesiveliğ Hasun Efendini feryad edajtı vınd. Koca adam onurde dı bir eşek yolun te nannu oturmuy ağıyontu. Nader sonca Hasun Efendi eşeğin zar zor yolun kenarına çölp ovine geldi. Hanım Nilgün Kadın kıy-çın kurutılacak natıratılın işe dızmekle idırayıydu. Hiç birke-

mediy bir anda Hasun Efendi yi kenşinde birde uzun halde çonınce teladı.

—Ne oldu bey. Hayırdı! Bir şey yok ya.

Hasun Efendini kenşemaya talakı yoktu. Hiç marasında suşın nallad.

Nilgün Kadın,

Beysına bir ayran getireyim. Seni birazda çarpmış gılıla.

Hasun Efendiden cevap gelmeyince Nilgün Kadın sukut kırandıvır deyip bir koku soğumas için kuyuya koydu. Ağırınlarıktan tıxıyo dıdu. Nıç dındı. Ağırın kımıdındı.

Bey sende bugün bir hâl var ama nasıy nasıy. Ekme bir zannımı geldi?

Hasan Efendi: buru bir telvissümden sonra

-Yahu din dediğin ne kadar ki buşu bir şey gelin Bizim kocakuluk

Nigun Kadın: dilin için de oğlunay gür

Bey bey elimizde bir o var Onu bir şey olmad ya

Yolda Yolda olursenki hayırcadır

Nigun Kadın

-Ah Efendi ne yapınız şimdi Kim taşın kapa odunumuz? Kim getirin onca yükümüz?

Bizim Hanım ama boşa demezler, 'Allan bir kapyı kapatırsa başka bir kapy açar'

-Doğru, neylemiş efendi

Hasan Efendi: yok taşınuktan nasıruşmuş efendi kınaydın mı şıp

Ben Şaban - Velî Hazretlerine gıyayorum Büyüklerini başka bir olur Dendim bir açayım

Nigun Kadın

Yolun açmış olursun efendi Allan bir kolaylık verir

Hasan Efendi: yol boyunca hem ağılad hem dua etti ilkind sonusu Şaban - Velî Hazretlerinin gıyay geldi. Uygun bir an bulmuş

Efendim Ben kate biryim Bir çeşim kate Göçmem onula sağdım Yolda gderken birer oldu Şimdi evim nuzun nuzi temin edeceğim? Ne olur dualı buyurun da Allan beni mert emayan kınulata mahtağ etmesin dilerci durumuna düşmele en dedi

Şaban - Velî Hazretleri dilerse app Allana dua etti

Hasan Efendi: bugün çömiş içinden Şaban - Velî Hazretlerinin duasına Amin diyor. Bu sırada bir atlı yoldaşında bir kate ile Şaban - Velî Hazretlerinin nuzununa çık geldi

Efendim! Bu kate'n size hediye etmek niyetiyle ta mem eketimden kâkip geldi mi? Lutfen kabul ediniz

Şaban - Velî Hazretleri yamında duran Hasan Efendiye dönüp

Hasan Efendi: Allahın eviği kullarına olan sevgi ve zağığın hürmetine Allah sana olan çeşim niyetine daha güçlü bir niyyan meyan etti. Ağıdın çık kate'n buyundu

Hasan Efendi: peyircinden ne diyeceğini bilmiyorduk Şaban - Velî Hazretlerinin din olup musaade ettirdi. Akşamı da uz kattı

Bu sırada kate'n getiren adam 'Allan Allan' diye söylendi. Etraf natikler bu hayretin sezerin sonuna çıkırlamayı yaptı

-Bu kate'n yamı getirecektim Ama içime niyyi geçikeme diyokuzetkese bir niyy geldi. Ben de hemen kate'ni geldim Meğer kate'n Hasan Efendiye verilece gerskiyormuş

Şaban - Velî Hazretleri

-Hayır, gür gerski'nmeden yuylevadır Allah kulanı yük ilemekde kiş ve isteri gormey sever

Aşamı zaman kılınca kate'n Hasan Efendi yelinde bir kate ile goren Nigun Kadın: gıyın namaz na durdu. Her ne diti tepeleriz edan yalır nazazna

Esmâ'ül Hüsnâ

Akif MERT

Semî'

Kainatta olup biten her şeyi işiten Yüce Rabbimiz'in bir adı da Semî'dir. O, duyduklarına bazen hemen, bazen de başka bir vakitte mutlaka cevap verir. Bir gün hanım sahabelerden Havle (radıyallahu anha), peygamberimizin yanına gelerek:

- Ey Allah'ın Rasûlü! Kocam malımı yedi, gençliğimi mahvetti. Ona birçok çocuk doğurdum. Yaşım ilerleyip de çocuk yapamaz hale geldiğimde o beni boşadı. Ben derdimi sana şikâyet ediyorum, dedi. Sevgili peygamberimiz onu baştan sona dinledi. Havle (radıyallahu anha) evden henüz ayrılmadan Cebraîl (aleyhisselam), Mücadele Suresi'nin birinci ayet-i kenmesi olan "(Ey Rasûlüm!) Kocası hakkında seninle tartışan ve Allah'a şikâyetinde bulunan o kadının sözünü Allah işitmiştir..." ayetini indirdi. Bir kimse perşembe günü duha namazını kıldıktan sonra hiç kimse ile görüşmeden, konuşmadan -Yâ Semî- ismini 100 kere okuyup dua ederse Allah, o kişinin ihtiyacını giderir.

Allah dua edenlerin seslerini işittiği gibi isyan edenlerin, inkârcıların sözlerini de duyar. O'ndan hiçbir söz gizlenemez. Bu yüzden her zaman hal ve hareketlerimizde olduğu gibi konuşmalarımıza da dikkat etmeliyiz.

Celîl: Karşısında hiçbir şey kendi kendine tutunamayacak, azamet ve celâli ile her şeyi kahr ve yok edebilecek derecede büyüklük sahibi.

Kerîm: Kerem ve ihsan sahibi

Katîb: İnsanların bütün yaptıklarını kayd ve kontrol eden.

Kâcib: Dua ve dilekleri kabul edip, icabet eden.

SAHABE HAYATINDAN

Gulgun KARA

Hayvanlara Merhamet

Çölde kalmış bir yolda gidenler çok ve uzun yorulurlar. Her yerinde susadı. Susuzluktan dudakları çatladı. Çöğrenen vardı. Artık serap görmeye başlamıştı. Dayanacak güçü kalmamıştı. Yürümeye tutaktı. Keşideği bir anıkişine bir kuyu çıktı. Derinden nehrineye göklere çıkıyordu. Hemen kuyudan alıncı bir çanak kulu suyunu içti. Susuzluğunu gideni. Sonra da gülmeye başladı. Çıkma kuyudan ke. ninde susuzluktan -ölüyor toprağı yulayın bir köpek geldi. Zevce suyunu ddi bir kış diyandaydı. Gözen merhamet ddyordu. Adam kordı kondite.

Bu hayvancağız da tipki benim gibi susamış dedi.

Merhamet daman kabardı. Köpeğin susuzluğunu nasıl güteneleceğini duyandı. Derken

akına ayakkabıya geldi. Kanarı vardı. Ayakkabısını bu deldun, köpeğe suyu sulayacaktı. Her men kuyuya her. Ayakkabısı ve le deldun, tan sonra ağzıyla tutarak deldun çıktı ve köpeğe su verdi. Köpek suyu doyurdu gözlerini açtı. Hayvanı salladı. Bani bu hareketleriyle adamı teğetken edip uzaklaştı.

Bir gün Poyasimber Efendimiz bu hikayeyi anı kadıqlarına anlatıktan sonra

Allah o adamın bu davranışından memnun kalar ve bütün günahını affetti. dedi.

Efendimiz de yanında bulunanlardan bir kişi

Ey Allah'ın Resülü! Yarın bize hayvanlara yaptığımız iyilikler için de cennet mi var dedi. Sevgili peygamberimiz de

Evet! Her canlıya yapılan iyilik için bir cennet vardır. dedi.

PEYGAMBER KUSALARI

Bilal YORULMAZ

Hazreti Eyyûb

http://www.usa.gov

Hazret, Eyğış hazret, Yakarur, kur
kantar, odu Ayın oğludur Hazret, Eyğış
kims, Rimeet de emekte, Jamile galyonları
Alın da emeti, ed nize vanyonu, Etkile
n itelece, ed ted manul, Jamil Kuyuzlin
ne nize, Çoğayordu, hazret, Eyğışhorluk
meku odudu, artmış, Çöl Zenger, ber ka
yitlin, vane, fakat Eyğış, İyğışhor
ella, Zengimaye, duymuz, Butun
senet, n fakirde, pıylapın, Lunde
mı, afn, zeu, etmez, nereden, n fıkı
jime, Romen, yadımı, İyğış
mıstı, nize, yadımı, ber, kısı
yadım, etmece, zeu, duyar

pek çok kumşu elmayı karmı ve çocukla
nada çok mutlu bir hayatları vardı

Şeytan'ın bu hazret. Eyyûb'a zîrâ ayağıyla çimirtmiş. Hıyonsu. Boğazını Allah'a bağlatmış. Eşim, hıyonsu. Fakat hazret. Eyyûb peygamberin ruhaniyyatı, duymaz ve Allah'a taatle bir kul olarak yekâne Allah'ta bu peygamberin peygamberi, beris, zarfı ve beris. Ama Eyyûb Peygamberin taatle bir kul olarak Allah'a taatle bir kul olarak. Mârifet Allah'ın emri ve emri, emri.

Her adıze nomi "Huzret" eysilim, qe
ni bozulmaya başladı. Artık exte pteer
vetrimiz oldu. Evim orundan, açın deni

SUBHÂNEKE DUAASI

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ
وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

Allah'ım! Sen'i Sana lâyık hamd ile her türlü eksiklikten tenzih ederim. Senin ismin mukaddestir, munezzehtir. Şânın da yücedir. Sen'den başka ilâh yoktur.

BAŞARI DUAASI

رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ رَبِّ تَجِدْ بِالْخَيْرِ

Ey Rabbim! İşimi kolaylaştır, güçleştirme. Ey Rabbim! İşimi hayırla sonuçlandır.

DUA UFKU

Ya Rab! Kusurumuzu affet!..
Bizi Kendine kul kabul et.
Emanetini alma vaktine kadar,
Bizi emanette emin kıl...

FÂTİHA SÜRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝
 اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ
 غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۝

Bismillâhırrahmânırrahîm

1. Rahmân va Rahîm olan Allah'ın adıyla
2. Bütün hamdler, ovğuler âlemlerin Rabbi Allah'adır.
3. O Rahmân'dır, Rahîm'dir.
4. Dîn gününün, hesap gününün tek hâkimidir.
5. (Haydi öyleyse deyiniz): "Yalnız Sana ibadet eder, yalnız Sen'den medet umarız."
6. Bizi doğru yola, Sana doğru varan yola ilet.
7. Nimet ve lûtfuna mazhar ettiklerinin yoluna ilet. Gazaba uğrayanların ve sapkınlarınkine değil.

FÂTİHA SÜRESİ İLE İLGİLİ KISA BİLGİLER

Kur'an-ı Kerim'in ilk sûresidir.

Toplam 7 ayet vardır

Kur'an-ı Kerim'in ilk sûresi olduğundan "Bir yeri veya bir şeyi açan, başlatan" anlamına gelir.

Kur'an-ı Kerim'in bu kutlu ve ozlu sûresi bütün namazlarda okunur.

İslam âlimleri tarafından Kur'an-ı Kerim'in küçük bir özeti olduğu da söylenir.

HALİ DOKUYUCU

Sevda İNANÇ

Eski zamanlarda bir padişah vardı. Çeşitli işleri istemelerden dolayı çok sayıda kadın haberdar olmağına razı olmuştuk. Bu kadınlar, padişahın yanına girdikçe padişahın kuyumcu olduğunu biliyorlardı.

Padişahın yanına gelen bir adam, padişahın yanına giden kadınların birini gördü. Bu adam, padişahın yanına giden kadınların birini gördü. Bu adam, padişahın yanına giden kadınların birini gördü.

"Ey adam, sana ne yapıyorsun? Nereye gidiyorsun? Ya da ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Ben padişahın yanına gideceğim. Padişahın yanına gideceğim. Padişahın yanına gideceğim."

"Ey adam, padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin."

Padişahın

"İşte o adam, padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin."

Bu kadın, padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin."

Bu kadın, padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin."

Padişahın

"Nereye gidiyorsun? Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

"Ben padişahın yanına gideceğim. Padişahın yanına gideceğim. Padişahın yanına gideceğim."

Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin."

"Ey adam, sana ne yapıyorsun? Nereye gidiyorsun? Ya da ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Ben padişahın yanına gideceğim. Padişahın yanına gideceğim. Padişahın yanına gideceğim."

Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin."

Bu kadın, padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin."

O zaman, padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin."

"Ey adam, sana ne yapıyorsun? Nereye gidiyorsun? Ya da ne yapıyorsun?" diye sordu.

Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin. Padişahın yanına gideceğin."

İLMİHAL BİLGİLERİ

Gusül (Boy) Abdesti

Ahmet Nazif YAVUZ

Güzel dinimiz Müslümanların temiz olmasını ister. Özel hayatımızda ve ibadetlerimizde temiz olmamızı şart koşar. Bizler günde beş defa abdest alarak en çok kirlenen organlarımızı yıkarız. Tertemiz insanlar oluruz. Namaz abdestinden daha kapsamlı olan abdest ise gusül abdestidir. Gusül abdesti bütün vücudumuzun hiç kuru yer kalmayacak şekilde güzelce yıkanmasıdır.

Gusül Abdestinin Alınışı

Önce besmele çekilir. "Niyet ettim Allah rızası için gusül abdesti almaya" diyerek niyet edilir. Avret yerleri yıkanır. Güzelce namaz abdesti alınır. En sonunda bütün vücut hiç kuru yer kalmayacak şekilde yıkanır.

Guslün Farzları

Guslün farzları (mufaka yapmamız gereken kuralları) üçtür

1. Ağzımıza su alıp iyice çalkalamak.
2. Burnumuza su çekip iyice temizlemek.
3. Bütün vücudumuzu hiç kuru yer kalmayacak şekilde iyice yıkamak.

Guslün Sünnetleri

Guslün sünnetleri (Sevgili Peygamberimizin yaptığı davranışları) şunlardır:

1. Gusül abdesti almaya niyet etmek
2. Gusül abdesti almadan önce elleri, avret yerlerini yıkamak. Namaz abdesti almak.
3. Gusül abdestine besmele çekerek başlamak
4. Üç kere başa, üç kere sağ omuza, üç kere sol omuza su dökerek yıkınmak
5. Bedeni iyice ovarak her organı üç defa yıkamak
6. Gusül abdesti alırken konuşmamak

Bay (Gusül) Abdesti Alırken Dikkat Edilecek Hususlar

1. Guslederken sakal ve saçların diplerine suyun mutlaka ulaşması gerekir.
2. Küpe deliklerine, yüzük altlarına suyun girmesi için küpeler ve yüzükler hareket ettirilmelidir.
3. Gusülden önce cilde suyun enişmesine engel olan maddelerin temizlenmesi şarttır. Tınaklardaki oje, boya gibi su geçirmeyen maddeler güzelce temizlenmelidir. Kına, mürekkep gibi suyun cilde ulaşmasına engel olmayan boyalar gusle mânî değildir.
4. Guslederken ağzını, burnunu veya herhangi bir uzvunu yıkamadığını sonradan fark eden kişinin, yeniden gusletmesi gerekmez. Sadece kuru bıraktığı yeri yıkaması yeterlidir.
5. Vücuttaki tüylerin ve tınakların gusül abdestinden sonra, yani temizken kesilmesi daha uygundur.

Gusül Abdesti Nasıl Alınır?

Önce "Niyet ettim, Allah rızası için gusül abdesti almaya." diyerek niyet edilir. Sonra besmele çekilip avret yerleri yıkanır. Ardından namaz abdesti gibi güzelce bir abdest alınır. Daha sonra da bütün vücut, iğne ucu kadar kuru yer kalmayacak şekilde güzelce ovalanarak yıkanır. Eğer uzun uzun yıkanacak kadar zaman yoksa ve dar zamanda çabucak gusledilmesi gerekiyorsa, o zaman sadece guslün farzları yerine getirilir. Önce ağıza ve burna bol bol su verilir. Sonra da baştan, sağ ve sol omuzlardan dökülün su ile vücudun tamamı yıkanır. Kuru yer kalmadığı anda gusül yapılmış, maddî ve manevî temizliğe kavuşulmuş olur.

Gusül Abdesti ile İbadet Yapılır mı?

Bir diğer adı bay abdesti olan gusül ile bütün ibadetler yapılabilir. Abdesti bozucu bir durum ortaya çıkana kadar her türlü ibadet yenne getirir. Abdesti bozan bir hâl olduğunda da ibadet edileceği zaman abdest alınır.

YAĞMUR DAMLASI

İlay DUMANOĞULLARI

İtrafindaki her şey büyük, hâlbuki o kaçıktı. Herkesin her şeyin bir görevi, en azından bir kabiliyeti vardı. Peki, onun neyi vardı? Hiçbir neyi yaratmadığını duyuyordu. Neden vardı ki sanki? İçinde merak hisleri kabardı. "Neden varım ki sanki?" diye bağırırken elini vurdu suya.

Çok geçmeden bir gurultu koptu. Her yer sarsıldı. Yukarı doğru çekildiğini hissetti. Gülsü bir el yavaşça çekip yükseliyordu onu. "Aman Allah'ım neley oluyordu. Yardım edim!" diye bağırıyor. Birazdan bir dalga sesi duyuldu. Bir sarsıntı. Ve hop! İşte koparılmış annesi okyanustan. Anıttan mıydı neydi, kendisini daha hissedemez olmuştu su damlası. Şimdi yükseliyordu göklere. Derken yükseldi, yükseldi. Birazda yalnız olmadığını da fark etti. Birçok arkadaş da yüksekliğinde beraberdi.

Zaman akıyor ve o hâli yükseliyordu. Derken güneş görünmez olmuş, karınlı, locaman kılıfını açarak gelmişti. Annesinden ayrıldığından öğlendi şimdi ve açtıktan olmuştu.

Bir gurultu daha koptu. Hava çok soğumuştur. Üşümek belli de iyi gelmişti. Yenden hissedebiliyordu bedenini. Fakat o da neyi, aşağı doğru düşüyordu şimdi de. Ustelik de çok yükseklerden duyuyordu. Birle giderse gitlikçe buzlanacak ve bir kurşun hızıyla delip geçecek düşüşü yeri. Çok korkuluyor. Korkuyor ve canı hıçla bağınıyordu.
"Allahcadır!"

O anda devamlı varında hissettiği bizzatın kendisini tutmakta olduğunu fark etti. Evet, onu bir tutuyordu. Yüksekliğinde kendisine salsızca eğlâk etmeyen

aynı zamanda onu tutan, taşıyan, hem de özenle, incitmeden taşıyan bir
vardı. Sordu

- Sır de kimin?
- Senin meğin.

Bu cevap çok hoşuna gittiği "Benim meğim mi?" diye tekrarladı sevinçle
• Evet. Yaradan'ın bir seni için yarattı. Seni yeryüzüne kadar taşımam için...

Bu hanka bir haberi. Gözleri ıslıladı yağmur damlalarının
• Yani Yaradan'ın bu ne kadar da sevir, dedi sevinçle.
Etrafına baktı, yalnız kendisini değil diğer yağmur damlalarının da birer melek
tarafından taşınmakta olduğunu anladı.

Bir cama düşmüşü. Bir çocuk dağadı yüzüne cama. Yağmur damlası çocuğun göz-
bebeklerinde gördü kendi varlığını. Daha önce hiç bu kadar parlak ve hoş olduğunu
bilmiyordu. Çocuk onu görünce sevinmişti. Sevinç çığkıları atıyordu yimdi.

Yağmur! Yağmur! Anıncığım yağmur yağıyor!
Şaşırmış ama aynı zamanda sevinmişti yağmur damlası. Varlığından dolan se-
vinen birileri vardı. Bu ne de güzel bir duyguda. Derken ağır ağır sızık-
dı; sızıkda ve piti! Duyuyordu. Etrafına şöyle bir göz attı, ne kadar da
durgun, sığındı burası. Bu çiçekler neden burası beklemişlerdi ki

Şimdi anlıyordu, kurak bir yere gönderilmiş olduğunu

DÜŞÜNÜŞÜREN TESTLER

Ahmet ŞENLİK

Kuşlar Yıldızlar Çiçekler Evimizden bakıp görebildiğim her şey. Ne kadar çok ve ne kadar güzel! Bunca güzel şeyin bir sahibi var, biliyorum. Yıldızların, güneşin, uzayın içinde gezinen her şeyin... Tabii benim de.

1. Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki paragraftan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- ☐ A Çevremize dikkatle bakınca, birbirinden güzel pek çok varlığı görebiliriz.
- ☐ B Uzayın içindeki varlıkların sayısı pek çoktur.
- ☐ C Evrendeki varlıkların mutlaka bir sahibi vardır.
- ☐ D Uzayda sadece yıldızlar ve güneş bulunmaktadır.

Kuşların istediği bir parça yiyecek. Sabahın serinliğinde her yere dağılıp, ne kadar kırıntı varsa temizliyorlar. Bu yaptıktan doğrusu büyük bir iş.

Bir de kediler var. Sanra kapekler, bacaklar, kancalar ve daha adını bilmediğim milyonlarca canlı. Hepsinin bir görevi var. Bıkmadan, usanmadan yemeye getiriyorlar bu görevleri. Hem de çevreyi hiç kirlletmiyorlar.

2. Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki metinde vurgulanan düşüncelerden biri olamaz?

- ☐ A Tabiatdaki her canlının kendine has görevleri vardır.
- ☐ B Maalesef çevreyi en çok kirlüten biz insanlarız.
- ☐ C Kuşlar, çevredeki yiyecek kırıntılarını temizlemekle büyük bir iş yapıyorlar.
- ☐ D Canlılar görevlerini yaparken, çevreyi asla kirlletmiyorlar.

Bense, yıldızlara bakmaktan, sokağımızdaki ağaç isimlerini ezberlemekten, ders kitaplarına çalışmaktan fırsat bulamıyorum okumaya. Oysa kitap benim için tek çıkış kapısı. Kitaplar Her şey anı-larda gizli. En büyük kitap, en doğru olan kitap. En iyi arkadaşlar. En heyecanlı maceralar. En uzun öyküler. En duygulu şiirler.

Okumak, hayatı öğrenmek için en iyi yöntemdir. Okumak, hayatı öğrenmek için en iyi yöntemdir.

3. Yukarıdaki metnin yazarına göre, kendisi için tek çıkış kapısı aşağıdakilerden hangisidir?

- ☐ A sokaklar
- ☐ B kitaplar
- ☐ C ağaçlar
- ☐ D arkadaşlar

4. Aşağıdakilerden hangisi, bu metinden çıkarılabilecek temel bir düşünce olamaz?

- ☐ A En büyük ve en doğru kitaplar da kitaplar arasında gizlidir.
- ☐ B En iyi arkadaşlar, en heyecanlı maceralar kitaplarda gizlidir.
- ☐ C En uzun öyküler ve en duygulu şiirleri kitaplarda bulabiliriz.
- ☐ D Ders kitaplarını okumak gereksizdir.

*Gökyüzündeki bulutlar,
Gezegenler ve yıldızlar,
Sevginden ağlayan gözler,
Senin hatırlatır Rabbin*

5. Yukarıdaki dörtlükte bize Allah'ı hatırlatan varlıklar ifade edilirken, zihnimizde oluşan canlı hangisidir?

- ☐ A hoş kokulu bir çiçek
- ☐ B sevimli bir hayvan
- ☐ C duygulu bir insan
- ☐ D bir hücreli canlılar

Yıldızlı, sakın ılık bir temmuz gecesiydi.
Geniş ırmaktan yükselen sis, senneliyordu
bizi. Gecenin sessizliğinde bir balık, hafif
bir şırıltıyla sudan dışarı atlıyor, gene deni-
ne dalyordu. O delikanlı ile ben oturmuş,
Allah'ın dünyasının güzelliğinden, yüce
sırrından söz ediyorduk. Bütün böcekler,
karnecalar, onlar akılları olmadığı hâlde, in-
sani şaşkırtacak bir mukemmelliğe yollarını
biliyorlardı. İlahî sırrın en yüce deliliydi bu.
DOSTOYEVSKI

Yıldızlı, sakın ılık bir temmuz gecesiydi.
Geniş ırmaktan yükselen sis, senneliyordu

Kışın kuru sandığımız fidana,
Baharda kim yeşillikler giydin?
Bulbul öter, yuva yapmış, ormana
Bu sodayı, ocep ona kim verir?

B Sizce, yukarıdaki dördlüğün ana duygu ve düşüncesi nedir?

- ☐ A) Bütbülün ötuşündeki güzelik
- ☐ B) Tabiatdaki varlıkların ve olayların mutluaka bir yaratıcısı olduğu
- ☐ C) Ağaçların kıştaki ve bahardaki görünüşle- n birbirinden farklıdır
- ☐ D) Orman, yeşillikler ve bütbüller insanı ne- şelendiren varlıklardır.

Ne zaman
Adını söylese çocuklar,
Gül açar yanaklarında
Dilen balaları
Duyular adını bir an,
Dudaklarında
Salavat kuşları
Kanatları.

Ne zaman
Adını söylese çocuklar,
Gül açar yanaklarında

S Sizce yukarıdaki metne en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- ☐ A) Bir Temmuz Gecesi
- ☐ B) Dalgıç Balıklar
- ☐ C) Tabiatdaki İlahî Sırlar
- ☐ D) Yol Bulma Teknikleri

P Parçaya göre, ilâhî sırrın en yüce delili nedir?

- ☐ A) Gecenin sessizliğinde ırmaktan yükselen sis
- ☐ B) Anların, mükemmel bir gıda olan balı yap- maları
- ☐ C) Balıkların mükemmel yüzmeleri sırasında sudan çıkıp tekrar dalaabilmeleri
- ☐ D) Akılları olmadığı hâlde hayvanların yolları- nı en iyi şekilde bulabilmeleri

Ş Şiirde sözü edilen kimin adıdır?

- ☐ A) Çocukların kendi adı
- ☐ B) Sevgili Peygamberimizin adı
- ☐ C) Salavat kuşlarının adı
- ☐ D) Güllerin adı

Ş Şiirde "salavat" neye benzetilmiş- tir?

- ☐ A) balo
- ☐ B) kuşo
- ☐ C) güle
- ☐ D) çocuğa

DEĞERLENDİRME TESTİ

Merve ERGUN

1. "Gülümseme sadakadır." buyumadı mı Gül Nebi? cümlesinde geçen "Gül Nebi" ifadesi kimin için kullanılmış?

- A Hz. Âdem (as)
- B Hz. Eyyüp (as)
- C Peygamber Efendimiz, Hz. Muhammed (salallahu aleyhi ve sellem)
- D Bütün peygamberler

2. "Tarladaki Altınlar" hikâyesi neyin öneminden bahsediyor?

- A Soğan dikmenin öneminden
- B Altın ekmekten öneminden
- C Tarla ekmekten öneminden
- D Çalışmanın öneminden

3. "Altın Çubuklar" çizgi hikâyesinde adı geçen Süleyman, büyüünce hangi adla anılacak?

- A Hz. Süleyman
- B Kanuni Sultan Süleyman
- C Süleyman Nazif
- D Süleyman Aleyhisselâm

4. "Ya Rabbi biz onun dışını süsledik, görünüşünü düzelttik. Sen de onun içini süsle, görünüşünü düzelt!" duasında geçen "içini süsle" ifadesi ne anlama geliyor?

- A Onun tertemiz iyi bir insan olmasını nasip et
- B Onu kendi haline bırak
- C Onu olduğu gibi bırak
- D Onun içinin düzelmesi çok zordur

5. "Aslan ve Öküzler" hikâyesinden çıkarmamız gereken ders nedir?

- A Birlik ve beraberliğimizi kaybedersek her şeyimizi kaybederiz
- B Tek başımıza daha güçlü oluruz
- C Aslan çok güçlüdür. Hiçbir zaman güç yetinilemez.
- D Öküzler yalnız gezmemelidir.

6. "Can Kuşumuz" yazısında hangi organımız anlatılıyor?

- A Ciğerlerimiz
- B Dişlerimiz
- C Kalbimiz
- D Vücuttaki bütün organlarımız

7. Aşağıdakilerden hangisi telefonla görüşürken dikkat etmemiz gereken kurallardan değildir?

- A Önce kendimizi tanıtmalıyız.
- B Önce karşımadakının kim olduğunu sormalıyız
- C Yüksek sesle konuşmamalıyız.
- D Bizi yanlışlıkla aramışlarsa arayana kaba davranmamalıyız

8. Yüce Rabbimizin Semi ismi hangi mana ya gelmektedir?

- A İşiten
- B Gören
- C Rızık veren
- D Bağışlayan

9. Aşağıdakilerden hangisi gusül abdestinin farzlarından değildir?

- A Ağıza su alıp çıkarmak
- B Bumumuza su çekip iyice temizlemek
- C Bütün vücudumuzu kuru yer kalmaksızın yıkamak.
- D Gusül esnasında konuşmamak.

10. Kur'an-ı Kerim'in ilk suresi hangisidir?

- A İhlas
- B Fatıha
- C Kureyş
- D Fil

İKİNCİ BÖLÜM

İÇİNDEKİLER

59	Mutluluk
60	Akıl Vezir
62	Musikiyle Tedavi
64	Külliye
66	Pehlivan
69	Çoban
70	Tevekkülün Bölgesi
71	Oğul
72	Üç Kuş Yavrusu
74	Hadis Bulmaca
75	Gülme Vakti
76	Maddenin Sırları
78	Nezakat Dolu Bir Hayat (Ev Alma Komşu Ali)
80	Alt Gözlükleri
83	Bilmece Bildirmece (Damlacığın Serüveni)
84	Bilin Damlaları
86	Kur'an dan İlim Damlaları (Yağmur)
88	Denizaltı
92	Müstüman İlim Öncüleri
93	İğinc Hayvan ve Bitkiler (İpek Böceği)
94	Sahabe Hayatından (Komşu Hakkına Dikkat)
95	Hayvan Sevgisi
96	Yetim Kız
99	Peygamberimizin Yetimlere Şefkati
101	Anadolu
102	Bulmaca
103	Esmâül-Hüsna (Adı)
104	Peygamber Kıssaları (Hazreti Şuayb A.S)
106	Dua ve Süreler
108	İlimhal Bilgileri (Namaz)
110	Bilmece - Bildirmece
111	Değerlendirme Testi
112	Düşündürücü Testler
231	İkinci Bölümün Çözümleri

MUTLULUK

Merve Azade OLGUN

Mutluluk,
Kimisine göre bir dilim ekmek,
Kimine göre servet,
Kimine göre sevmek, sevilmek.

Mutluluk,
Bir iştaki etmek,
İçinden gelerek gülmek,
Küçük ayrıntıları görmek.

Mutluluk,
Bir yağmur tanesi,
Masum bir çocuk seeli,
Gül yüzlü annemin seccadesi.

Mutluluk,
Bilene göre kolay,
Bilmeylene zor.

Mutluluk,
Farkına varana...

AKILLI VEZİR

Orhan BİLİR

Akıllı için akıl, zengin için mal, âlim için ilim kıymetlidir denilir. Bir zaman akla önem veren bir padişah vardı. Akıllı bin olduğu için her işini olanında tecrübeli adamlarına danışarak yapardı. Bu padişahın bu zamana kadar yanlış bir karar verdiği görülmemişti. Etrafında tecrübeli vezirler bulundurur her meseleyi onlarla hallederdi. Vezirlerinin hepsine değer verit, onları sayardı ama içlerinde biri vardı ki onun yanı bir başkaydı. Padişah, Eyaz adındaki vezirini diğerlerinden üstün tutar, ona daha çok kıymet verirdi. Başkışede Eyaz otururdu. Bir meselede en çok Eyaz'ın sözü dinlenirdi. Zaman içinde diğer vezirler bu işi kabullenemez oldular. Gönülleri bu işe razı gelmedi. Vezirler orolarında,

– Onun bizden ne farkı var?

– Padişah niye onu bizden daha çok seviyor?

– Akıllı olmasına akıllı ama hepimizden de akıllı değil ya, diye konuşmaya başladılar. Hatta padişahı bile eleştirm oldular. Padişahın da kulağına gitti Eyaz hakkında anlatılanlar. Adaletli padişah Eyaz'ın onlardan farklı olduğunu göstermek için bir işe koyuldu.

Bütün vezirlerini toplayıp kıra çıktı. Önce yemek yediler. Gezdiler eğlendiler. Dönüş yolunda bir yerde dinlenmek için biraz bekletiler. Yolda su kenarında konaklamış bir kervan çıktı karşılarına. Padişah bir vezirini çağırarak,

– Git sor bakalım dedi, şu kervan nereden geliyormuş?

Vezir bir koşu gidip geldi. Padişaha kervanın Rey şehrinde geldiğini söyledi. Padişah,

- Peki nereye gidiyormuş, diye sorunca buna bir cevap veremedi.

Bir başka vezirini çağırarak,

- Kervanın nereye gittiğini öğrenmesini istedi. O da gidip Yemen'e gittiğini öğrendi ama diğer sorularına cevap veremedi.

Padişah böylece oradaki bütün vezirlerini aynı şekilde sordu. Hepsi de kendilerinden istenen ilk sorunun cevabını verdiler ama diğer sorular karşısında çaresiz boğun büküldüler.

Sıra Eyaz'a gelmişti. Padişah olanlardan habersiz, kafileye yeni katılan Eyaz'a:

- Ey Eyaz şu kervana git de nereden geldiğini öğren, dedi.

Eyaz hemen kuyu başındaki kervana doğru yol aldı. Dönüşü biraz uzun sürdü. Padişahın huzuruna çıktığında diğer vezirler de hazır bekliyordu.

- Eyaz öğrendin mi?

- Evet efendim Rey'den geliyormuş.

- Peki nereye gidiyorlar?

- Gittikleri yer Yemen'dir efendim.

Konuşmalar böyle devam etti. Eyaz kervanın ne zaman yola çıktığını, ne taşıdığını, burada kaç gün kalacağını teker teker anlattı. Padişah kervana ilgili başka ne sorduysa Eyaz eksiksiz cevap verdi. Vezirler, olanlar karşısında şaşkınlıklarını gizleyemedi. Eyaz'ın üstünlüğünü kabul ettiler.

- Şu gerçek ki bizler akıllı insanlarız ama Eyaz bizden daha akıllı. Bunu şimdi daha iyi anladık dediler.

Padişahın Eyaz'a verdiği değeri hakkı buldular. O günden sonra diğer vezirler Eyaz'ı kıskanmayı da, padişahı eleştirmeyi de bıraktılar.

MUSİKİYLE TEDAVİ

İsmail KÖKSAL

Erken vakitte eve gelip, hiçbir şey demeden yatak odasına giren oğlunu gören ana telaşlandı. Oğlunun hareketlerinde bir gariplik vardı. Süpürgeyi bırakıp içeri girdi. Küçük odalara baktı. En son oğlunun odasının kapısını çaldı.

Hiç ses yoktu.

- Oğlum, iyi misin?

Ardından içeriden gelecek cevabı bekledi. Hiç ses soluk yoktu. Kadın biraz daha sesini yumuşattı. Kaç yıldır işe giden oğlu hiç böyle yapmazdı. Şu an dükkânda işinin başında olması gerekiyordu.

Tekrar kapıyı tıklattı.

- Karnın açsa yemek hazırlayayım. İster misin?

Bekledi ama cevap gelmedi. Bu durum yaşlı anayı daha da tedirgin etti. Göğsü

daraldı, nefes alışığı arttı. Oğlunun başına bir şey mi gelmişti. Kapının kolunu çevirdi. Kapı arkadan kilitlemişti. Üst üste kapıyı vurdu. Yine cevap yoktu.

- Halil kapıyı açar mısın? Neyin var oğlum?

Kulağını tahta kapıya dayayıp oğlunun sesini duymaya çalıştı. Kısık bir ses ritim halinde tekrar ediyordu.

- Kediyi beklem, kedi beni bekler.

Buna bir anlam veremeyen yaşlı anayı bir korku sardı. "Yoksa, yoksa oğlum delirdi mi?" dedi ve yazmasını başına geçirip sokağa çıktı. Kime gideceğini, kime akıl danışacağını bilemedi. Beji de bir aylığına ticaret etmek için uzak şehirlere gitmişti. Bu süre içinde dükkâna oğlu bakıyordu. Bu ara aklına aktör Hacı Kemal Efendi geldi. Hem dürüst hem de âlim bir kişiydi.

Yardım edecekse o yardım ederdi.

Hemen caminin yanından, meydanadaki çeşme başına, oradan da çarşıya girdi. Kalabalık arasından sıyrılıp güzel kokuların yaldığı aktör dükkânının önüne geldi. Aceleyle Kemal Efendi'yi aradı. Arkasından bir ses,

- Hayır ola Hatice Hanım. Birini mi anıyorsun?

Hatice Hanım hiç zaman geçirmeden anlatılanı anlattı.

Kemal Efendi,

- Gel şöyle. Bir de dükkâna bakalım. İki kapı ötedeki çömlek dükkânına vardılar. Kapısı açıktı. İçeri baktılar, dikkat çeken bir olay yoktu.

Kemal Efendi,

- Hadi eve gidip oğlana bakalım.

Bahçe kapısından girdiklerinde şaşırıp kaldılar. Oğlan kocaman bir leğenin içine su doldurmuş, suyun ortasına oturmuş bir şeyler söylüyordu. İki de bir eğilip kalıp:

- Kediyi beklerim, kedi beni bekler, de-yip duruyordu.

Hatice Hanım dayanamayıp ağlamaya başladı.

- Of, of. Oğluma ne oldu?

Kemal Efendi işi anlamıştı. Oğlan delilik emaresi gösteriyordu. Vakit kaybetmeden hastaneye götürülmesi gerekiyordu. Hemen bir ot arabası kiraladı. Hatice Hanım'ı ve oğlunu arabaya bindirip Edirne yoluna düştüler.

Yatsı ezanıyla birlikte Tunca Nehri'nin kenarına kurulmuş darüşşifanın (hastane) önüne geldiler. Daha arabadan inmeden iki hastabakıcı yardımı geldi. Oğlan yolda yorulmuş, uyuyup kalmıştı. Biraz gözlerini açar gibi oldu, ayakta durmaya çalışırken bayıldı.

Sedyeyle içeri götürülürken nöbetçi doktor hastayı muayene odasına aldı. Gerekli kayıtlar yapıldıktan sonra oğlana yatırıldı.

Kemal Efendi,

- Benim ilçeye dönmem gerekiyor. Arabacı dışarda beni bekliyor, dedi ve bir kese para bıraktı. İnşallah en kısa sürede Allah şifa verir.

- Hatice Hanım oldukça yorgundu. Doktor yanına geldi. Onu rahatlatacak sözler söyledi:

- Oğlunuz oldukça yorulmuş. Buraya getirmekle iyi ettiniz. Anlaşılan o ki oğlunuz iki ay hastanemizde kalacak. Hastanemiz bu tür hastalıklara tedavi edebilecek kapasitede yapılmıştır. Yarı oğlunuzu hocamız da kontrol edecek, dedi. Siz de yorulmuşsunuz. Misafirhanede dinlenebilirsiniz.

Hatice Hanım misafirhaneye geçerken Kemal Efendi geri döndü. Genç delikanlı hasta odalarından birine alındı. O uykuya dalarken kapı aralığından bir su şırıltısı geliyordu. Bu su sesi onun ruhunu dinlendirdi, sakinleşti. Ama uzun bir tedaviye ihtiyacı vardı.

Bir hafta sonra Hatice Hanım'ın eşi döndü. Halil'in de tedavisine başlandı. Oğulları Halil emin ellerdeydi. İşini bilen doktorlar hem bedenini kuvvetlendirecek tedavi ve ilacı verdiler hem de delilik hastalığını tedavi edecek yöntemler uyguladılar.

Hatice Hanım ve eşi ilçeye döndüler. Arada bir gidip oğullarını ziyaret ettiler. Hatice Hanım her namazdan sonra oğluna dua etmeyi unutmadı.

KÜLLİYE

Nisa YILMAZ

Osmanlı İmparatorluğu'nun en büyük şehirlerinden ve ikinci başkent olan Edirne gelip gidenlerin çok olduğu önemli bir ticaret şehriydi.

1484 yılında temeli atılan darüşşifa 4 yılda bitirilerek hizmete açılmıştır. Sadece hastane değil bunun yanında, tıp okulu, misafirhane, cami, aşevleri, depo ve köprüden oluşmaktadır. Külliye'nin kurucusu Fatih Sultan Mehmet'in oğlu II. Bayezid'dir.

Darüşşifa (Hastane)

Hastane üç bölümden oluşuyor. Birinci bölümde poliklinik, özel diyet mutfak ve personel odaları yer almaktadır.

kubbe ile örtülü. Şodirvanlı bir salon etrafında çevrelenmiş, odaların dış bahçeye ve iç salona açılan pencereleri vardır. Ortadaki büyük kubbenin tepesinde fenerden gelen ışık iç mekânı aydınlatırken kirlenen hava ile pis kokuları dışarı alması sağlanmış.

İkinci bölümde ilaç deposu ve üst düzey personele ait üniteler vardır.

Üçüncü bölüm ise 6 kişilik ve dört yazlık yatak odası ile bir musiki sahnesinden oluşuyor. Odalar ve sahne görkemli bir

Bir merkez etrafında toplanan hasta odaları görevliler tarafından rahatça gözetlenebilmektedir.

Zamanında her türlü hastaların tedavi edildiği şifahane sonraki yıllarda sadece

akıl ve ruh hastalarının tedavi edildiği bir merkez haline gelmiştir. Dönemin hekimlik bilgilerinin yanı sıra su ses, müzik ve güzel kokular da kullanılmış.

Musikiyle hasta tedavisi

Müzikle tedavi bu hastanenin en önemli özelliklerindendir. 10 kişiden oluşan musiki topluluğu haftada üç gün hastalara konser vermiştir. Konser yennin akustiği oldukça hassastır. Müzik binanın her tarafından rahatlıkla dinlenebilmiş. Hastanın huzur bulması için tedavide şadınvandan fışkıran su

sesinden ve güzel kokulardan da yararlanılmış. Şifahanede tedavi ücretsiz olup şehirdeki hastalara haftada iki gün parasız ilaç dağıtılmış.

Musiki Makamları

Bu kelimeleri daha dikkatli okuyun. Çünkü hastalığın özelliğine göre müziğin farklı farklı makamları tedavide kullanılmıştır. Osmanlı Şair Hekimlerinden Hasen Efendi'nin eserinde musikinin hastalıklarla ilişkisi şu şekilde tanımlanmıştır.

Rast Makamı: Havale ve felç illetine devadır.

İşfahan Makamı: Zihni açar, zekâyı artırır, anıları tazeler.

Zirevkent Makamı: Sırt ve eklem ağrıları için ve kuluncun tedavisinde faydalıdır.

Rehavi Makamı: Baş ağrısına devadır.

Büzürk Makamı: Ateşli hastalıklara iyi gelir, zihni temizler, vesvese ve korkuyu uzaklaştırır, fikre yön verir.

Zengüle Makamı: Kalp hastalıklarının devasıdır.

Uşşak Makamı: Kalp, karaciğer, sıtma ve mide hastalıklarının ilacıdır.

Domaniç'te Ertuğrul Gazi'nin yakın arkadaşlarından Akça Koca'nın düğünü vardı. Düğün için hazırlıklar yapılıyordu

Bu yıl inşallah kazanırım

Yüce Allah'ım beni yarın mahcup etme.

Ertuğrul Gazi her düğünde güreşler düzenletirdi. Osman da güreşlere katılmaya karar verdi.

Osman da yarın kendi akrabalarıyla güreşecekti. Gece, yattı namazından sonra kışpetini yatağının kenarına koydu ve dua etti.

Haklısın abi, hemen çıkartayım

Osman, güreşler kındı namazından sonra yapılıncak, sen şimdiden kışpetini giymişsin. Bak sana gülerlerse kanşmam.

Aşiretin büyüklerinden Ömer Bey, pehlivanları yanına çağırdı ve her gruptaki pehlivanlara sırayla kura çekirdi.

İlk önce Osman'ın da aralarında bulunduğu gençlerin güreşi vardı. Toplam on altı kişiydiler. Ömer Bey, sekiz renkten ikiser ipi bir bez torbanın içine attı ve her güreşçiden bir tanesini çekmesini istedi.

Kismetime bu çıktı.

Cazgır!

Osman, kırmızı bir ip çekti. Bu kura diğer kırmızı ipi çeken pehlivanla güreşeceği anlamına geliyordu.

Güreşler aynı anda başladı. Gençliğe yeni adım atmış pehlivanların azmı Ertuğrul Gazi'yi gulumseletiyordu. Osman ilk turda güreşi kazandı.

Dört güreşçi kalmıştı. İki farklı renkte, dört iple yeniden kurallor çekildi ve Osman yeşil ipi çekerek güreşe başladı.

Benim bildiğim bütün oyunları o da biliyor. Onun hiç bilmediği bir şey denemeliyim.

Rakibi, Osman'ın hareketlerini bildiği için onun bütün oyunlarına karşı koyuyordu. Osman kan ter içinde kalmıştı.

Yaşayın, çok güzel güreştiniz.

Var olun, gözlerim güreşe doydular.

Yıldırım kuzuyu hak ettin.

Osman bir fırsatını bulup Kcnur'u iki bacağından yakalayıp yere yığılırdı. Seyirciler iki küçük yığının kıyasıya mücadelesi karşısında uzun süre onlara tezahurat yapıyorlar.

Hakem, Osman'ın elini yukarı kaldırdı.

Osman'a bütün güreşleri kazandığı için düğün sahipleri tarafından bir kuzu hediye edildi.

Osman'ın bugün gördüm ki pek yaman güreş çıkarttın. Seni tebrik ederim.

Sağ olarsın babacığım.

Bu başın seni şımartmaz değil mi oğul?

Hayır baba. Bilirim ki güreş, altı üstü bir oyundur. Bir oyunda galip çıkmak insanı büyütmez.

Akşam çadırda ağabeyleri Gunduz Alp ve Sarubatu da Osman'ı tebrik ettiler. Akşam yemeğinde Ertugrul Gazi de oğlunu tebrik etti.

Peki kuzu nerede?

Şey... Onu Kcnur'a verdim. Güreştikten sonra bana dansını istemedim.

Alenn oğul! Pehlivanın büyüğü bileği bükür-meyen değil, yüreğini yürmeyendir. Sen her vakit gönlünü kuvvetli tutolsun.

ÇOBAN

Gölgün KARA

Hayri, çobanlık yaparak geçimini sağlıyordu. Yetim olduğu için evin yükü onun sırtındaydı. Bir gün koyunlarını yeşil boylarda otlatıyordu. Bir oğacın altına gidip oturdu. Bir atlinen kendisine doğru geldiğini görünce toparlandı ve beklemeye başladı.

Atlı Hayri'nin yanına geldiğinde seslendi.

- Çocuk, zengin olmak ister misin? Hayri tanıyamadığı bu adama bir süre baktıktan sonra gülerек cevap verdi.

- Zengin olmayı kim istemez beybaba!

Adam Hayri'ye bir teklif sundu. Güttüğü koyunlar karşılığında binlerce lira para vermek istedi.

Fakat Hayri bu işe hiç yanaşmadı. Adama bu koyunların kendisine ait olmadığını ve emanet olduğunu söyledi.

Adam bir kahkaha atarak,

- Çocuk düşündüğüne şeye bak. Seni kimse görmez. Paranı aldın mı buralardan çeker gidersin dedi.

Hayri, adama,

- Emanete ihanet edemem. Bizi bu koyunların sahibi görmüyorsa Allah da mı görmüyor?

Bunun üzerine adam atından indiği gibi Hayri'ye sarıldı ve onu alından öptü.

- Sen benim oğlumsun artık, diyordu.

Hayri, işte o an konuştuğu adamın koyunların sahibi olduğunu anlayabildi.

TEVEKKÜLÜN BÖYLESİ

Cengiz DOĞAN

Bir köyde yaşayan dindar bir adam varmış. Hanımının inancı ise zayıfmış. Ne zaman adamın bir şeyi kaybolursa hanımı oğlar sızlarmış.

Adam ise,

- Üzülme hanım dermiş, o eğer helal malımız ise aynııyla karşımıza çıkar. Ya da Allah daha iyisini gönderir. Ne var ki hanımı buna bir türlü inanmazmış.

Bir gün adam öküzleni satmak üzere şehre inmiş. Parasıyla da altın alıp tekrar köyün yolunu tutmuş. Yolda bir kuyu başında durup su içmiş, soluklanmış. Sonra kendini evde bulmuş. Eve geldiğinde bir de ne görsün!

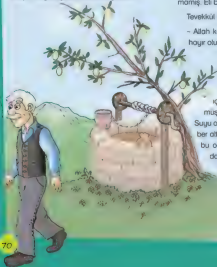
Altınlar yok. Meğer adam altınları bir poşet içinde kuyunun başında unutuvermiş. O sırada köyün altınları bir çoban su içmek için geldiğinde altın dolu keseyi bulmuş. Ama cebine kaymadan eşkualarını geldiğini görmüş. Çoban altınları kuyuya atmış. Nasıl olsa sonra gelir altın diye düşünmüş. Eşkualar alacak bir şey bulamayınca çobanı bir güzel dövmüşler. Birkaç tane de kuyun alıp gitmişler. Çoban öyle dayak yemiş ki yatağa düştüğü için altınları alacak mecali bile kalmamış.

Altınların gerçek sahibi ise bu olanlardan habersiz kuyu başına geldiğinde beklediğini bulamamış. Eli başı eve dönmüş.

Tevekkül içinde,

- Allah kenm demiş. Elbet bu işin de sonu hayır olur.

Kansı olanları duyunca yine ağlamış sızlanmış. Ama işe yaramamış. Aradan birkaç gün geçmiş. Adam kuyu kenarına gelmiş. Su içmek isterken sağığını suya düşürmüştü. Sonra da almak için kuyuya inmiş. Suyu oldukça azalan kuyuda sanki beraber altınlarını da bulmuş. Hiç beklemediği bu olay karşısında sevinç içinde kuyudan çıkmış. Allah'a malını tekrar verdiği için şükretmiş. Allah dindar adama böylece altınlarını tekrar ulaştırmış. Adamla beraber hanımı da şükretmiş ve tevekkül etmeyi öğrenmiş.

Uç kadın çeşmeden su dolduruyorlardı. İki kendi aralarında konuşuyorlardı. Oğulları ile övünüyor, onların güçlerinden bahsediyor, başanları ile gururlanıyorlardı.

Birisi diğenne,

- Benim oğlum çok güçlüdür. Onun bileği kimse bulamaz. Arkadaşları içinde ondan daha kuvvetlisi yoktur, demiş.

Kadın, arkadaşının sözüne kulak vermiş. Onun sözü bitince o da kendi oğlundan bahsetmeye başlamış.

- Benim oğlum bulbul seslidir. Onun kadar güzel şarkı söyleyenini hiç görmedim. Arkadaşları içinde hiç birinin sesi onunki kadar güzel olamaz.

İki kadın oğullarını övmekte adeta yarış ediyorlarmış. Orada bulunan üçüncü kadın kendi oğlunu düşünmüş. Onun ne kadar iyi kalpli ve yardımsever olduğu aklına gelmiş. Fakat oğlunun bu özelliğini kadınlarla paylaşmak istememiş.

Kovalarını dolduran kadınlar çeşmeden ayrılıp evin yolunu tutmuşlar. Onlar yolda sohbet edip giderlerken karşıdan uç tane çocuk koşarak onlara doğru gelmiş. Bu çocuklardan birisi yarık sesi ile türkü söylüyormuş. Diğer ise gücünü isbat edercesine yoldaki taşları aşağıya atıyormuş. Üçüncü çocuk ise doğrudan annesinin yanına koşmuş.

- Anne sana yardım edeyim, diyerek annesinin elindeki su kovalarını almış. Eve kadar annesine eşlik etmiş.

Koyun girişinde yaşlı bir adam oturuyormuş. Yaşlı adam bu çocukları uzaktan uzağa izliyormuş.

Kadınlar oradan geçerken yaşlı adama sarmuşlar.

- Amca, şu çocuklardan hangisi daha iyidir?

Yaşlı adam cevap vermiş.

- Hanı, çocuk nerede? Ben sadece bir çocuk gördüm deyip annesine yardım eden çocuğun başını okşamış.

ÜÇ KUŞ YAVRUSU

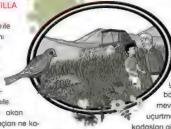
Yasemin ATILLA

Ömer'ı bir korne ile dörmenin sevincini yaşıyordu. Köyde dedesinin yanında kalmak onun için en büyük hediye idi. Gitmeden hayallere başlamıştı bile. Köyün ortasından akan dere ve meyve ağaçları ne kadar güzeldi. Kuşların cıvıltısı bir müzik şenliği gibi gelirdi.

Ömer köyde kaldığı zamanlarda sadece oyun oynamıyordu tabii ki. Dedesine yardım etmeyi de unutmuyordu. Sabahın erken saatlerinde kuzuları alıp otlamaya götürmek, oynamak kadar güzel geliyordu ona. İşimlerini bile koymuştu. Gezerken onlarla sohbet ediyordu. Kınalı kuzu ile daha bir iyi arkadaştı. O en küçük olduğu için mi bilmem kınalıyı daha çok sevdi.

Bir sabah kuzularını otlatırken, dedesinin tarlasında bir yuva gördü. Yaban kuşu buğday tarlasının bir köşesine yuva kurmuştu. Heyecanla yuvanın içine baktığında bir de ne görsün. Tam üç tane minicik yavru duruyordu. Ağzlarını açıp kapatıyorlardı. Açmış olduklarını anladı. Ama onların yiyeceği yemi ancak annesinin getireceğini biliyordu. Hemen oradan uzaklaşmak istedi. Böylece anne kuş korkmadan yuvasına gelebilecekti.

Ömer bu kuşları sahiplendi. Benim kuşlarımdı diyorlardı onlara. İsim bulmakta bile gecikmedi: Cankuş adını koydu. Hepsi birbirine çok benziyordu. Fark etmez, dedi.

- Üçünün de adı aynı olsun. Onlar benim Cankuşlarımdır.

Köyde her ayın bir mevsimi vardı. Bilye oynamanın vakti başkaydı. Çelik çomak mevsimi başkaydı. Şimdi uçurtma mevsimi gelmişti. Arkadaşları gibi Ömer de dedesiyle

beraber güzel bir uçurtma yaptı. İkinciden sonra çıkan tatlı rüzgârda uçurtma uçurmak çok güzel olurdu. Çocuklar uçurtmalarını alırlar en yüksek tepeye doğru çıkardılar.

Ömer ve arkadaşları sevinç içinde renk renk uçurtmaları uçururken koyun ve kuzular da yeşil tepelerde kamını dayınyordu. Temmuz sıcaklığında herkes tarlada biçerdöverle buğdaylarını topluyordu. Çocuklar da hem oynuyor hem de ailelerine yardım ediyordu. Ömer de dedesine yardım etmek için sabırsızlık içinde bekliyordu.

- İşçilere su taşımak, çuvalları ağızla bağlamak ne güzel. Güzel çünkü ben bunu yapmaktaki dedeme yardım etmiş oluyorum, diyor.

Ömer'in Hayri Dedesi biçerdöver tarlaya getirmişti. Ama o sırada Ömer arkadaşları ile rüzgâr tepesindeydi. Tepeden baktığında tarlayı rahatlıkla görebiliyordu. Uzakta dedesini gördüğünde işi anladı. Biçerdöver tarlada çalışacaktı.

Ömer bir anda uçurtmasını bırakıp tarlaya doğru koşmaya başladı.

Koşarken de,

- Dedeciğim!.. dedeciğim diye bağınıyordu.

Sesini duyurması çok zordu. Ama Ömer yine de bağınıyordu,

- Cankuşlanmmmmmm...

- Canlanmmmmmmmm...

Arkadaşları pek anlam veremediler Ömer'in bu haline.

Birisi,

- Galiba Ömer biçerdövere binmek için gitti, diyordu.

Ama Ömer'in aklında ne uçurtma vardı, ne de biçerdöver.

O şimdi sadece can kuşlarını düşünüyordu.

- Biçerci amca görmeden kuşlanma zarar verirse, diye korkuyor, endişeleniyordu.

Hiç durmadan koşan Ömer tarlaya vardığında kalbi duracak gibiydi. Doğru dedesinin yanına vardı.

- Dedeciğim biraz durun! dedi.

- Ne oldu yavrum ne bu telaşın? Biraz dinlen bakalım.

- Cankuşlanm dede, can kuşlanm...

- Ne canı, ne can kuşu oğlum anlat sana...

Dedesinin sorulannı bile duymayan Ömer, hemen yuvanın olduğu yere gitti. Kuşlarına baktı. Sapa sağlam duruyorlardı yerlerinde. Kalbi rahat etti. Kendine geldi.

Dedesi Ömer'in yanına gelip de kuşları görünce her şeyi anladı.

Ömer bu kadar yolu kuşlara bir şey olmasın diye koşarak gelmişti. Dedesi Ömer'deki bu merhamete hayran kaldı.

- Aferin evladım dedi, tabiiattaki en küçük bir canlı bile değerlidir. Onları korumak en çok da biz insanlar için gereklidir.

Hayri Dede ve Ömer, biçerci amcaya kuşların olduğu yerdeki buğdaylara dokunmaması gerektiğini söyledi. Böylece hem kuşlar güven içinde büyüdü hem de Hayri dede buğdaylarını toplamış oldu.

Yaz tatlı bitiminde köyden dönerken uçan kuşlara bakan Ömer,

- Acaba hangisi benim kuşumdur, dedi.

Sonra yine kendisi cevapladı.

- Ne fark eder. Onların her biri benim Cankuşum gibi değerli ve önemli olduktan sonra.

Ömer bir canlıya yardım etmenin mutluluğu içinde yolculuğuna devam etti.

Şimdi yaşadıklarını hikâyeleştirip sınıfta anlatmanın hazırlıklarını yapıyordu.

Hadis BULMACI

S L T

S G L B B

S B L B G

L T L C T

O T O T

G L O T

V O T O

G L O

Harfler:

A B C Ç D E F G H I İ
J K L M N O Ö P R S Ş T U V Y Z

GÜLME VAKTİ

Latince

Hasta doktora derdini anlattı
– Sabahları bir türlü yataktan
kalkamıyorum. Canım çılışmak
da istemiyor.

Doktor,

– Şikayetiniz bunlar mı?

Hasta,

– Evet

Doktor

– Bunun adı tembellik.

Hasta,

– Bilirum doktor. Ama
patronuma hastayım de-
mek için bunun Latince
bir adı yok mu?

Üçü bir Arada

Müşten sıkın bir tavırla berber
dükkanındaki koltuğa oturdu ve söyledi:

- Üçünü de kısa kes!
- Alledersiniz anlayamadım?
- Yani saçı, sakalı ve lât...

Hepsi BU Kadar mı?

Küçük Aylin'e teyzesi bir lira vermişti. Kü-
çük kız bir şey demeden parayı cebine
attı. Bunun üzerine annesi söze konuştu.

– Aylin, teyzene ne demen lazım?

Aylin cevap vermedi. Anne bunun üzerine
yardım etmek istedi.

– Baban bana para verdiği zaman ben ne
diyorum?

Birden gözleri parlayan Aylin:

– Hepsi bu kadar mı? diye atıldı.

Çömlek Hesabı

Ramazan günlerini hesaplamak için bir çöm-
leğin içine her gün bir taş atar. Hoca. Bir avuç
taş doldurur çömleğin içine Hoca'nın yaramaz
oğlu, muziplik olsun diye

Bir zaman sonra arkadaşları: "Bugün Rama-
zan'ın kaçı acaba, diye sorarlar Hoca'ya.
Hoca da: "Şimdi eve gider öğrenirim. Biraz
sabredin," der ve evinin yolunu tutar.

Çömleği boşaltır, bir sayar, iki sayar... Taşların
yüz yirmi beş tane olduğunu görür. Şaşkın bir
hâlde döner arkadaşlarının yanına Hoca. "Ar-
kadaşlar, bugün, Ramazan'ın kırk beş" der.
Hoca'nın bu cevabına gülüşürler arkadaşları.
Aralarından biri,

"Aman Hocam, bir ay otuz gündür. Hiç Ra-
mazan'ın kırk beş olur mu?" diye tıraz eder.
Hoca, biraz şaşkınlık biraz da kızgın bir ifadeyle:
"Ben yine ınsafli davrandım. Benim çömlek
hesabına bakacak olursak:
bugün Ramazan'ın yüz
yirmi beş!" der.

maddenin SIRLARI

Hüseyin Çağlayan

Maddenin en yaygın tanımlarından biri, "Uzayda yer kaplayan, bölünüp parçalanabilen, tartılabilen ve duyu organlarıyla algılanabilen şeyler" şeklindedir. Çevremizde farklı ham maddelerden yapılmış ve farklı kullanım alanları olan çeşitli nesneler vardır. Modeller, taşıdıkları özellikler, kullanım yerleri ve yapı modellerine göre gruplandırılabilirler.

Eşya, alet, malzeme ve cisim, modelleri gruplandırmada kullanılan isimlerdendir. Evinizde bulunan modellerden hangilerine bu isimleri kullanırsınız? Örneğin un, şeker ve yağlı alet olarak mı yoksa malzeme

olarak mı gruplarsınız? Biraz düşündüğünüzde siz de çevrenizde bulunan modellerin hangi gruba dâhil olduğunu tahmin edebilirsiniz.

Modellerin sahip olduğu özelliklerden bazıları beş duyu organıyla fark edilebilir. Modellerin parlak-mat, sert-yumuşak, esnek-kılgan, suda yüzen-suda batan, ıslanan-ıslanmayan, ışığı geçiren-opak, kokulu-koksuz gibi pek çok özelliği bulunur. Bu modellerin farklı özelliklerde yapılması, her bir için insanların aynı şeyi şükretmesini gerektiren bir nimettir.

Şimdi biraz beyin fırtınası yapalım. Çevremizde bulunan modeller ve bunların bizim işimize yarayan özellikleri için "Olmasaydı ne olurdu?" sorusunu soralım.

Yeryüzünde taş, tuğla, tahta, kumaş perde gibi maddeler ışığı geçirseydi ne olurdu?

İçeriyi göstermeyen evler yapmak mümkün olmazdı. Bundan dolayı insanlar kendilerine ait özel hayatlarını yaşayamazdı.

Peki cam, naylon gibi maddeler ışığı geçermeseydi?

Ev ve işyerlerimizin içleri böyle aydınlık olmazdı. Seralarda sebze ve meyveler yetiştilmezdi. Mikroskop ve teleskop gibi optik araçlar ve bunlar sayesinde gerçekleştirilen buluşlar olmazdı.

Ya, kâğıt ve havlular su çekmeseydi. Kömür ve petrol, yanıcı olmasaydı. Oksijen, yakıcı olmasaydı. Su, çözücü ve akışkan olmasaydı. Mekanats, hiçbir metali çekmeseydi. Demir, bu kadar sert ve dayanıklı olmasaydı. Su, halden hale geçemeseydi.

Maddelere ait özellikler, yeryüzünde yaşamı kolaylaştırmak için Yüce Yaratıcı tarafından insanlara lutfedilmiştir. Öyle ki, her şey mukemmel işleyen ve çok hassas bir mekanizma ile çalıştırılmaktadır. Ve insanlar biraz araştırdığında bu hassas mekanizma içindeki pek çok sanatı keşfedebilir.

Elmas ve karbon yan yana bulunduğu birbirinden çok farklı maddeler olarak görünür. Ancak her iki madde de saf karbondan oluşmuştur. Aynı maddeden bu kadar farklı ürünler çıkarmak Sanatçı'nın büyüklüğünün bir işaretidir.

Pencerelerde ve optik malzeme üretiminde kullanılan cam, saydam bir maddedir. Ancak saydam bir madde olan cam, saydam olmayan bir maddeden yani kumdan üretilir. Aynı madde içersinde tezathatı barındırmak da yine Sanatçı'nın, sanatındaki ustalığının ve kudretinin göstergesidir.

Diğer sıvılardan farklı olarak su, yüzeyden katılaşmaya başlar. Suyun bu özelliği donan göl ve nehirlerde yüzeyin donmasını sağlar. Buz tabakasının altında kalan canlılar hem dışarının soğuğuna karşı korunur hem de su dibinden ibaren hayatın yok olması engellenir. Ya, su da diğer sıvılar gibi dipten katılaşsaydı...

Maddelerin, tabiatla bulunduğu insan eli değmemiş hallerine doğal madde adı verilir. Doğal maddeler demir, bakır, petrol gibi maddelerin yanı sıra bitki ve hayvanlar da olabilir. Bu maddeler işlenerek ürünlere dönüştürülür. Bize düşen görev, maddelerin israf etmeden değerlendirilmesidir, ondan yeni şeyler üretmek insanlığın istikbaline sunmaktır. Hepsinden önemlisi ise bunları lutfedeni fark edip kulluk vazifesini yerine getirmektir.

NEZAKET DOLU BİR HAYAT

Ahmet AKBAŞ

EV ALMA KOMŞU AL

Hava oldukça soğuktu. Paltoma bürünmüş, şapkamı kulaklarımdan aşağı çekmiştim. Köşeyi dönmüştüm ki karşımdan gelen kişiye çarptım. Rüzgâr da esmeye başlayınca kendimi yere düşmekten son anda kurtardım. Bir de baktım ki çarptığım kişi bizim mahalleden Asım. Elindeki

bir demet çiçek yere düşmüş, onu almaya çalışıyordu. Özür dileyip elimi uzattım. Böyle acele acele nereye gittiğini sordum.

Komşumuz Murat Efendi'nin hastalandığını ve onu ziyarete gittiğini söyledi. Daha iki gün önce birlikteydik. Ne zaman hastalandı ki diye düşünürken, Asım beni de ziyarete davet etti. Birlikte buz tutmuş yolda ilerlerken Peygamberimiz'in: "Kim bir hastayı ziyaret ederse, Allah'ın rahmetine dalmış olur." hadisini düşünüyordum. İyi ki de ziyaret etmişiz. Gelmemize o kadar sevindi ki bilemezsiniz.

Komşu Hakları

1. Hastalandığında geçmiş olsun ziyaretine gitmek.
2. Öldüğünde cenazesinin kaldırılmasında bulunmak.
3. Barç istediğinde vermek.
4. Darda kaldığında yardımına koşmak.
5. Bir nimete kavuştuğunda tebrik etmek.
6. Başına bir musibet geldiğinde teselli etmek.
7. Evl anın rûzgânne (güneşini, manzarasını) engelleyecek şekilde yüksek yapmamak.
8. Eğer pişirdiğimiz yemeklerin kokusu komşumuza kadar giderse yemekten ona da vermek.
9. Yardım isterse yardım edip ihtiyacını karşılamak.
10. Hastalanırsa ziyaret etmek.

- * Dedikodusunu yapmamak.
- * Ev için alınan meyve-sebzeden ona da tatırmak veya gizlice evine götürmek. Zira komşunun çocukları bu meyve ve sebzeyi gördüğü takdirde canları çekip üzülebilirler.
- * Komşudan kendini büyük görüp onları küşümsememek.
- * Çocuğun eline yiyecek verip onu dışarı çıkarmamak.
- * Komşular arasında çekiç, testere, balta, pense, tomavida gibi ev aletlerinin atılıp verilmesi adet haline gelmiştir.

- * Apartmanda oturan cileler, komşularını rahatsız edecek davranışlardan kaçınmalıdır. Radyo, televizyon gibi elektronik aletleri yüksek sesle dinlememeli, hele vakit gece yansıyorsa buna daha çok dikkat etmelidir.
- * Çocukların evde koşturarak oynamalarına, hoplayıp zıplamalarına izin vermemeli, komşularımızın bundan rahatsız olacağını çocuklara anlatmalıyız.
- * Balkon yıkayacağımız, yolluk veya halı silkeleyeceğimiz zaman mutlaka alt katta oturan komşumuzun balkonuna bakmalıyız. Asla çamaşın varsa bu işimizi ertelemeliyiz. Bazen komşumuz balkonda oturuyor da olabilir. Bu durumda da onları rahatsız etmemeli, işimizi onlar için girince yapmalıyız.
- * Apartmanda belirlenen günlerde genel temizlik yapılmalıdır.

at GÖZLÜKLÜKLERİ

Murat KAYA

Gönen Otogarı'nda sessizliği simâğilerin sesleri bozuyordu. Bu arada Adnan ile Yaşar valizleriyle hikâyesinin içine girdiler. Nereden çıktı şimdi bunlar demeyin; çünkü hikâyesinin kahramanları onlar. Birlikte İstanbul'a gidecekler. Adnan, elindeki valizi yere bırakıp biletle baktı. Daha sonra da Yaşar'a dönüp,

-Evet, şu ilerideki araba bizimki. Haydi bakalım Yaşar, dedi.

Yaşar ile Adnan otobüsün yanına vardılar. Muavine biletlerini gösterip valizleri otobüsün bagajına yerleştirdiler. Adnan, muavinin kulağına eğilip: "Aman dikkat et, o çantada önemli eşyalar var!" demesine rağmen muavin çantayı pamuk çuvalı gibi bagaja tiki. Adnan, arkadaşına bakıp tebessümüyle âdeta: "Hasbünallah," çekti.

...

Otobüs, söylenen saatten on beş dakika geç hareket etti. Bu duruma alışık olduğu için ayrıca kızmamaya gayret etti. Yolculuk başlamış. İki arkadaş yol boyunca çocukluk hatıraları hakkında konuştular.

Otobüs, dinlenme tesisinde yarım saatlik mola verdi. Adnan ile Yaşar, otobüsten inip öğle namazı için mescit aradılar. Abdestli oldukları için vakit kaybetmeden namazlarını kıldılar. Fakat geri döndüklerinde otobüsün yerinde olmadığını fark ettiler. Yanlış tarafa mı baktık, deyip mola yerini baştan sona gözden geçirdiler. Otobüsün orada olmadığını anlayınca: "Acaba geç mi kaldık," deyip saatlerine baktılar. Ama mola süresinin dolmasına daha on dakika vardı. Akıllarına muavinle mola başlarken yaptıkları konuşma geldi:

- On dakikada namaz kılar, arabaya yetişirsiniz.

- Ayyp ettin güzel abim, sen merak etme, demâşî muavin, ama henüz süre dolmadan otobüs gittiği.

Adnan, sinirlenmemek için kendini zor tutuyordu, ama yolun ortasında kalmışlardı. Yaşar, ertesi gün işe yetişmek için çareler düşünürken Adnan dayanamayıp:

- Kardeşim bu ne talihsizlik. İnsanın muhalebi yerken diğirir mi!

Arkadaşının gülmesine mânâ veremeyen Adnan,

- Hayrola, yine ne buldun! Yoksa arabayı sadece ben kaçırdım da sen bu olayın figüranı mısın!

Yaşar, çocukluk arkadaşına bakıp gülümseyerek,

-Biraz rahat ol. Hemen sıkıntıya kapılma. Sinirlenince her şey hallediliyor mu?

...

Konuşmalar uzayıp gitti. Sonunda mole yerine gelen başka bir otobüse bindiler. Biraz önceki konuşmalar Adnan'ı rahatlatmaya yetmemişti. Yaşar'ın rahatlığı onu daha da çileden çıkarmıştı.

Otobüs, bir sonraki mole yerine yaklaşmıştı. Adnan, otobüsü İstanbul'daki terminalde bulabileceğini düşünüp biraz rahatlamıştı. Mola yerinde otobüsten indikten sonra muavine,

- Aman kardeşim, ne olur bir de siz unutmayın bizi, deyince muavin kıs kıs güldü.

Adnan, tam muavine niçin güldüğünü soracaktı ki kaçırdıkları otobüsü gördü. Muavine cevap vermeyi bir tarafa bırakıp diğer

arabanın olduğu yere doğru koşarak ilerledi. Yaşar, Adnan'ın nereye gittiğini başta anlamamıştı, ama o tarafa bakınca o da oraya koştu.

Otobüsün yanına kadar giden Adnan tam bağıracaktı ki muavin daha önce davranıp:

- Vay benim güzel abim! Vay! Allah'ın sevdiği kuluymuşsun!

Adnan, onun ne demek istediğini anlamamış. Muavin, otobüsün camını göstererek:

- Görüyor musun camın halini?

Adnan ve Yaşar birbirine bakıp aynı anda,

- Ee! Bunun bizim dinlenme yerinde unutulmamalı ne alôkase var?

- Olur mu canım abim! Siz namaza gittikten sonra sarhoşun biri gelip şoförle tartıştı.

- Yani?

- Bir dakika canım abim heyecanlanma anlatıyorum.

...

Muavin tekrar anlatmaya başladı,

-Kavga etmek ister gibi bir hâli vardı. Biz, sarhoşları kurtulmak için mecburen aceleyle yola çıktık. Ama o da kendi arabasıyla bizi takip etti.

Adnan, Yaşar'a bakıp,

-Eee!

-Biraz sonra bizi geçip direksiyonu önümüze doğru kıldı. Az kalsın kaza geçirecektik.

...

-Sonra belindeki silahı çekip şoföre doğru iki el ateş etti.

Adnan ve Yaşar anlaşılanlara şaşırıp kalmıştı. Merakla,

-Deme, yaralanan ya da ölen var mı, deyince muavin,

-Buraya kadar olan kısımdan sonrası sizinle ilgili, deyince

Adnan:

-Nedenmiş o, deyiverdi.

-Çünkü güzel abim, sarhoş ateş edince şoförü ikalayarak kurşunların ikisi de sizin oturduğunuz koltuklara geldi. Yani sizin anlayacağın arabada ol-

saydınız, şimdi belki de sağ olmayacaktınız.

...

Duyduklarının etkisiyle donakalmışlardı. Kurşunlar kafalarını yasladıkları koltukları delip obur taraftan çıkmıştı. Biraz sonra bu şoktan kurtulmuş olan Adnan, bir önceki durakta tartıştığı Yaşar'a gözleriyle: "Sizin şer zannettiğinizde hayır, hayır zannettiğinizde de şer vardı." öyetrini hatırlatırcasına "Ben hatamı anladım." diyordu.

Bilmece Bildirmece

Nuri Can KAFLI

Eşli Bul

Aktok resimleri birbirinin aynısı gibi görünüyor ama sadece 4'si farklıdır. Aşağıda hangisi ki, bulup gösterir misiniz?

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54
55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66
67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78
79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96
97	98	99	100	101	102

Yanıtla

Aktok ikinci resimde birineye göre YEDİ farklı var. Bulup gösteriniz!

Ayşe'nin duası

Ayşe, yatmadan önce dua ediyor. Kuvvetlilerin içine de resimleri her birinin hangi harfe denk geldiğini bulunuz. Ayşe'nin duasında neier söylediğini öğrenin.

BİLİM DAMLALARI

DAMLACIĞIN SERÜVENİ

Dilek ÜSTÜN ÖZALP

- Öyle durma bir kenarda, hodi kati bize...
- Sana ,ne diyorum, anlamıyor musun? Is-tem-yo-rum
- Ama çok eğleneceksin. Bak diğerlerine, nasıl sevinç çılgınlıkları atıyorlar.
- Ben çılgık atmak istemiyorum.
- Bak seninle bir pazarlık yapalım Çok az bir vakit bize kati, baktın ki eğlenmiyorsun söz veriyorum ben de senin yanında kâs kâs oturacağım.
- Söz mü?
- Söz veriyorum.
- Rüzgar geliyor çocuklar. Üç deyince hepimiz elele atlayacağız tamam mı?
- Tamaaaaam!
- Bir ...iki...üç...Hoooooop!
- Heeeeeeey ! Ellerinizi bırakmayın demiştim. Neredesiniz?
- Buradayız. Gelen rüzgar çok soğukmuş. Galiba hal değiştiriyoruz, sulanmaya başladık.
- Korkacak bir şey yok. Damlacık yanınızda mı?

- Buradayım. Ama içim bir garip oluyor. Sanki bir şey beni tutmuş sıkıyor gibi.
  - Merak etme. moleküllerin gaz halden, sıvı hale geçtikleri için, birbirlerine yaklaşıyorlar. Bu his ondan ileri geliyor.
  - Hani eğlenecektik, söz vermiştin?
  - Evet, ama süremiz henüz dolmadı. Zaten eğlence de şimdi başlıyor. Az sonra yeryüzüne yağmur olarak ineceğiz.
  - Gerçekten mi? Hep yeryüzüne bakıp orayı merak etmiş ve ne kadar güzel yarattığını düşünmüştümdür.
  - Rüzgar tekrar geliyor çocuklar. Önce biraz sürükleneceğiz, sonra da yeryüzünün herhangi bir yenne hızla ineceğiz. Belli bir bölgeye gelince de, sabit hızla ulaşp yumuşak iniş yapacağız.
  - Yoksa, yeryüzündeki canlılara zarar verebiliriz değil mi?
  - Evet. Haydi eğlencenin tadını çıkarın. Tıpkı az önce oynadığınız oyunlar gibi.
- İYİ YOLCULUKLAR....

- Damlacık...Damlacık.....

- Böööö! Korktun değil mi?

- Hayır, ama seni merak ettim

- Çok eğlendim, çooooock. Meğer yağmur olmak ne güzelmış. Sahi şu anda neredeyiz ve bundan sonra ne yapıyoruz?

- Biz şu anda topraktaız. Oldukça aşakılara kadar emmiş bizi toprak ama olsun, bak şurada ne var?

- Ben bir şeye benzetemedim.

- Bir bitkinin kökleri onlar fark etmiyor musun? Bizi kendisine doğru çekiyor.

- Evet evet ! Ne yapacak bize?

- Su taşıyan kanallardan emip, yapraklarına kadar çekecek ve orada misafir edecek bizi.

Hüüüp!

- Aa! Diğer damlacıklar da buradalar. Bu kanallar tıpkı bir asansöre benziyorlar. Bakın nasıl da yükseliyoruz.

- İşte geldik. Burada biraz dinlenip, sonra gideceğiz.

- İyi olur, biraz yorulmuşuz hepimiz.

- Şu yukandan ıskık sızan delik de neyin nesli?

- Yaprığın stomaları yani gözenekleri. Az sonra oradan geçip tekrar gökyüzüne geri döneceğiz.

- Bende bir değişiklik oluyor. Sanırım içim genişliyor, ferahlıyorum, büyüyorum gibi...

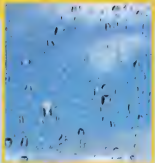
- Demek vakit geldi. Sıvı halden gaz fazı, yani gaz hale geçiyoruz. Moleküllerimizin mesafeleri birbirinden uzaklaşıyor.

- Su buhar oluyoruz tekrar, yaşasın....

- Gözeneklerden geçtik, yükseliyoruz.

- Peki, diğer damlacıklar neler yaptılar acaba?

- Önce ben anlatayım. Rüzgarın etkisiyle buzullara kadar sürüklendim. Haliyle, o soğukta dondum tabii! Kar olarak buzulların üzerine yağdım. Meğer, buzullar bir yorgan gibi denizin üzerini örter ve denizdeki balıkları soğuktan korurmuş.

- Bir yaşama daha girdim doğrusu...

- Sıvılar donunca hacimleri küçülür oğlanlar. Sen nasıl denizin üzerinde kalabıldın?

- İşte, suyun özelliği tam tersiymiş. Bizim hacmimiz artıyor ve hafıflıyormuşuz.

- Vay bel Peki sonra?

- Sonra Güneş hafiften bir gülümsedi ve ben o sert halimden önce eriyerek sıvıya daha sonra da buhar haline geçtim. İşte buradayım...

- Peki, sen nereye gittin diğer damlacık?

- Ben bir göle düştüm. Güzeli bir ceylan beni içti.

- Hadi canım.

- Gerçekten diyorum. Sonra vücudunda doluştım ve terlemesiyle kendimi ceylanın dışına buldum.

- Beni soracaksanız eğer, ben düştüğüm gölden bir barağa gittim. Meğer orası, bir kentin su ihtiyacını karşılıyormuş. Büyük borularla beni bir evin içine pompaladılar. En son hatırladığım ulak bir çocuğun çeşmeyi şanlı şanlı akıtmasıyla kendimi kirli su borularında bulmamdım. Ama neyse ki, güneşi görünce buharlaşıp buraya kadar gelebilirdim.

- Anlaşılan herkes çok değişik şeyler yapmış. Ne dersin damlacık?

- Kesinlikle. Meğer köş köş oturmakta neler koymışım. Bir sonraki serüven ne zaman?

KUR'an DAN İLİM DAMLALARI

Hasan KOCA

YAĞMUR

Üç aydır bir damla bile yağmur yağmamıştı. Toprak çatlamış, tarladaki ekinler boy atmamıştı. Kurt kuş bütün canlılar gökyüzünden incek bir damla yağışı bekliyordu. Ovayı ortadan ikiye bölen dere kurumuş, kuş sürüleri göçe başlamıştı. Eğer bir ay içinde yağmur yağmazsa kelliğin başlayacağı keşildi.

Yukarıdaki cümleler yağmurun canlılar için ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Bitkiler topraktan aldıkları su ve mineralleri güneş ışığı altında işleme sokarlar. Su olmadan yaşayamazlar. Tabii bitkiler olmadan da diğer canlılar hayatta kalamaz.

Su hayatın devam etmesi için temel şartlardan biridir. Dünyamızın dörtte üçü sularla kaplıdır. Suyun çok büyük bölümü Dünya'mızın içinde sürekli olarak yer yer hareket etmektedir. Kesintisiz olarak yenilenen bu değişim sistemiyle çevremizi

tulun oluşturma, bu bulutların yağmur oluşu ve yüzüne yağış, Allah'ın yüzünde yarattığı harika çevrim sisteminin sonucudur.

Yüce Yaratıcı bir dağın başındaki oku göldeki kaktüs, suyun içinde yetişen nilüferi kasacası dünya üzerindeki bütün canlıları farklı özelliklerde yaratmıştır. Bu yaratılanların razılarını ise gerektiği şekilde temin etmiştir. Bir kayanın başında yetişen küçük bir otun suyu ayağına gelir. Nasıl mı?

Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de: "Allah rüzgârları gönderir; böylece bir bulut kaldırır da onu nasıl dilerse gökde yayıp dağıtır ve onu parça parça kılar; nihayet onun arasından yağmurun okup çıktığını görürsün. Sonunda kendî kullarından dilediğine verince, hânen sevinir, kapılarını açar, (Fur-Sure 48) buğurdayan yağmurun

HAZ. DR. İBRAHİM KARATOPRAK

İBRAHİM KARATOPRAK, 1947'de İstanbul'da doğdu. İktisat

Yağmur yoğunlaşma ve buharlaşmayla oluşur. Güneş ışığının etkisi ile yüz binlerce metreküp su buharlaşarak atmosfere doğru yükselir. Yükseldikçe soğumaya başlar. Soğuk hava katmanına rastlayan buhar tanecikleri havadaki toz parçacıklarına tutunarak su damlaları haline dönüşür. Bunlar birleşerek bulutları oluşturur.

Cumulonimbus (kümûûs, küme bulutları) ufak parçalar halinde oluşur. Bu bulutların oluşması da mükemmel bir planın sonucudur. Okyanuslardaki dalgalar sonucu sayısız hava kabarcığı ve su zerrecikleri sürekli olarak gökyüzüne yayılır. Tuzca zengin olan bu zerrecikler daha sonra rüzgârlarla taşınır. Atmosferde yukarıya doğru yol alırlar. Aerosol adı verilen bu küçük parçacıklar toz zerrecikleri su buharını kendi çevrelerinde toplayarak bulut damlacıkları oluşturur. Bunların içindeki su damlacıkları çok küçük olduklarından havada asılı kalırlar. Böylece çok bulutlarızı kaplarız.

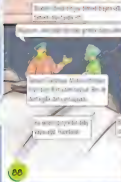
İşte burada gözlemlenilen suya bu kadar yakın olan bulutların aslında ne kadar büyük olduğunu

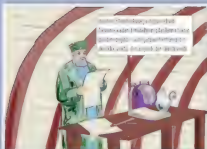
Rüzgârın topladığı bu küçük bulutlar daha büyük bir bulutu oluşturmak üzere birleşirler.

Büyümeye başlayan buluta yeni küçük parçalar geldikçe bulut yukarıya doğru büyür. Küçük bulutların birleşmesiyle, büyük bulutun içinde yukarı doğru çekiş kuvveti artar. Bulutlar üst üste yığın oluşturlar. Tuz kristallerinin ve toz zerreciklerinin etrafında biraraya gelen su parçacıkları yoğunlaşarak yağmur damlacıklarını oluşturur. Böylece havadan daha ağır bir konuma gelen damlacıklar bulutları ayrılarak yağmur biçiminde yere düşmeye başlarlar.

Vakit öğleyi geçmiş, kuru dere yataklarındaki kurbağa sesleri artmış. Deniz üzerinde beliren bulutlar yavaş yavaş rüzgârın önünde süzülüyorlar. Ovale ilk damlacıklar düşmeye başlayınca bükükler, hayvanlar, böcekler ve ellerini açmış dua eden insanların yürekleri serinledi. Kızları gergin rahmet bekleyen nimeler guşumalarına başlatırken barmakları toz zerreciklerini de yakamıza bulutla rüzgârın önüne koydular.

«...İstisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

«...və istisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

«...və istisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

«...İstisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

«...İstisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

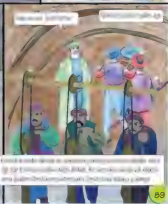
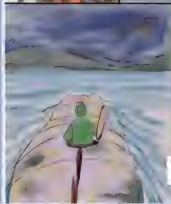
«...İstisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

«...İstisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

«...İstisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

«...İstisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

«...İstisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

«...İstisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

«...İstisna olaraq, bu qayda
təhlükəli vəziyyətlərdə və
qəzaların baş verəndə
tədarükə vəziyyətə gətirilməlidir»

Ministrul de Interioară, în urma unei
vizite în județele de frontieră, a găsit

Principala sursă de apă pentru județul

amenajare a județului este în curs de
realizare. În județul de frontieră,

În județul de frontieră, în județul
de frontieră, în județul de frontieră,

În județul de frontieră, în județul
de frontieră, în județul de frontieră,

În județul de frontieră, în județul
de frontieră, în județul de frontieră,

91

În județul de frontieră, în județul
de frontieră, în județul de frontieră,

MÜSLÜMAN İLM ÖNCÜLERİ

Seyyid Vehbi'nin Surname-ı Hümayun adlı eserinde bahsettiği bu olay Osmanlılar'da denizaltı denemelerinin başarıyla gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Bu denizaltıyı yapan Tersane Başmimarı (Gemi İnşaat Mühendisi) İbrahim Efendi idi. Başmimar çok ince matematik hesaplar içinde denizaltıyı plânlamış ve yapmıştı.

Fakat bu güzel gelişme daha sonrakilere aktarılamadı. İbrahim Efendi'nin ölümüyle birlikte denizaltı çalışmaları da tarih sayfaları arasında kaldı.

Mimar İbrahim Efendi'nin buluşu olan bu denizaltı bir timsah şeklinde yapılmıştı. Halk bu denizaltıyı Uçuncu Ahmed'in çocuklarının sünnet törenleri yapılırken gördü ve herkes hayretler içinde kal-

dı. Tören sırasında Haliç'te denizin dibinden suyun üstüne çıkan bu "Tahtelbahır" ağır ağır ilerleyerek padişahın bulunduğu yere doğru gitti. Yarım saat kadar orada kaldıktan sonra tekrar suyun içine girdi ve az sonra tekrar çıktı. Herkes hayret ve şaşkınlık içindeydi. Timsaha benzeyen bu aracın içinden beş kişinin çıkması hayret ve şaşkınlıkları daha da artırdı. Bu olay, sünnet töreninin en büyük sürprizi olmuştu. Bu konuda ünlü Surname'de ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından yayınlanan "Türk Denizaltıcılık Tanhı" adlı eserde gerekli bilgiler yer almaktadır.

Ancak ne var ki, "Tahtelbahır" kısa bir süre sonra unutulup gitmiş ve biz ondan yıllar sonra ilk denizaltıyı Amerikalılar'ın yaptığını sanmışız!

İPEK BÖCEĞİ

İLGİNÇ BİTKİLER

Dilek ÖZALP

Bugün sizi bir dut ağacından salınan obur, ama bir o kadar da zarif bir canlı ile tanıştıracam: İPEKBÖCEĞİ...

İlk olarak milattan önce üç bin yıllarında, sarayının bahçesinde bir Çin imparatorunun dikkatini çeken bu canlı, Çinlilerce çok önemseniyordu. Çin hükümdarları son ipekten elbiseler giyerken, hanımları da menekşe rengi ipekten elbiseler giyerlerdi. Zamanla dünya bu ipeği, meşhur ipek yolu ile tanıdı...

Mayıs ayında yumurtasını kırıp çıkan yavru tırtıllar çilçilolar gibi aç oluyor, kendi ağırlıklarının 50 katı kadar yiyecek tüketebiliyorlar. Bir ay kadar beslenen yavru tırtıl, kendisine ördüğü kozanın içinde iki hafta sabırla bekler. Zaten baştan fazla yemesinin hikmeti de, iki haftalık bu oruca sabredebilmesi için. Geçen zaman zarfında güzel, zarif bir kelebek oluyor.

Yumurtlayarak üreyen canlılardan sadece birisidir ipekböcekleri. Bir seferde 500 kadar yumurta bırakabilir. Bu yumurtalar yapışkan bir sıvı ile birbirlerine kenetlenmiş durumdadırlar. Bu sayede düşüp kaybolmaları, Rahmet sahibi tarafından engellenmiş oluyor.

Yumurtalarını besleyebilmeleri için Allah, yavrularını ihtiyaçları olan besinin içinde yo-

ratmıştır; dut yaprağının üzerinde. Besinleri alıp kanlarını ijiye doyuran tırtıl yavruları, kendi etraflarında 4 gün 4 gece, binlerce kez dönerek kozalarını örerek. Çıkardıkları salgı hava ile temas edince sertleşir, kozaya oluşur. Nihayet 1500 m uzunluğundaki, paha biçilmez ipek sentezlenmiş ve bir yuva elde edilmiş olur. Sakın bundan sonra oturup dinlendiğini zannetmeyin. Asıl iş şimdi başlamıştır tırtıl için. Eee, güzel zarif bir kelebek olmak o kadar kolay değildir

Islak, nemli bir yapıya sahip olan kozanın içinde bulunan 8 bacaklı tırtıl, 10 günlük sabır çilesini de ördükten sonra, 6 bacaklı, 2 kanatlı zarif bir kelebeğe dönüşür. Eğer kurbağa ve bukalemunlara yem olmazlarsa, kanatlarının içine kan pompalayarak açılmasını sağlarlar. Kelebeğin türüne göre, beslenmeden ve uçmadan 3 ile 10 gün yaşayan bu şirin canlılar yumurtalarını bıraktıktan sonra ölürler

Biz insanlar ise, şık ipek bir elbise giymek için, bu sabrı gösteren ipekböceklerini koca halindeyken kaynar kazanlara atıp, değerli ipeklerinden faydalanmak istiyoruz.

Keske ürettiği ipeği elde etmek yerine, gösterdiği sabır ve azmı elde etmeye çalışsak!

SAHABE HAYATINDAN

F. Sultan HAYDAROĞLU **KOMŞU HAKKINA DİKKAT**

Ashabdan Hazreti Mücahid, Abdullah b. Ömer ile alakalı şahit olduğu bir hadiseyi şöyle nakleder,

- Ben, Hattab oğlu Ömer'in oğlu Abdullah'ın yanında idim. Ömer b. Abdullah oğluna bir koyun kestiriyordu.

Koyunun kesilmesi için emir verdikten sonra oğluna,

- Oğlum yahûdi komşumuzu da unutmayasın, diye emir verdi ve bu emri koyun

kesilip hazırlanmaya kadar üç defa tekrarladı.

Babasının aynı sözü tekrarlayıp durmasından sıkılan oğul,

- Baba, anladım. Yahûdi komşumuza da pay ayrı diyorsun. Bunu tekrarlayıp durmanın ne mânâsı var? Ben bu zamana kadar senin hiçbir emrine itaatsizlik ettim mi? Butün mesele, koyun kesildikten sonra yahûdi komşuya bir parça et verilmesi değil mi, deyince,

Hazreti Ömer, oğlu Abdullah'ın elinden tutup: yüzünü kendisine doğru çevirdikten sonra şöyle dedi.

- Oğlum, komşu hakkı hususunda Peygamberimiz öyle çok tekrarda bulunurdu ki, biz nerde ise komşumuzu malımıza ortak kılaacak sanırdık

HAYVAN SEVGİSİ

İlhami YILDIRIM

Bir gün Sevgili Peygamberimiz bir hurma bahçesine girmişti. Burada, üzerinde ağır bir yük bulunan ve oldukça mahzun görünen bir deve vardı. Peygamberimiz hemen yanına giderek boynunu okşadı ve "Bu deve kimin?" diye sordu. Medineli bir genç, "Benim" deyince, Peygamberimiz ona şunları söyledi: "Sen Allah'tan korkmuyor musun? Bu devenin halini görmüyor musun? Seni şikâyet ediyor. Onu aç bırakmışsın. Fazla eşya yükleyip, eziyet etmişsin."

Mekke'nin fethine gidilirken de ilginç bir olay oldu. Ordunun gideceği yolun üzerinde, vücuduyla küçük yavrularını korumaya çalışan bir kedi vardı. Bu durum karşısında Peygamberimiz oraya bir nöbetçi bıraktı ve askerlerin kediyi rahatsız etmeden uzaktan geçmelerini sağladı. Sevgili Peygamberimiz bir yolculukta idi. Bir

kadın devasına "Allah sana lanet etsin" diye bağırıyordu. Peygamberimiz bunu duyunca, kadını ve eşyalarını devanın üzerinden indirmelerini söyledi.

Bir başka seyahat sırasında, bir kuşun yuvasındaki yumurta alınmıştı. Anne kuş, yuvasının çevresinde dolanıp duruyordu. Peygamberimiz bunu fark edince, yumurtaları alan adamın hemen bulunmasını istedi. Adam bulundu ve yumurtaları yerine kondu. Sevgili Peygamberimiz, adamı ikaz ettikten sonra şöyle söyledi:

"Ben size Allah'tan korkunuz, hayvanları ınatmayınız, rahatlarını bozmayınız demiyor muyum? ..."

YETİM KIZ

Zekeriya ULAŞLI

Küçük kız titrek elleriyle kalan son çalı çırpıyı da ocağa attıktan sonra solgun gözlerle anneannesine baktı. Bir şeyler söyleyecek oldu. Nedense vazgeçti. Baynunu бүktü. Saman olevi gibi birden yükselen ateşe bakıp derin düşüncelere daldı. Yanaklarından aşağı süzülen gözyaşları ateşin üzerine damlayıp "aıs" diye ses çıkınca o ana kadar sessizliğini korumaya çalışan anneanne, derin derin öksürdüktan sonra titrek sesiyle sordu

- Ne oldu yavrum? Neden ağlıyorsun?

Tek kelime etmedi minik Ayşe, anneannesinin bu soruyu sormasını bekler gibi anı bir hareketle yerinden doğruldu. Bir çırpıda

anneannesinin yanına geldi ve başını göğsüne yaslayıp kesik kesik hicunklar boğazında düğümленene kadar ağladı ağladı. Sonra, yıllara yarık düşen kazağının lime lime olmuş kollarıyla gözyaşlarını kurulamaya çalışarak,

- Annem, babam olsaydı bunları hiç bin almazdı, diye mındandı.

Anneanne Ayşe'yi güçsüz kollarıyla sarırmaya çalıştı. Ellerini, günlerdir tarak yüzü görmemiş, saçlarda dolastırarak sordu

- Sıkıntını benimle paylaşmak ister misin?

- Şey...

- Paylaşmak güzeldir yavrum. Çözüm olmasa da en azından rahatlarsın.

Anneannenin sıcak ilgisi Ayşe'nin konuşması için yeterli olmuştu. Başını hafif öne eğdi.

Anneannesine biraz daha sokulup anlatmaya başladı.

- Bu gün sabah Halil Amcanın vereceği yardımı almaya gittiğimde çocukların parkta oynadıklarını gördüm. Dayanamadım ve oynamak için onlara yaklaştım. Beni görür görmez hep bir oğuzdan "Çirkin kız! Öksüz kız!" diye bağışmaya başladılar. Ne yapacağımı, ne diyeceğimi bilemedim. Yardım paketini de almadan geri döndüm. Anneanne! Gerçekten ben çok mu çirkinim?

Anneanne, "Olur mu hiç yavrum!" derken içinden kopup gelen fırtınaya da daha

fazla karşı koyamadı. Göz pinolarından süzülen yaşları torununa göstermemek için kafasını arka tarafa çevirip,

- Sen onlara bakma kızım, diye devam etti. Ben iyileşeyim seni öyle giydireceğim ki bak gör, şu mahallenin en güzel kızı sen olacaksın.

Küçük Ayşe'nin soğuktan pütür pütür olmuş yüzü al al oldu.

- Sahi mi anneanne? Gerçekten olur muyum?

- Tabii yavrum. Senin diğer kızlardan ne eksikğin var?

Zehra nine söylediklerine kendisi de inanmıyordu ama kızının kendine emaneti olan torununa ümit vermekten başka çaresi de yoktu. O gün gibi hatırlıyordu biricik kızını ve damadını yutan büyük depresmi, kızının

enkaz oltından yalvarışlarını. "Yavrum sana emanet anne! Ne olur ona iyi bak!" Bu sözler kızından duyduğu son sözler olmuştu. Zaten tüm çabası da emanete sahip çıkabilmek için değil miydi? Onun için direnmemiş miydi bütün bu zorluklara. Ne var ki eski gücü kuvveti yoktu artık. Aradan geçen yıllar ondan birçok şey alıp götürmüştü. Bu gün bunu daha iyi anlıyordu. Halil ustanın sözleri geldi aklına "Zehra nine, gel beni dinle de Ayşe'yi Çocuk Esirgeme Kurumu'na verelim." demişti de hiç düşünmeden "Yok" deyip kestirip atmış. Kızdı kendi kendine. "Halil ustayı dinlemeliydim." dedi. Tam bu sırada "tak, tak" kapı çalmaya başladı. Zehra nine hayal dünyasından sıyrılıp kendini toparlarken Ayşe de çoktan kapının önüne varmıştı.

- Kim o, diye seslendi.

İnce bir kız sesiydi.

- Benim, Sümbül.

Ayşe Sümbül, ismini duyunca heyecanlı kapının mandalına uzandı. Kapı gıcır gıcır ses çıkararak ardına kadar açıldı. Yedi sekiz yaşlarında saçlarına örgü örülmüş, esmer tenli bir kız çocuğuydu. Oldukça nazık bir ses tonuyla:

- Ayşe'ye bakmıştım, dedi.

Ayşe, içeri dolan ışııkla birlikte gözlerini kırıştırarak,

- Ben, Ayşe, dedi.

Çocuk, utangaç bir eda ile başını öne eğdi:

- Şey, dedi. Bu sabahki olay için arkadaşlar adına senden özür dilemeye geldim.

Ayşe, hiç beklemediği sözler karşısında önce ne diyeceğini bilemedi. Kızardı bazardı.

Birkaç defa derin derin nefes alıp verdikten sonra alız bir ses tonuyla,

- Önemli değil, dedi.

Zehra nine içerden seslendi.

- Kimmiş kızım?

- Adı Sümbül'müş anneanne.

- İçeri davet etsene kızım.

Ayşe unuttuğu bir şeyi hatırlamış gibi.

- İçeri girsene, dedi.

Sümbül, annesinin kendisini beklediğini söyleyerek davet için teşekkür etti. Kasabaya yeni taşındıklarını, oynamak isterse her zaman için hazır olduğunu söyledikten sonra evlerini tarif etti. "Hoşça kal." deyip geri döndü ve uzaklaşıp gözden kayboldu. Ayşe, tüm bu yaşadıklarının bir an için rüya olduğunu düşündü. Mutluluktan uçuyordu adeta.

Anneannesine koştu.

- Rüya görmüyorum değil mi anneanne, dedi. Anneanne, torununu boğuna basarken onu uzun zamandır ilk kez bu kadar mutlu görmenin sevinciyle gözyaşlarını tutamadı.

- Değil yavrum. Yaşadıkların rüya değil. Bundan sonra da hiç olmayacak inşallah...

Öyle de oldu. Sümbül, o günden sonra Ayşe'nin arkadaşı, sırdaşı oldu. İlgisi ve sevgisiyle onu hayata yeniden bağladı.

Ayşe şimdi kasabonun tek bayan doktoru. Muayenehanesinin kapısında da şu yazı asılı. "Yetimler ve öksüzler için muayene ücretsiz."

PEYGAMBERİMİZ'İN YETİMLERE SEFKATI

Şefik MUMCU

Bir bayram namazı sonrasıydı. Sevgili peygamberimiz mescitten çıkmış yürürken çocukların neşe ve sevinç içinde oynadıklarını gördü. Fakat içlerinden biri vardı ki bir duvarın dibinde üstü başı perişan bir halde ağlayıp duruyordu. Yönünü ona doğru çevirdi.

Yanına yaklaşıp sordu

- Yavrum, neyin var, niçin böyle üzgün duruyorsun? Arkadaşlarıyla birlikte niçin oynamıyorsun?

Çocuk, babasının Uhud'da şehit olduğunu, annesinin de başka biriyle evlenmesiyle sâhipsiz kaldığını söyledi. Sevgili Peygamberimiz çocuğun elinden tuttu

Başını okşayıp gönlünü aldı.

- Ben baban, Âişe annen, Fatma kardeşin olsun, istemez misin, dedi.

Çocuk sevincinden uçacak gibiydi.

Hayecanla,

- Nasıl istemem, yâ Resulallah, dedi.

Peygamberimiz ismini sordu: "Buceyr" dedi. Yüce peygamber "Hayır" dedi "Bundan sonra senin ismin Beşir olsun." çocuğu aldı, evine götürdü. Yedip içirdi. üstünü başını giydirdi. Karnı tok, sırtı pek olan çocuk bir süre sonra oynayan çocukların arasına tekrar döndü. Çok neşeliydi. Arkadaşları Beşir'in halindeki değişikliği görünce etrafına toplandılar Merakla sordular

- Sen daha önce ağlayıp duruyordun. Şimdi nasıl oldun da bu hale geldin?

Beşir cevap verdi

- Açtım, doyudum. Çıplaktım, giyindim. Yetimdim, Resulullah babam, Âişe annem oldu.

Çocuklar Beşir'e hayranlıkla bakıp şöyle dediler.

- Keşke bizim babalarımız da Uhud'da şehit olsaydı, biz de bahşiyar bir babaya kavuşsaydık.

O da bir yetimdi ve yetimlerin çektiği zorlukları çok iyi biliyordu. Onlara karşı çok şefkatli davranır, haksızlığa uğradıklarında haklarını arar, sürekli onları korurdu.

Yapılan savaşlar sonunda şehit düşen sahabelerin yetim kalan çocuklarına aynı ilgi gösterir, onları yalnız bırakmaz, ihtiyaçlarını karşılardı. Bazılarını da bizzat kendi himayesine alırdı.

Her yönüyle örnek olan o yüce insan, sadece kendisi yetimlerin şefkatle kucaklamaz, tavsiyelerle çevresindekilerin de kucaklamasını sağlardı.

Bir gün yanına bir adam geldi, kalbinin kablğından dert yandı.

Sevgili peygamberimiz de ona şu tavsiyeyle bulundu.

- Kalbinin yumuşak olmasını, ihtiyacı olan şeylere kavuşmayı istiyorsan yetime şefkat göster, başını okşa, yediğinden ona yedir.

Her zaman yetimlerin ve öksüzlerin yanına da olan, onların başını okşayan o şefkatli el, başka ellerin de şefkate muhtaç başları okşaması için şöyle der.

- Kim sırf Allah'ın rızası için şefkatle yetimin başını okşarsa, dinin değdiği saçlar sayısınca

sevap kazanır. Daha sonra orta parmağı ile işaret parmağının aralarını açarak konuşmasına şöyle devam eder. Yanındaki yetime iyilik yapan kimse ile ben, şu iki parmak gibi cennette beraber alacağız.

Kocası öldüğü halde çocuklarının başında bekleyen, onları büyütüp yetiştiren, hayata hazırlayan, edep ve ahlak öğreten, bir hanımın, Peygamberimizin gözünde çok büyük yeri vardır.

Bunu şu sözlerle ifade eder:

- Cennetin kapısını ilk önce ben açacağım. Bununla birlikte bir kadının cennetin kapısını açmak üzere beni geçtiğini görünce, ne oluyor, sen kimsin, diye sorarım.

O da,

- Dünyada iken yetim kalan çocukların başını bekleyen bir kadınam, diye cevap verir.

Sadece Afrika'nın on üç milyonluk ülkesi olan Nijer'de bir yılda bir milyon çocuğun açlıktan öldüğünü, çoğunun sâhipsiz kaldığını düşünürsek yetimlere sahip çıkmanın önemini, o Yüce Nebi'nin bizlere anlatmak istediğini çok daha iyi anlarız.

Aşkların
Gönül harcı,
Yigitlerin
Vefa borcu,
Türkgesi var
Burcu burcu:
Anadolu
Anadolu

Ta ezelden
Tüten ocak,
Yuvamızdan
Daha sıcak,
Bir yer varsa
Yaşanacak:
Anadolu
Anadolu

Delî taylar
Gibi hızlı,
Duru sular
Gibi nazlı,
Bayrağı var
Ay yıldızlı:
Anadolu
Anadolu

Aynı güneş
Aynı ayı,
Soluyoruz
Bir havayı,
Ataları
Yiğit soyu:
Anadolu
Anadolu

Selâm olsun
Sana bizden,
Sevgin çıkmaz
İçimizden,
Sana bin can
Hepimizden;
Anadolu
Anadolu

Bulmaca

- 1 Her şeyi yoktan var eden, sınırsız güç, sonsuz merhamet sahibi tek yaratımız, bîlak Rabbiniz
- 2 Kullarınızın bir kısmını seçti ve onları kendine yakın kıldık. Onları kendine yakın kıldık.
- 3 Allahın en büyük nimetlerinden biri olan ıyrtanı verdiğimiz. Çünkü en önemli yaradma işi peygamberi göndermektir.
- 4 Bir kimsenin ağızmağazası ne kadar açıktır.
- 5 Allahın en büyük nimetlerinden biri olan ıyrtanı verdiğimiz. Çünkü en önemli yaradma işi peygamberi göndermektir.
- 6 Anlatıldığı gibi, insanı kulları ve kulları olanı yaratmış. Onları da onlara yakın kıldık.
- 7 Asma larda salımlar hâlinde yaradılan lezzetli bir meyvedir. Ondan pekmez de yapılır.
- 8 Allahın en büyük nimetlerinden biri olan ıyrtanı verdiğimiz. Çünkü en önemli yaradma işi peygamberi göndermektir.
- 9 Allahın en büyük nimetlerinden biri olan ıyrtanı verdiğimiz. Çünkü en önemli yaradma işi peygamberi göndermektir.
- 10 Allahın en büyük nimetlerinden biri olan ıyrtanı verdiğimiz. Çünkü en önemli yaradma işi peygamberi göndermektir.
- 11 Bir maddenin taneciklerindeki hareket enerjisi toplamıdır. Kinetik enerji olarak da bilinir.
- 12 Allahın en büyük nimetlerinden biri olan ıyrtanı verdiğimiz. Çünkü en önemli yaradma işi peygamberi göndermektir.
- 13 Güneş enerjisi ve başka etkilerle birleşen ışıkta yer almayan ışınlar olarak da bilinir.
- 14 Allahın en büyük nimetlerinden biri olan ıyrtanı verdiğimiz. Çünkü en önemli yaradma işi peygamberi göndermektir.
- 15 Allahın en büyük nimetlerinden biri olan ıyrtanı verdiğimiz. Çünkü en önemli yaradma işi peygamberi göndermektir.
- 16 Butun insanlığın atası olarak yaratılan ilk insan ve aynı zamanda ilk peygambere adı Hazret.
- 17 Allahın en büyük nimetlerinden biri olan ıyrtanı verdiğimiz. Çünkü en önemli yaradma işi peygamberi göndermektir.
- 18 Allahın en büyük nimetlerinden biri olan ıyrtanı verdiğimiz. Çünkü en önemli yaradma işi peygamberi göndermektir.
- 19 Allahın en büyük nimetlerinden biri olan ıyrtanı verdiğimiz. Çünkü en önemli yaradma işi peygamberi göndermektir.
- 20 Halkın seçim yoluyla yöneticileri kendisinin seçmesi. Seçim yoluyla da bilinir.

ADL

Akif MERT

Çok adaletli, mutlak adil anlamlarına gelen "Adl" kelimesi Allah'ın güzel isimlerinden biridir. Hayatımız boyunca yaptığımız bütün işleri Allah'ın adaletli bir şekilde değerlendirecektir. Hayatı kötülükle geçenlerin yaptıkları yanlarına kâr kalmayacak, iyilik yapanların tek bir sözü bile mükâfatlandırılacaktır. Allah Kuran'da bunları bize haber vermektedir. Kendisi adil olan Allah, kulları arasında adaletli olanları sever. Bir masumun hakkı, halk için çiğnenemez. Suçu olmayan bir kişi, milletin selameti için öldürülemez. Allah'ın nezarında hak, haktır; küçüğüne, büyüğüne bakılmaz. Az olan çok için feda edilmez. Bir topluluğun kurtuluşu için, bir kişinin hakkı görmezlikten gelinmez. Bu, cenabı Allah'ın kullarından istediği adalet anlayışıdır.

Asrı Saadette anlaşmazlığa düşen bir Yahudi ile bir Müslüman adalet timsali olan Hazreti Ömer'e başvururdular. Hazreti Ömer de her ikisini dinledikten sonra Yahudi'yi haklı buldu. Hazreti Ömer'in bu kararı na çok sevinen Yahudi,

- Allah'a yemin ederim ki sen hakta hükmettin, dedi.

Bunun üzerine Hazreti Ömer,

- Bunu nereden biliyorsun, dedi.

Yahudi de şu cevabı verdi.

- Tevrat'ta okuduğumuza göre hak ve adaletle hükmeden bir hâkime, sağ ve solunda bulunan melekler yardımcı olur, onu hak ve doğruya iletirler. Bu durum onun hakta sebat etmesiyle kayıtlıdır. Yoksa haktan uzaklaştığında o iki melek göğe çekilerek onu yalnız bırakırlar, dedi.

Buradan da anlaşılıyor ki adalet bütün kutsal kitaplarda yerini bulan yüce bir kavramdır. Her şeye gücü yeten Allah, hiç kimseye haksızlık etmez. Kulu ona isyan etse bile adaletli davranmaktan taviz vermez. O, adaletini dünyada ve ahirette kullarına gösterecektir.

İnsanlar arasında dostluk ve barışın olması için lazım olan en önemli unsur adalettir.

Vâsi': İlmî, rahmetî, şırası her şeyi kuşatan,

Vedüd: Sevilmeye çok layık olan, kullarını çok seven

Mecid: Şanı yüce olan, sınırsız kerem sahibi

Bâis: Öldükten sonra dirilten, peygamber gönderen.

PEYGAMBER KISSALARI

Bilal YORULMAZ

Medyen şehri Arabistan'ın kuzeyinde bulunan, ormanlarla kaplı bir yerd. Telli suları, güzel iklimi oraya ayrı bir şıklık katıyordu. Ayrıca ticaret yollarının üzerinde bulunuyordu. Asya ile Afrika arasında ticaret yapan insanlar buradan geçerlerdi. Medyen halkı bu ticaret yolu üzerinde olduğu için çok zengin olmuştu. Fakat bu insanlar bir süre kazandıklarıyla yetinmemeye başladılar. Tüccarların yolunu keserek mallarına el koyuyorlardı. Böylece bir çok kimseyi soyuyor karşı koyanları da öldürüyorlardı. Ticaret yaptıklarında da malları eksik tartıyor, insanların hakkını yiyorlardı. Ayrıca kendi elleriyle yaptıkları taştan ve tahtadan putları ilah zannediyor, onlara tapıyorlardı.

HAZRETİ ŞUAYB ALEYHİSSELÂM

Allah, bu zalım kavımı yola getirmek için onlara Hazreti Şuayb'ı (aleyhisselam) peygamber olarak gönderdi.

Hazreti Şuayb (aleyhisselam) onlara şöyle hitap etti:

- Ey kavmim! Kendisine bile faydası olmayan putlara tapmaktan vazgeçin. Yalnız Allah'a ibadet edin. Yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın, eşkıyalık yapmayın.

- Ey Şuayb! Senin söylediklerimin çoğunu anlamıyoruz ve dinlemiyoruz. Eğer sülalenin masaydı seni taşıyarak öldürürdük.

- Ey kavmim! Ben aileme değil Allah'a güveniyorum. İstediklerinizi yapın. Ben de Allah'ın dinini anlatmaya devam edeceğim.

Bundan sonra Medyen halkının iman etmeyeceği iyice ortaya çıkmıştı. İman etmemekte ısrar ediyorlardı. Bunun üzerine Hazreti Şuayb (aleyhisselam) kendisine iman edenlerle birlikte Medyen'den ayrıldı. Mû'minler şehirden ayrıldıktan sonra Medyen'de büyük bir deprem oldu. Depremiñ şiddetiyle Medyen yerte bir oldu.

Hazreti Şuayb (aleyhisselam) Medyen'den sonra Eyke halkına peygamber olarak görevlendirildi. Eykeliler de putlara tapıyorlardı. Hazreti Şuayb (aleyhisselam) onları da yalnız Allah'a iman etmeye davet etti. Fakat Eykeliler'in de Medyenliler'den farkı yoktu. Aynı tepkileri onlar da gösterdiler.

Hız Şuayb (aleyhisselam) onlara şöyle dedi.

- Allah'ın azabından korunamaz mısınız?
Ben size gönderilen güvenilir bir elçiyim. Artık Allah'tan korkun ve bana itaat edin. Ben sizden buna karşılık bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız Allah'a aittir.

Ölçüyü tam yapın, eksiltmelerden olmayın. Doğru terazı ile tartın. İnsanların haklarını kırmayın. Yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın. Sizi ve öncelki insanların yaratan (Allah'tan) korkun, ona saygı duyun.

Eykeliler ise Hazreti Şuayb'e (aleyhisselam) hakaret ederek karşılık verdiler:

- Sen de bizim gibi bir insansın. Sana niye inanalım. Sen yalanırsın ve büyülenmişsin.

Hazreti Şuayb (aleyhisselam) eykelilerin de iman etmeyeceklerini anladı. Allah'ın izniyle kendisine iman edenleri yanına aldı ve Eyke'den ayrıldı.

İnananlar Eyke'den ayrıldıktan sonra Allah'ın azabı kendisini göstermeye başladı. Yedi gün boyunca dayanılmaz bir sıcaklık oldu. Ağaçlar kurudu. Sular kaynamaya başladı. İnsanlar içecek su serinleyecek bir ağaç gölgesi bulamaz oldular. Bu sığağa dayanamayanların çoğu öldü.

Asıl şiddetli azab ise sekizinci gün geldi. Büyük siyah bir bulut Eyke'ye doğru yaklaşıyordu. Herkes bunu yağmur bulutu sanarak sevindi. Gölgesinde serinlemek için bulutun altına girdiler. Fakat buluttan su yenne ateş parçaları yağmaya başladı. Böylece bütün Eyke yok oldu.

Hazreti Şuayb kendisine inananlarla birlikte Mekke'ye gitti. Vefat edene kadar da burada peygamberlik görevini sürdürdü.

SÜBHÂNEKE DÜASI

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ
وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

Allah'im! Sen'i Sana lâayık hamd ile her türlü eksiklikten tenzih ederim. Senin ismin mukaddestir, münezzehtir. Şânın da yücedir. Sen'den başka ilâh yoktur.

ETTEHİYYÂTÜ

الْحَيَّاتُ اللَّهُ وَالصَّلَواتُ وَالصَّلَواتُ
السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Hayat sahibi varlıkların hayatlarıyla sundukları ibadetler, dualar ve bütün güzel söz ve davranışlar Allah'a mahsustur. Ey Peygamber! Selâm, Allah'ın rahmeti ve bereketleri senin üzerine olsun. Bize ve Allah'ın sâlih kullarına selâm olsun. Şehâdet ederim ki, Allah'tan başka ilâh yoktur. Yine şehâdet ederim ki, Hazreti Muhammed (sallâhu aleyhi vesellem) O'nun kulu ve elçisidir.

İHLÂS SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ❶ اللَّهُ الصَّمَدُ ❷

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ❸ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ❹

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. De ki: O, Allah'tır, gerçek ilâhtır, Bir'dir.
2. Allah Samed'dir.
3. Ne doğurdu, ne de doğuruldu.
4. Ne de herhangi bir şey O'na denk oldu.

KEVSER SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ❶ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ❷

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ❸

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Biz gerçekten sana verdik kevser,
2. Sen de Rabbin için namaz kıl ve kurban kesiver,
3. Doğrusu, seni kötöleyendir ebter!

İLMİHAL BİLGİLERİ

namaz

Ahmet Nazif YAVUZ

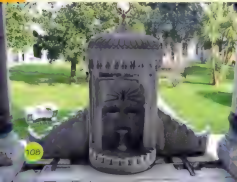
Namaz İslam'ın şartlarından biridir. Ahirette ilk sorulacak ibadet namazdır. İslam dininin en çok önem verdiği ve kesinlikle terk edilmesini istemediği bir ibadettir. Yüce dinimiz, hastalık yolculuk gibi sıkıntı çekenlere kolaylıklar tanımış ve yine de namazlarını kılmalarını istemiştir. Ayakta kılacak gücü olmayan oturarak, buna da gücü yetmeyen yatarak namazını kılabilir, yolcu olan farz namazlarını kısaltarak kılar. Fakat yine de terk etmez.

Namaz en sık yapılan ibadettir. Çünkü en çok namaza ihtiyaç duyarsınız. Oruç yılda bir aydır. Zekat yılda bir kездır. Hac ise ömürde bir defa. Fakat namaz günde beş vakit kılınır. Çünkü namaz manevi bir gıdadır. Ruhumuzun, kalbimizin gıdasıdır. Yeme, içmeden nasıl bıkıyorsak namazdan da bıkımayız. Yemek yemezsek oğaktan ölürüz. Namaz kılmazsak da ruhumuz, kalbimiz, vicdanımız ölür, kahrışır.

Namaz bir teşekkürdür. Gökleri, yeri, anne-babamızı ve bizi yaratan; yediğimiz içtiğimiz bütün rızıkları bize veren, bizi bela ve musibetlerden koruyan yüceler yücesi Rabbimize teşekkür etmenin en güzel yoludur.

Namaz bir duadır. Fatiha suresi en güzel dualardan biridir. Ve biz fatiha suresi ile günde 40 defa Allah'a "bizi doğru yola ilet" diye dua ederiz. Secde ile Rabbimize en çok yaklaşıp ve halimizi arz ederiz. Namazdan sonra isteklerimizi bir sıralayarak Rabbimizden yardım bekleriz.

Namaz bir randevudur. Bir validen ya da başbakanından bir kere bile randevu almak çok zordur. Fakat yerlenn ve göklenn, o valinin, başbakanın, yaratıcısı ve yöneticisi olan yüce Rabbimiz bize günde beş kere randevu veriyor. Bize değer veriyor. Biz aciz kulları huzuruna kabul ediyor. Dertlerimizi isteklerimizi dinliyor.

Namaz mü'minin mirasıdır. Sevgili peygamberimiz nasıl manevi ölemlere yükseliş Rabbimizle görüştüyse biz de namazla manevi bir yükselme yaşarız. Rabbimizle maddi olmasa da manen görüşürüz. Onun huzuruna çıkar ve bu manevi zevki yaşarız.

Namaz insanı kötülüklerden alıkoyar. Günde beş defa Rabbi ile buluşan bir insan gün boyu yüce Rabbinı hatırlar. Bir günah işleyeceği sırada Allah'ın aklına gelir. Allah'ın her şeyi gördüğünü, işittiğini, kalpleri-mızdekileri bile bildiğini düşünür. Böylece o günahı işlemekten vazgeçer.

Ayrıca birkaç saat sonra Rabbinin huzuruna çıkacağını bilir. Bir günahla Allah'ın huzuruna çıkmak istemez.

Namaz insanı temizler. Günde beş vakit namaz kılan bir insan günde beş kere abdest alır. Abdest açıkta olan ve en çok kirlenen organlarımızı temizler. Böylece o kişinin bedeni tertemiz olur. Kirliliği elbiselerle namaz kılanmaz. O halde elbiseleri de temiz olur. Namaz kılanın yeri de temiz olması gerekir. Bu durumda namaz kılan kişinin evi ve çevresi de temiz olur. Namaz ayrıca insanın kalbini ve ruhunu da temizler. Bizim günahlardan temizler. Bu durumu açıklamak için sevgili peygamberimiz bir gün arkadaşlarına şöyle sormuştur.

– Herhangi binnizin kapısının önünde bir nehir bulunsa ve o nehirde günde beş kere yıkansa kendi- içinde kirden eser kalır mı?

– Hayır, hiçbir kirden kalmaz ey Allah'ın Resulü.

– İşte beş vakit namaz da böyledir. Allah namazla günahları siler. (Namaz kılan kişi tertemiz olur.)

Namazın zahmeti az, ücreti çoktur. Yüce Rabbimiz bize her gün 24 saat veriyor. Beş vakit namaz ise abdestleriyle birlikte ancak bir saat eder. Yani namaz günümüzün çok kısa bir diliminde yapılabilecek bir ibadettir. Namazın bedenimize de bir ağırlığı yoktur. Namazda yapılan hareketler bizim yapamayacağımız derecede zor hareketler değildir. Bu kadar kolay olan namazın ödülü ise cennettir. Sınırlı ömrümüzde kılacağımız namaz bize sonsuz nimetler kazandırır.

Bilmece Bilirdimece

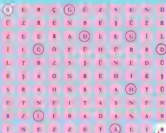
GOZLE BIR SIZ

1.

2.

3.

Baş

Baş

HAŞ DEĞİŞTİRME

Bir kelimedeki harfleri bir harf değiştirilerek ya da bir harf kaldırılarak yazılmıştır. Harfleri değiştirilerek ya da kaldırılarak yazılmış kelimeleri bulunuz.

SAYILAR

Her bir sayıya karşılık gelen şekli bulunuz. Her bir sayıya karşılık gelen şekli bulunuz.

36

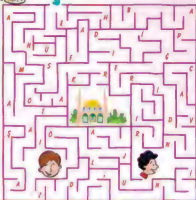
16

9

?

Mazineye girmek için doğru yolu bulunuz. Mazineye girmek için doğru yolu bulunuz. Mazineye girmek için doğru yolu bulunuz.

DEĞERLENDİRME TESTİ

Merve ERGUN

1. **Yakışıklı** hikayesinde Vezir Ayaz'ı farklı kılan nedir?

- A) Yakışıklı ve bakımlı oluşu
- B) Olayları bütün detayları ile değerlendirmesi
- C) Padışahın akrabası olması
- D) Diğer vezirleri şikayet etmesi

2. **İstiklal** adlı çizgi hikayede adı geçen Osman kimdir?

- A) Dört halifeden bir tanesi
- B) Osmanlı İmparatorluğunun kurucusu Osman Gazi
- C) Osmanlı Beyliğinin kurucusu Ertuğrul Gazinin torunu
- D) Güreş yapan herhangi bir pehlivan

3. **Çoban** hikayesinde Hayri'yi deneyen kimdir?

- A) Babası
- B) Koyunların sahibi
- C) Başka bir çoban
- D) Arkadaşı

4. Maddenin en yaygın türlerinden biri **Maddesiz** yazısına göre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzayda yer kaplayan, bölünüp parçalanabilen, tartılabilen ve duyu organlarıyla algılanabilen şeylerdir.
- B) Maddenin en büyük yapısıdır
- C) Akıl, ruh, sevinç gibi soyut varlıklardır.
- D) Sadece canlı varlıklardır

5. Aşağıdaki ibadetlerden hangisi dinin direği olarak kabul edilir?

- A) Hac
- B) Zekat
- C) Namaz
- D) Oruç

6. **Yakışıklı** hikasında Nasrettin Hoca'nın başına gelen olay size ne anlatıyor?

- A) Yüce Allah'ın her şeyi yerinde ve mükemmel yarattığını
- B) Ceviz ağacının dibinde yatmanın sakıncalı olduğunu.
- C) Kabakların ağaçta büyümesinin daha iyi olacağını
- D) Cevizlerin kabaklardan önemli olduğunu

7. Aşağıdakilerden hangisi komşu haklarından biridir?

- A) Hastalandığında geçmiş olsun ziyaretine gitmek
- B) Borç istediğinde vermek.
- C) Dedikodusunu yapmamak.
- D) Hepsi

8. **Yakışıklı** hikayesinde yolcular otobüsü kaçırmış olmasalar ne olurdu?

- A) Gidecekleri yere çabuk ulaşırlardı
- B) Sarhaşun silahından çıkan kurşunlar onlara isabet edebilirdi.
- C) Muavvile kavgaya ederlerdi
- D) Hepsi

9. **Yakışıklı** hikayesindeki Ayşe büyüyünce ne oldu?

- A) Öğretmen
- B) Doktor
- C) Hiçbirşey olmadı
- D) Çok kötü duruma düştü

10. Aşağıdaki sûrelerden hangisi en kısa sûredir?

- A) Fatıha Sûresi
- B) İhlas Sûresi
- C) Kevser Sûresi
- D) Fil Sûresi

DÜŞÜNDÜREN TESTLER

Armut SENLİK

Makam, şöhret ve para
Gelip geçici şeyler...
Ahlak, doğruluk, ilim
Ebedî sermayeler...

1. Dörtlüğe göre, aşağıdakilerden hangisi hiç bitmeyecek sermayelerden değildir?

- ☐ Güzel Ahlak
☐ Doğruluk

- ☐ Para
☐ İlim

Güllerin açma mevsiminde, güzel bir kent parkında piknik yapıyorduk. Hançulade gülleri inceledikten sonra, iki küçük kız gözlemlerini paylaşmak üzere annelerinin yanına geldiler. Birinci kız annesine yaklaşıp: - Anne, bütün güllerin dikenli var, dedi. İkincisi ise şöyle seslendi: - Anneciğim, şuradaki bütün dikenlerin gülü var

2. Yukarıdaki metinden, hangi sonucu çıkarabiliriz?

- ☐ Birinci kızın yanm bardak su hakkında fikrini sorulsa, "Bardakın yarısı boş" diyebilir.
☐ İkinci kızın yanm bardak su hakkında fikrini sorulsa, "Bardakın yarısı dolu" diyebilir.
☐ İkinci kız, çevresindeki varlıklara ve olaylara daha iyi niyetli ve olumlu bakıyor, diyebiliriz.
☐ Birinci kızın söyledikleri tamamen yanlıştır.

Sevgi, dünyaya gelen her varlıkta, en esaslı bir unsur, en parlak bir nur, en büyük bir kuvvettir. Bu kuvvetin yeryüzünde yenemeyeceği hiçbir kuvvet yoktur. Kimin ruhu sevgiyle bütünleşebilir, sevgiyle dolup taşıyabilirse, o ruh yükseltir, yüceltir ve sonsuz mutluluğa hazırlar.

3. Yukarıdaki metinde, sevginin hangi özelliğinden söz edilmemiştir?

- ☐ İnsanı yüceltip yükseltmesinden
☐ İnsanı sonsuz mutluluğa hazırlamasından
☐ Yeryüzündeki bütün kuvvetleri yenebileceğinden
☐ Sevgisiz kolların mutluluğu yitmesinden

Bilgi çağındayız... Bilgiye ulaşmanın en önemli yollarından biri de okumak. Son Peygamberle gelen Mukaddes Kitabın ilk emrinin "Oku!" olması da bu yönüyle çok anlamlı geliyor bana. Fakat ben okumam sadece bir kitabın sayfalarını çevirmek olduğunu düşünüyorum. Bir çiçeği, bir yıldızı, bir meyveyi ya da keleşbeği incelemenin de bir tür okumak olduğu kanatındayım. Zira tabiatdaki her varlık, Yüce Yaratıcı'nın kudret kalemiyle yazdığı muhteşem kitaplardandır bence.

4. Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki paragrafın çıkarılabilecek bir netice değildir?

- ☐ İnsan, hayvan, bitki ya da cansız varlıklar, Allah'ın kudret kalemiyle yazılmış birer kitap gibidir.
☐ Çevremizdeki varlıklar ve olayları gözleyip, onların yaratılış sırlarını düşünmek de bir çeşit okumaktır.
☐ Bütün mukaddes kitapların ilk emri "Oku!" şeklindedir.
☐ Kitap okumak, bilgiye ulaşmanın en önemli yollarındandır.

Saframıza gelen nimetleri yemeye başla-
ken, "Allah'ın adıyla" manasında "Bismillah"
demek bizim için göre sâfir adabındandır.
Bu nimetleri veren Rabbinizin adıyla baş-
lamak, O'na saygının ve sevginin gereğidir.
Sonunda bu ıylığı için Mevlâ'ya teşekkür
etmek anlamında "Ettahadülâh" demek
velâli insanların ıdır. Yemeği yerken, bu
nimetlerin yaratılışındaki mükemmelliği ve
her birinin Allah'ın sanatı olduğunu düşün-
mek ise "tefekkur" ibadetidir. Bunu yapan
yüksek ruhlı insanlara da "mütefekkir" de-
nir. Bunları gerçekleştirenler, yemek- te bile
Allah'ın sevgisini kazanmanın yolunu bul-
muş demektir.

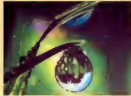
(Dikkat! 5 ve 6. Soruları yukarıdaki metne
göre cevaplayalım.)

5. Yukarıdaki metinden, hangi sonucu çı-
karamayız?

- A) Allah'ın sevgisini kazanmanın yolların-
dan biri de yemeğe "besmele" ile baş-
lamaktır.
- B) Velâli insanlar, Allah'ın verdiği nimetleri
yedikten sonra O'na teşekkür ederler.
- C) Yemeğe başlamadan önce ve ye-
mekten sonra eller sabunlu suyla yı-
kanmalıdır.
- D) İnsanlar, yemek yerken bile, Allah'ın
sevgisini kazanabilirler.

6. Metinden çıkarılabilecek sonuçlara gö-
re, **tefekkur** kavramına göre **tefekkur** bir
meyvenin yaratılışındaki mükemmeli-
liği "düşünenlere" ne ad verilir?

- A) tefekkür
- B) şükür
- C) zikir
- D) mütefekkur

Her canlıya Hak, rüyik olan cevhen verdi
Tımlı iki içiş bulsa eğer ormanı yedi
Şayet kedler hatada bir gün uçabilse
Dünyadaki bütün serçelerin nesi bilirdi

7. Şiirde anlatılmak istenen aşağıdakiler-
den hangisidir?

- A) Canlıların neslinin tükenmemesi için
hepimiz gayret göstermeliyiz.
- B) Her canlı kendi nefsinı, kendi yiyeceğini
düşünür.
- C) Allah, her canlıya en uygun organları
ve kabiliyetleri vermiştir.
- D) Tırtıllar, ağaçlara zarar veren canlılar-
dandır.

8. "Kuran-ı Kerim" ile "Hazretî Muhammed"
arasında bir ilişki vardır. Benzer ilişki, aşağı-
daki seçeneklerin hangisinde yoktur?

- A) Tevrat - Hazretî Musa
- B) İncil - Hazretî İsa
- C) Zebur - Hazretî Davud
- D) Cebrael - Azrael

Allah'ın Güzel İsimleri

Bu seride Rabbimiz'in güzel isimlerini "fabl" kurgusu içinde sevdirenerek öğreten bu kitapları, zevkle ve heyecanla okuyacaksınız.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İÇİNDEKİLER

117	Şir (Mutluluk Şükretmektir)
118	Adalet
120	Sadaka Taşları
122	Mirasıyedi
126	Cuma Namazı
127	Abide Şahsiyetler (Mevlana da Bir Zamanlar Çocuktuk)
128	Sahabe Hayatından
129	Kıssadan Hisse (Bir Tutam Haksızlık)
130	Kıssadan Hisse (Forenin Deveye Yaptığı Kıravuzluk)
131	Güller Sultanı Peygamberimiz (Müjde!)
132	Kur'an ve Bilim (Hareket ve Kuvvet)
134	Gülme Vakti
135	Hadis Bulmaca
136	Kıssadan Hisse (Başka Dua Bilmez misin?)
138	Nezakat Dolu Bir Hayat (Misafirkette Görgü Kuralları)
139	Bilmece - Bildirmece
140	Sahabe Hayatından (Ebû Kuhâle'nin Tepkileri)
141	Bulmaca
142	Bilim Damlatan (Fazlı ile Halim)
144	Şir (Gülümsedin ve Güzelleştin)
145	Bilmece - Bildirmece
146	İlginc Hayvanlar (Denizotları)
147	Kur'an'dan İlim Damlatan (Toprağın Titreyiş Kabarması)
148	Saraydaki Hırsız
153	Müslüman İlim Öncüleri (İlk Robotlar)
154	Dünya Özürlüler Günü (Simitçi)
158	Esmâ-ül Hüsnâ (Şekür)
160	Verilen Nimete Şükür (Engelli Olmak)
161	Peygamber Kıssaları (Hazreti Musa)
164	Dualar
165	Sûreler
166	Şifeli Hikâye (24 Alın)
168	Namaz (Niçin Çok Önemli)
169	Değerlendirme Testi
170	Düşündürme Testler
232	Üçüncü Bölümün Çözümleri

Mutluluk Şükretmektir.

ŞİR

ŞİRİT EYİCİ

Mutluluk nedir-mutluluk!
Zenginlik mi, güçtür mi!
Kimsa göre kimsine kıymet
Elini göre kimsine
Gözü göre kimsine
Kimes göre
Elini dıymış al
Güneşle otımlı
İlyas mutluluk
Ne süzür ne bileyir
Ne kimsine
İlyas mutluluk
Ne süzür ne bileyir
Kimsine göre kimsine
Kimsine göre kimsine

ADALET

Muhtara İsmikân

Endulus ülkesinin adil halifesi Hakem, çiçekleri çok sevmiş. Bir gün sarayın bahçesine bir çiçeklik yaptırmasını istemiş. Oyle bir yer olmalıymış ki bu bahçe, dünyada eş ve benzeri olmamış. Kararı uygulanmaya başlanmış.

İşçiler canta başla çalışırken bir de ne gör-sünler halifemin istediği gibi bir bahçe yapmak için sarayın toprakları yeterli değil. Ama bu mazeret olur mu hemen çevredeki tarlaları satın almak için ustabaşı emir verdimiş.

Askerler gönüllü gönulsüz tarla sahiplerinden yer alırken sonunda dul bir kadın olan Ayşe Ana'nın yanına gelmişler. Torunu elindeki bebekte oturduğu yerde oynarken nenesi de kuzularını ol-tatıyormuş. Adamlar sözde ortasından başlamışlar.

– Ana bu tarlayı senden alacağız.

Ayşe Ana razı olur mu? Olmaz tabii şehit olan kocasından kalan biricik tarlasıymış orası.

– Oğlum siz ne diyorsunuz, demiş. Bu tar-ladaki her karış toprakta benim tohum vardır. Şu ağaçlar verdiğim su kadar içimdeki sevgiyle bera-ber buyumuştur.

– Ana korkma tarlanın değerinin en az iki ka-tını veririz. Hakkını yiyecek değiliz ya.

– Ben satmak istemiyorum.

– Sen bizim kim olduğumuzu bilmiyorsun ga-liba. Biz halifenin adamlarıyız. Bu tarlayı halife için bir bahçe yapacağız.

– Anlıyorum sizi. Ben de sizin gibi lalin ucun-dan kenarından değil tam ortasından konuşayım. Siz de beni iyi dinleyin. "Halifemin bütün hazine-sini önüme yığsanız yine de bu tarlayı size sat-mam. Belki bana yüksek hıyat verebilirsiniz. Ama

tarlaman değerini vermeye gücünüz yetmez oğ-lum. Varın gödin başka yere.

Adamlar bu sözlerle kızmış ve tarlayı kadının elinden zorla almış. Adamlardan biri:

– İstersen gıt şikâyet et, belki davayı kazanırsın. Diğer adam sert olarak

– Ama ancak rüyada kazanırsın. Ayşe ana, diye alay etmiş.

Eli belinde kızgın bir şekilde giderken kendini Kadı Beşir'in yanında bulmuş Ayşe kadın. Onarı biteni bir bir anlatmış.

– Yaaa! Beşir Efendi işte mesele böyle. Benim hakkımı halifeden alacak varsa yoksa sensin. Seni bilirim karşında kim olsa hakkı savunursun. Bana yardım edecek mısın?

Kadı Efendi Ülkenin çok yakından bildiği meşhur bir hâkimmiş. Meşhur olması adil olmasından ileri gelmekteymiş. Biraz düşünüp taşınmış elbet. Düşünmüş deyince yardım edeyim mi diye düşünmüş sanılmasın. Bu dul kadının hakkını almak için ne yapacağına karar vermiş.

Eline aldığı bir kurek ve çuvala doğru sarayın yolunu tutmuş. Kapıdan gemek zor olmamış. Gelmesiyle kapının açılması bir olmuş zaten. Doğru işçilerin çalıştığı bahçeye doğru adanmış. Kendi halinde çuvalı ağzına kadar toprakla doldurmuş. İşçiler bu heybetli adama meraklı bakışlarla oylece bakakalmışlar.

Beşir Efendi çuvalını doldurduğunda Halite hakem de bahçede onu seyre başlamış bile.

– Ne o kadı Efendi sen ne yapıyorsun?

– Ey Hakem sen miydin? Rica etsem şu çuvalı sırtıma kaldırırmasın?

– Kaldırırım kaldırmasına da, ne yapacaksın onu anlamadım.

– Sen hele bir kaldır ne olduğunu biraz sonra anlayacaksın inşaallah.

Hakem bir iki denemiş ama olmamış. Çuval o kadar büyük ki bir adaman kaldırmaya gücü yetmezmiş.

– Valli Beşir ben bunu kaldıramayacağım, deyince Kadı çuvalı bırakmış ve konuşmaya başlamış.

– Ey Hakem şu çuvalı bile kaldıramıyorsun da neden koca bir tarlayı sırtına almaya kalkıyorsun? Bir yukun ağır olacağıne bilmiyor musun?

– Ne yuku ne tarlası Kadı Beşir?

– Bak işte bu kadının tarlasını zorla elinden almışın. Yarın hesap gününde o koca tarlayı senin sırtına vuracaklar. Buna gücün yetecek mi?

Olaydan haberi olmayan Hakem her şeyi bir bir dinlemiş. Adamlarının yaptığı hatadan dolayı kadından özür dilemiş. Tarlayı tekrar sahibine iade etmiş. Verilen parayı da geri almamış.

Beşir Efendi haklının hakkını aldığı bu meydana Hakem'e

– Ey halite ülkende adaletle hükmettiğin surece devletin ayakta kalır. Ama ne zaman ki güçlü zavıfı ezer ve sen de buna seyirci kalırsın, işte o zaman bu koca devlet olum yatağına düşmüş demektir.

Hakem ülkesinde böyle adil hâkimlerin olduğuna görünce Allah'a şükretmiş.

Hakkını hâlifeden alan dul kadın kuzularını alarak tekrar tarlaya giderken, kuçuk torunu da oyuncakla oynayarak onları takip ediyormuş.

Endülüs Ülkesinde bütün halk huzur ve mutluluk içinde güne başlıyor, evlerine yine huzurla varıyormuş. Çünkü bu güzel ülkede adaletin sesi yükseliyormuş.

SADAKA TAŞLARI

İsmail KÖKSAL

Akşam ezanı okunurken dükkânın kapısını kapadı. Taş döşeli yoldan yokuş yukarı çıkarken esnaf da birer ikişer caminin avlusuna giriyordu. Bir günün yorgunluğu alınan abdest ve kılınan namazla akup gitmişti. Hali tüccarı Mustafa Efendi camii avlusuna çıktığında derin bir nefes aldı. Tebessum ederek bu gün Mısır'dan sağ salım gelen gemiyi düşündü. Şükretti. Oldukça iyi bir alışveriş yapmıştı. Daha gemiden malları indirmeden iyi bir fiyata başka bir tüccara satmıştı. Tam şadırvanın yanından geçecekken bir ağacın altındaki gölgeyi fark etti. Selam verip sokağa çıkacaklı kı birden yolunu değiştirdi. Kuşağından bir kese altın çıkartıp etrafına bakındı. Kimse olmadığını fark edince hızla altınları sadaka taşına boşaltıp sokakta kayboldu. Evine girerken Mustafa Efendi'nin kalbi ferahlamıştı. "Allah'ım sana şükürler olsun. İyi bir kazanç elde ettim. Kimse görmeden de sadakamı verdim. Ailemi ve beni koru." dedi.

Mustafa Efendi çocuklarını kucaklarken caminin avlusunda bekleyen gölge şadırvana yanaştı. Oldukça camii sığın, üzerindeki elbise yıpranmış olan fakir biriydi. İş iyi gitmeyince bir haftadır evine bir kuruş para götürememişti.

Fakir adam camii avlusundan çıkıp sadaka taşının olduğu tarafa yöneldi.

Sokağın başındayken etrafı kontrol etti. Kimse olmadığını görünce taşın bulunduğu yere geldi. Elini uzatıp dört tane demir para aldı ve başını yere eğip hızlı adımlarla oradan uzaklaştı. Fakir adam: "Allah'ım Sana şükürler olsun. Zorda kaldığımız zamanlarda bizi unutmayan bu iyiliksever insanlara yardım et." diye dua edip bir bakkala girdi.

Fakir adam bakkaldan ihtiyaclarini alduktan sonra parayi uzatti. Biraz sonra paranin uzerini alinca sasip kaldi. Bu ne der gibiflerden bakkalin yuzune bakti. Bakkal

– Verdiğin altın paraydı. Bu da üstü, deyin-
ce fakir adamın başında şimşekler çaktı. Akşam
karanlığıyla sadaka taşından aldığı paranın altın
olduğunu fark etmemişti. Hemen aldıklarını tor-
baya koyup bakkaldan çıktı. “Şu işe bak, nasıl da
fark etmedim. Fazla para almışız. Hemen gidip
ihtiyacımdan fazlasını yerine bırakayım.” dedi ve
sadaka taşının olduğu sokağa çıktı.

O akşam iyi bir kazanç elde eden Mustafa
Elendi ailesiyle birlikte huzurlu bir akşam geçirdi.

Biliyordu ki bilmediği bir kişiye sadakası ulaş-
mış. Fakir adam da bir haftadır çektiği sıkıntıyı
gidermiş, çocuklarının karnını doyurmanın huzu-
runu yaşıyordu.

“Sağ elin verdiğini sol el görmeyecek şekilde
başkalarına yardım etmek isteyen atalarımız çok
güzel bir yöntem bulmuştur. İşte bunlardan bir
de Sadaka taşlarıdır. Yardım edecek kişiler gece
karanlığında sadakalarını bu taşın tepesindeki çu-
kura bırakırlardı.

Başkasından bir şey istemeye çekenin ihtiyacı
sahibi kişiler de kimseye gözükmeden buradan
para alırlardı.

Bu taşlardan İstanbulun değişik semtlerin-
de çokça bulunduğunu sonradan öğrendim. Bu
arada sadece zenginler değil, uzun bir yolculuğa
çıkacak kimseler de “Az sadaka çok belayı savar.”
hadisi- şerifinden hareketle yolda başlanma kötü
bir şey gelmesin diye bu sadaka taşlarına para
bırakırlarmış. Şimdilerde beton yağınları
arasında kaybolan eski mahallelerde o
eski sadaka taşlarını görmek pek müm-
kun değildir. Fakat milletimizin iyilikse-
verliğini her zaman görmek mümkündür.

Burada dikkati çeken bir nokta da,
bir semtin fakirlerinin başka bir semtin
sadaka taşına: başka semtin fakirle-
rinin ise bu semtine
gelip,ihtiyaclarını karşıla-
yabilmeleridir.

(Mesnevî'den)

Dağızta yaşayan Zengirler İzzetini saklar Zengiri vardı. İki yalmazı bir berberiz, gıdını da saklar Zengir.

Zengir yalın, acıktı. Karmakarışık hastahane bir-
ten Zengir. Dikime indim yarıktı ağzına kaktı.

Bu'nu da Zengir Zengir bir kaktı karmakarışık hastahane, gıdını da saklar Zengir. Acıktı. Karmakarışık hastahane bir-ten Zengir. Dikime indim yarıktı ağzına kaktı.

Bana bir işle göster. Ne kurtarıcı gösterir. Bana kurtar. Bana yardım et. Lütfen bir geçim yolu göster. Kıymet bilmedim. Verdiğin malı müllüze kaptı gitti. Ne bana kayır oldu, ne de bir yaksula. Ne olur bana acı! Bir işle göster!

Bana kurtar. Bana yardım et. Lütfen bir geçim yolu göster. Kıymet bilmedim. Verdiğin malı müllüze kaptı gitti. Ne bana kayır oldu, ne de bir yaksula. Ne olur bana acı! Bir işle göster!

İpəri qay arıdır.
Biraz kədərlək qay
İpəri rəddət adlanır.

Genci sabırla dinleyen phil tani
konusuyoruz bugün?

1. *Let's go to the bank, shall we?*
 2. *How much money do you have?*

İmmünite valvini kullanarak, gırtlayı ve
gırtlak ile ilgili diğer organları kontrol eder.

MİRAS YEDİ

Allah'ın
sana püküler olsun.
Her an hazretleriyle
çıkmağın.

George Karakostas, an American, arrived in Baghdad in 1970. After a short stay in Kuwait, George moved to Iraq, where he stayed in the house of a friend, a man named Ali's son.

Gecologye
gitar dilectum. Karu
derorum gualy.

**Sorlu ölümüne ama duygudan tutuşacak bir
te kamamış. Kamna sorlu yunuslar de duymuş
kama de bir avuç.**

Das
diagramm!

İstanbul'da bulunan bir üniversite öğrencisi, Türkiye'de
geliştirilen bu tür bir teknolojiyi, "çok yararlı" olarak
nitelendiriyor. "Bu tür bir teknoloji, gelecekte çok yaygın
olarak kullanılabilir" diyor.

*Darf Na aber
kommen!*

Styls
bukaikan gagasan
ke kulturan dan masyarakat
kemudian?

İsmail, "Çoklu" ismindeki Arslan'ın başına
gelmek için çok uğraştı. Akşam 5 ila 6 arası
gün geçtikçe Arslan'ın başına geliyor kurt.

Rüyaya insanıms, bir
kayala kaplıms, bu kadar yol
ayrık karalara kadar gelmişsin.
Ahha yok galiba!

Bu yıllardır, Bağdat'ta, filan mahallada, filan sokakta filanca
adama erisin bahçesindeki elma ağacının dibinde dafine gömüldür. Otlar
onu çıkar dediler de, rüyaya insanıms gitmedim. Ahmak adama rüyayı da
aklamak olur.

Çoklu bu söz üzerine Arslan'ın başına geliyor kurt.

Allah'ın
canı güdürler
olmaz.

İsmail'in Arslan'ın başına geliyor kurt. Çoklu
Arslan'ın başına geliyor kurt. Çoklu
Arslan'ın başına geliyor kurt. Çoklu
Arslan'ın başına geliyor kurt.

Çoklu Arslan'ın başına geliyor kurt. Çoklu Arslan'ın başına geliyor kurt. Çoklu Arslan'ın başına geliyor kurt. Çoklu Arslan'ın başına geliyor kurt.

Mevlana da Bir Zamanlar Çocuktu

Şule GEDİK

Herkes gibi Mevlâna da bir bebek olarak dünyaya geldi. Kâimî acıkınca ağladı. Annesinin ninnileriyle büyüdü. Her çocuk gibi dünya onun için de bilmeyenlerle doluydu. Kâinatın büyüklüğü, genişliği onda hayret, endişe ve sevgi uyandırıyordu. Etrafında olan biten şeyleri anlamaya çalışıyordu. Arkadaşlarıyla oyunlar oynuyor, birlikte hayal keşfetmeye çalışıyorlardı. Arkadaşlarıyla hangi oyunları oynuyorlardı acaba? Merak ettiği şeyleri çevresindekilere sorar mıydı? Belki de kendi başına keşfetmeye çalışıyordu. Bu soruların cevaplarını Mevlâna, Kur'an-ı Kerim'de ve Peygamber sevgisinde bulmuştu. Hayatını da buna göre şekillendirmişti.

BİR YOLCULUKTUR MEVLÂNANIN HAYATI

Mevlâna ilim öğrenmek için şehir şehir dolaşmıştır. Mevlâna 30 Eylül 1207 tarihinde bugünkü Afganistan sınırları içinde olan Belh'te doğdu. Henüz beş-altı yaşlarındayken ailesiyle Belh'ten ayrılmak zorunda kaldı. Birlikte Bağdat, Kâbe, Şam, Malatya, Erzurum ve Karaman-Berlin'dolaştı.

Mevlâna, en sonunda Konya'ya yerleşti. Arada sırada Konyadan çıkar ve çok sevdiği tabiatı seyretmeyi dilerdi.

MERHAMET ONA BİR BAŞKA YAKIŞIYOR

Mevlâna, Allah'ın yarattığı her şeye karşı merhametliydi. Bir gün Nefsuddin Sivas'ya bir miktar para verip ekmek aldırdı. Daha sonra gelen ekmeği alıp yıkık bir binaya gördü. Nefsuddin de gizlice onarılmışe başladı. Sonunda Mevlâna'nın o ekmeği yeni yapılmış bir kopeğe kendi elleriyle yedirdiğini gördü. Mevlâna donuşunda, Nefsuddin'in kendisini takip ettiğini anlayıp,

Bu hayvan yetmiş gündür açtır. Yavruama sektele bakmış ve anlamışın üç ayırmamıştır. Peygamber Efendimiz "Merhamet eden en büyüğü olan Allah'ı kullanırsın merhametli olanlara merhamet olur. Ey yarın benim arkadaşım! Siz de O'nun yarattıklarına merhamet ediniz ki size de semâ olurs merhamet olsun" buyurdu.

Nefsuddin, bu sözler üzerine ağlayarak Mevlâna'nın elini öptü.

- Hayvanlara bile bu kadar merhametli olan siz tabirihiyle dostlarınıza da merhamet edersiniz, dedi.

Cuma Namazı

Cuma mübarek gün
Mü'minlerin bayramı
Sabah uyanınca
Duaya başlamalı

Safa Enes ERGÜN

Bugünün içinde
Gizli bir vakit var
Yalvarınca Allah'a
Kabul olur dualar

Mü'minlerle saf tutup
Namaza durulmalı
Birliktelik çok güzel
Farkına varılmalı

Verilince salâlar
Camiye koşmalı
Vaazları dinleyip
Bilgiye ulaşmalı

Çok güzeldir bu namaz
Mutlaka gidilmeli
El açıp Rabbimize
Tövbeler edilmeli

SAHABE HAYATINDAN

İsmail KOKSAL

- Kaç kişiye haksızlık ettim?
- Kaç kişiyi üzdim?
- Kaç kişiyi mutlu ettim?

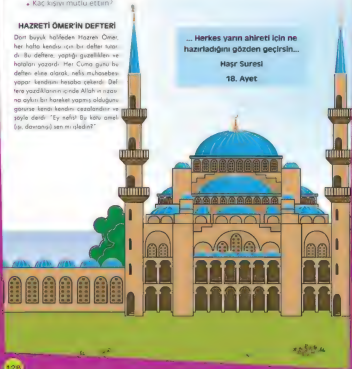
HAZRETİ ÖMER'İN DEFTERİ

Dört büyük kâlifeden Hz. Ömer, her hafta kendisi için bir defter alırdı. Bu deftere, yaptığı güzeliklen ve hataları yazardı. Her Cuma günü bu defteri eline alarak, nefis muhasebesi yapar, kendisini hesaba çekerek, Deftere yazdiklarinin içinde Allah'ın rızasına aylık bir hareket yapmış olduğunu görürse kendi kendini cezalandırırdı ve şöyle derdi: "Ey nefis! Bu kötü amel işi, davatığı sen mi söyledin?"

... Herkes yarın ahireti için ne hazırladığını gözden geçirsin...

Haşr Suresi

18. Ayet

Bir Tutam Haksızlık

Adaletyle halkın sevgisini kazanmış bir padişah vardı. Bu padişah hem toprağı fethetmiş hem de halkını gönlünü. Bir gün saray halkını da alıp bir geziye çıktı. Konakladıkları bir yerde yemeklerini pişiren aşçı edele padişahın huzuruna çıktı:

- Padişahım, dedi. Size en lezzetli yemekleri yapmak için buradayım. Elimizde her maldemeden var. Ama maalesef tuz almamışız. Oysa tuzsuz hiçbir yemeğin tadı olmaz. Ne yapalım?

Padişah aşçısına en yakın bir köye gidip tuz almasını söyledi. Ama tuz değeri kadar vermesini, bir kuruş bile fazla odemesini de tembihledi. Aşçı şaşırıp bu sözlerle:

- Efendim dedi. Siz çok büyük hazinelere sahipsiniz. Üstelik etrafınıza comertlikle bulunan borsunuz. Bir tutam tuz fazladan verdiğiniz üç beş

kuruş paranın ne önemi var? Bu sizin hazinenizi eksiltmez ki!

Padişah aşçısına şöyle cevap verdi:

- Evet ama bu dünyada büyük haksızlıklar nasıl meydana geldi sanırsın? Bilemez misin koca bir omanı yakan küçük bir ateş parçasından başka bir şey değildir. Butun büyük yanlışlar küçük başlangıçlarla olur da çoğu zaman biz insanlar bunu anlamakta zorlanırsın. Dünya ilk yaratıldığında haksızlık da bir tutamdı. Ama insanlar "Bu kadarıktan da ne çıkar?" diyerek zamanla onu büyüttüler.

Bilge ve adil padişah sözlerini şöyle bitirdi:

- Sen gel de tuz değeri kadar para ver. Şu da kulağına kupe olsun. Haksızlığın büyüğü kuşağıdır. Sen ne haksızlığa razı ol, ne de haksızlık yap.

Salih YILDIRIM

Farenin Deveye Yaptığı Kılavuzluk

Farenin biri yolda yürürken bir deve gördü. Deve tek başına öylece duruyordu. Aklınca deveye sahip çıkmak istedi. Gitti ve yolunu tutarak yoluna devam etti. Koca deve hiç sesini çıkarmadan farenin ardı sıra yürümesini mi? Gözlerine inanamayan fare büyülenerek,

– Ben de ne yiğirmiğim ama, baksana koca deve bile bana teslim oldu, diye söylenmeye başladı. Deve bu lafları duydu ama sesini de çıkarmadı. İçinden,

– Hele biraz daha yürü bakalım. Ne kadar büyük olduğunu göreceğiz.

Fare kasıla kasıla yürürken bir süre sonra birden duruverdi. Çünkü; önüne küçük bir dere çıkmıştı. Fare çaresiz geri dönüp deveye baktı. Boyundan büyük bir işe kalktığını anladı.

Deve,

Bu fareye haddini bildirmenin vakti geldi, diye düşünerek konuşmaya başladı.

– Ne oldu kılavuzum? Neden durdun? Madem kılavuzumsun hadi yol göstermeye devam et. Onumden yuru ki ben de seni takip edebileyim.

Fare başını yere eğerek pısmantak içinde konuştu.

– Deve kardeş ama bu su benim için çok büyük geçmem mümkün değil.

Deve dur bakalım dedi. Şimdi anlattı suyun boyunu. Suyu girdiğinde devenin dizine bile gelmedi.

– Bu sudan mı korktun farecik, dedi. Diz boyu bile değil.

– Sana diz boyu değil ama benim boyumu kat kat aşar, dedi fare.

Küçük fare deveye büyüklük tasladığı için özür diledi. Deve de,

– Aman diyene acımak lazım, hadi atla sırtına da seni karşıya geçireyim dedi.

Yenemediği eli open fare dersini almış olarak devenin hörgücünde karşı tarafa geçti.

ÖCÜTLER

- Bayırtan büyük iş görmeye kalkan kimse: fare gibi yarı-yolda kalır.
- "Kıymın kendini beğenmesi aklının zayıflığına delildir" der: Hz. Ali (ra)
- Bir kimsede kübe varsa bizi, söz söylerken sağır kökör gibi kökör: Hz. Mevlânâ
- İnsan için neq lazım olan şey: haddini bilmesi ve ona göre hareket etmesidir.

GÜLLER SULTANI PEYGAMBERİMİZ

MÜJDE!

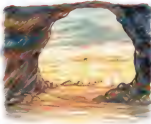
Nilgun DOĞUTEKİN

Peygamberimizin doğum haberi ısrarla halka halka yayılıyor-
du. Onun doğumunu merakla bekleyen-
ler arasında bilginler, Mekke'nin ileri gelen-
leri ve öz amcaları da vardı.

Onun doğumunu büyük bir heyecanla bekleyenlerden birisi de peygamberimizin amcası Ebu Leheb idi. Doğum haberi kendisine ulaştığında çok sevindi. Haberi kendisine Suveybe adındaki cariyesi ulaştırdı. Ebu Leheb bu müjdeli haberden dolayı kendisini hürriyete kavuştu. Suveybe hürriyete kavuşmakla kalmadı. Peygamberimiz henüz bir haftalık iken onu emzirdi. Dola-
rıyla ona ilk süt anne oldu.

Ebu Leheb peygamberimizin doğruluk ve du-
ruluşuna hayran idi. Bu hayranlık peygamberlik
yıllarına kadar devam etti.

Peygamberimiz kırk yaşına gelince kendisine
peygamberlik verildi. İşte o zaman Ebu

Leheb'in tavrı beden bire
değişti. Onun peygam-
berliğini kabul etmediği
gibi ona düşmanca dav-
randı. Bu düşmanlık yıl-
larca sonmeyen bir kine
donuştu. Nihayet Ebu Le-
heb peygamberimize ko-
tulukta o kadar ileri gitti ki
Allah'ın lanetine uğradı. O
hal üzerine olup gitti.

Peygamberimizin am-
calarından Hz. Abbas bir

gece ruyasında Ebu Leheb'i gördü. Ebu Leheb ce-
hennemın ateşleri içinde yanıyordu. Onun haline
acıdı Ebu Leheb'e,

- Bu ne hal, seni çok kötü bir durumda gör-
düm, dedi.

Ebu Leheb iki işaret parmağının arasını göster-
erek şu cevabı verdi,

- Sımden sonra hayır adına hiçbir şey gör-
medim. Sadece Suveybe'yi hürriyetine kavuştur-
duğum için bir yudum su alması imkanım oluyor,
dedi.

KUR'an ve Bilim

Ahmet ŞENLİK

Hareket ve Kuvvet

Bir futbolcu topa vururken ona bir kuvvet uygular. Böylece topu iterek hareket ettirmiş olur. Topu tutan kaleci de ona bir kuvvet uygulayıp hareketi durdurmuş olur. Günlük hayatla pek çok işimizde cisimlere kuvvet uyguladığımızı farkında mıyız acaba? Kalemle yazı yazarken, telefonun ya da bilgisayar klavyesinin tuşlarına basarken, pencereimizi ya da çekmecemizi açıp kapatırken

cisimlere itip, kuvvet uyguluyoruz. Uyguladığımız kuvvetle ya duran cisim hareket ettiririz ya da hareket eden durdururuz. Bazen de hareketin hızını artırır ya da azaltırız. Hatta, bazen hareketin yönünü de değiştiririz. Kormenden gelen topu kaleyle kaleye yönlendiren futbolcu da hareketin yönünü değiştirir, yer, değil mi? Peki uyguladığımız kuvvetle cisimlerin şeklini değiştirdiniz mi hiç? Mesela oyun hamurlarıyla kupa, küre, silindirik yaparken kuvvet uygulayıp cismin şeklini değiştirmiş, değil mi? Demirciler, marangozlar, inşaatçılar uyguladıkları kuvvetle nelerin şeklini değiştirirler, hiç düşündünüz mü?

Bayrağımız dalgalanırken rüzgâr bayrağa bir kuvvet uygular. Ağaçların dal ve yapraklarını salladıkça da öyle değil mi? Kuşlar ya da böcekler kanatlarıyla havaya bir kuvvet uygulayıp havayı geriye doğru iter. Böylece vücudunu ona hareket ettirmiş olur. Balina, yunus gibi canlılar ya da insanlar yüzerken suyu iter ya da çekerler. Böylece suya bir kuvvet uygulayıp kendi hareketlerini sağlarlar.

Basketbolda topu potaya atarken ya da masa tenisinde rakette topa vururken cisimlere dokunarak kuvvet uygulayıp hareket ettiriyoruz değil mi? Peki havaya atılan top hangi kuvvetin etkisiyle tekrar yere düşüyor. Onu yere çeken ne? Naseddin Hoca'nın başına ceviz düşerken cevizi daldan aşağıya çeken kuvvetin yer çekimi olduğunu biliyor muydunuz? Mıknatısın bazı cisimleri çekmesinde de temas gerektirmeyen benzer bir kuvvet uygulanır.

İster dokunarak ister dokunmadan olsun bir cisim hareket ettirmek için mutlaka ona bir kuvvet uygulanır. Başka bir ifadeyle hareket eden cisim varsa mutlaka onu hareket ettiren bir kuvvet, bir hareket ettirici etki vardır.

Bize verilen sınırlı güç ve kuvvetle günlük hayatta işlerimizi yapıyoruz. Otomobilin

direksiyonunu çeviriyor, bir misketi yuvarlıyor, çay bardağını alıp ağzımıza goturuyoruz. Resim yaparken fırçayı ya da boya kalemini dilediğimiz gibi hareket ettiriyoruz. Yaptığımız işlemin düzgün ve güzel oluşu hem bu işi yapan bir kuvvet sahibinin olduğunu hem de onun bilgili ve becerikli olduğunu göstermez mi? Mesela isabetli şutlarla gol atan ya da basket atan oyuncuların başansı takdir edilir. Güzel resim yapan bir ressam, güzel yazı yazan bir hattat sanatından dolayı alkışlanır, tebrik edilir. Öyle ise yeryüzündeki ve göklerdeki birbirinden güzel iş ve hareketler de bu işleri yapan, bu varlıkları hareket ettiren bir kuvvet sahibinin varlığını açıkça gösterir değil mi?

Milyonlarca yıldır Ay, Dünya, Güneş ve diğer gök cisimlerini düzenli olarak nasıl hareket ediyor dersiniz? Onlardaki bu düzenli işleyiş, gök cisimlerinin sahibi olan Yüce Allah'ın ne kadar sınırsız bir kuvveti ve ne kadar sonsuz bilgisi olduğunu açıkça göstermektedir.

Rüzgâr, ağaçların dallarını, yapraklarını, gönderdeki bayrağı ya da semadaki bulutları hareket ettirir. Oysa o, hava moleküllerinin akışından ibarettir. Yüz milyarlarca hava

molekülünü dilediği gibi hareket ettirecek rüzgârı dilediği hızda dilediği yöne estiren kudretli sonsuz bir yaratıcı vardır. Kuşları, kelebekleri gökyüzünde uçuran O'dur. Suyu buharlaştırıp gökyüzünde bulutları oluşturan O'dur. Yağmur, kar ya da doluğu dilediği zaman, dilediği yere dilediği kadar yağdıran ya da istediğinde yağdırmayan yine O'dur. Suyu dağlarda depolayan, akarsuların akışını sağlayan yine O'nun kudretidir.

Gökyüzünü bir bayram şenliği gibi hazırlayan Yüce Rabbimiz, Ay'a böyle ilgi çekici bir hareket ve hız vermiştir ki 29,5 günde bir defa kendi eksen etrafında ve yine 29,5 günde bir Dünya'mızın etrafında dönmektedir. Üstelik Ay, Dünya'mız ile birlikte Güneş'in etrafında saatte 1800 km hızla döner, Güneş bütün gezegenlerle birlikte Samanyolu yıldızlar topluluğu içinde düzenli hareketini sürdürür. Bütün galaksiler toplu halde hareket ederler. Üstelik bu hareket hızları ve hareket şekilleri milyonlarca yıldır düzenli olarak devam eder durur. Gözümüzle göremeyeceğimiz kadar küçük atomların içindeki elektronları hızla döndüren kim ise Güneş'i ve Güneş'ten nice büyük yıldızları düzenli olarak evrende gezdiren aynı kuvvet ve kudrettir. Kalbimizi kurumuş bir saat gibi çalıştıran, damarlarımızda kanı dolaştıran, otomatik olarak dakikada 17 defa ciğerlerimize solunum yaptıran aynı kudrettir. Yerlenn ve göklerin tek hâkimi olan Yüce Allah, bütün güç ve kudretlenn yegâne sahibidir.

GÜLNE VAKTİ

GARANTİ

Bir mağazanın televizyon çalan adamın mahkemesi yapı-
yordu. Mağaza sahibi konuşuyordu:

- Birkaç dakika önce...
- Adam, kayıt cihazı bir çekirdeğe benziyordu.
- Birkaç dakika önce...
- Hakim sordu:
- Nani? Çekirdek mi çekirdek?
- Adam cevap verdi:
- Çünkü televizyonun üzerinde "bir yıl garanti" yazıyordu.

BENZERLİK

Öğretmen, öğrencilerine soruyordu: Bir öğrenci:

- "Öğretmenim, ben de bu sınıfta bir öğrenciyim."
- "Biz kimiz? Ben de öğrenciyim."
- "Öğretmenim, ben de bu sınıfta bir öğrenciyim."
- "Öğretmenim, ben de bu sınıfta bir öğrenciyim."

NASIHAT

Anne Metine nasihat ediyordu:

- "Öğretmenim, ben de bu sınıfta bir öğrenciyim."
- "Bunun için Metine'ye nasihat ediyordum."
- Anne sordu:
- "Nasihat ediyordum? Ben de öğrenciyim."
- Metin hepken cevap veriyordu:
- "Yannakıran kadayıfı yemeye."

BON DİŞLER

Öğretmen, öğrencilerine soruyordu:

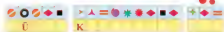
- "Görmüşsünüzmü, dişlerinizin çok beyaz olduğunu?"
- Soruyu duyan öğrenciler:
- "Evet, çok beyaz."
- "Nasıl oldu?"
- "Dişlerimizi çok beyazlatıcı kullanıyoruz."
- "Nasıl kullanıyorsunuz?"

EMEKLİ OLACAĞIM

Öğretmen, öğrencilerine soruyordu:

- "Ya da bu işi emekli olacağım?"
- "Emekli olacağım?"
- "Emekli olacağım?"
- "Emekli olacağım?"
- "Emekli olacağım?"
- "Emekli olacağım?"
- "Emekli olacağım?"
- "Emekli olacağım?"
- "Emekli olacağım?"
- "Emekli olacağım?"

HAZİR BULMAGA

Emeller:

▲	+	★	☾	●	✳	●	⌂	▲	✳	◆	●
A	B	C	Ç	D	E	F	G	H	I	İ	Ğ
▶	✳	✳	■	▲	✳	✳	✳	●	✳	▲	◆
K	L	M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U
Ü	V	Y	Z	J							

KISSADAN HİSSE

Gulgun KARA

Başka Dua Bilmez misin?

Kâbe'nin kapısında oturan bir adam vardı. Adam durmadan aynı şeyleri söylüyordu: "Ey doğrulara yardım eden, haramdan kaçanları koruyan Allahım..."

Kâbe'ye girerken bu adama takılanlardan biri dayanamayarak:

– Yahu sen başka dua bilmez misin? diye sordu.

Adam neden devamlı bu duayı okuduğunu anlatmaya başladı:

– Ben bir gün Kâbe'yi tavaf ediyordum. O sırada ayağıma bir şey takıldı. Eğilip aldığımda bir kese olduğunu gördüm. İçinde tam bin altın vardı. O an içimdeki bir his:

"Bu parayla bir ömür boyu bolluk içinde yaşarsın." dedi. Ama diğer bir his:

"Haram malı boğazına geçirme. ara, bul ve sahibine ver." diyordu.

Ben iki arada bir derede kararsız beklerken bir sesle kendime geldim.

– İçinde bin altın olan kesemi kaybettim. Bulup getirene otuz altın hediye edeceğim.

Ben de "Bin haram altındansa, otuz helal altınım olsun" dedim. Keseyi sahibine teslim ettim.

Her şey işte bundan sonra başladı. Altınları alıp çarşıya gittim. Bir köle tam otuz altına satılıyordu. Elimdekileri verip köleyi satın

aldım. Köleyle yolda giderken tanımadığım kişiler gelip onunla konuşmaya başladılar. Köleme ne konuştuklarını sordum.

– Ben falan ülkenin padişahının oğluyum dedim. Babam Yemen padişahı ile yaptığı savaşı kaybetti. Ben de bu savaşta esir düştüm. Şimdi adamlarını göndermiş beni kurtarmak için. Sen iyi bir insansın, bana iyi davrandın. Beni elli bin altından aşağı fiyata satma, dedi.

Ben de öyle yaptım. Elli bin altın karşılığında köleyi bıraktım. Bu kadar çok sermaye olunca Bağdat'ta ticaret yapmaya başladım. İşlerim yolunda gidiyordu. Kazancım her geçen gün bereketleniyordu. Bir gün tüccar bir dostum yanıma geldi:

– Bir arkadaşım vardı rahmetli oldu dedi, ondan geriye ay yüzlü bir kızı kaldı. Dilersen seni onunla evlendirelim.

Ben bu teklifi kabul ettim. Kısa sürede hazırlıkları yapıp evlendik. Kızın çeyizleri arasında altın keselerini gördüm. Üzerlerinde "bin altın" yazıyordu. Ancak birinde "dokuz yüz yetmiş" yazılıydı. Ben sormadan anladım. Babasının çok zengin olduğunu bu altın keselerin babasından kaldığını söyledi. "Bu keseyi babam Hac yaparken kaybetmiş. Keseyi bulana otuz altın vereceğini vaat etmiş..."

Ben bu sırlı olaylara şahit olunca Allah'a şükrettim. Anladım ki bütün bunlar bana doğruluğum ve haramdan uzak durmamın bereketi olarak Allah tarafından verildi.

Dinleyenler hayret içinde beklerken adam aynı duayı okumaya devam ediyordu:

"Ey doğrulara yardım eden, haramdan kaçanları koruyan Allahım..."

NEZAKET DOLU BİR HAYAT

Ahmet AKBAŞ

- Hey Omer nereye gidiyorsun? Çok acelen var gibi, dedim. Oyun biter bitmez eve doğru yol alınca merak ettim tabii. Meğer akşam teyzelenne gideceklermiş. Ben de gulumseyerek.

- Desene bu akşam gelsin pastalar, gırsın börekler, deyiverdim.

- Ne bileyi canım, daha gideceğümüzden haberleri bile yok.

İçimden "İşte olmadı," dedim. Tabii içimden konuşmaya devam ettim.

- Haber vermeden misafirlğe gitmeniz doğru mu? Evde olmayabilirdi. Olsalar bile musafir olamayabilirler.

Omer:

- Gideceğümüz yer yabancı değil teyzeme gideceğiz, dedim.

Oysa çok yakın akrabamız bile olsa misafir. Eğil gülerken uymamız gereken nezaket kuralları var.

Misafirlikte Görgü Kuralları

Bunlar,

- Önceden haber vermek
- Soylenen saatte gitmek
- Kapıyı en fazla üç defa çalmak (açılmazsa geri dönmek)
- Kuşuk ile olsa bir hediye ile girmek
- Kapıda beklerken onunda değil de biraz gende beklemek (içeniyi görmeyecek şekilde)
- Kapı açılınca selam vermek
- İçen buyur edilmeyi beklemek
- Ev sahibinin gösterdiği odaya girmek
- Sağa sola incelememek
- Yemek sofrasına oturmak için daveti beklemek
- Misafirlikte çok sık saatte bakmamak
- Misafire ikanda çok ısrarcı olmamak
- Misafire uğurlanırken güler yüzle olmak, memnuniyetli ifade etmek
- Televizyonu taklup kalmamak
- İkramları gösterişle girmek

Bilmece Bildirmece

Nun Can KAFLE

Degree Centigrade

Ömerin ağabeyleri, Erhan, Farma ve Leyla'ya dön sonu soruyor. Çocuklardan bir soruların hepsini doğru cevaplıyor. Soruların tamamını doğru olarak cevaplayamaz kim? Bulur musunuz?

Soru bir: Allah'ın hoşnutluğunu
kazanmak niyetiyle kargıların yardım
etmesi ne demektir?

Soru 46: Kardeşlerin tarafından
kayısı edilen programlar hangisi?

Source: International Labour Office, *Unfolding
Future of Work*, 2016.

Sorte diabol? Demolice yepines hant
morgellon demolitions in diabol?

Synthesis

Hiz. Yurur

2. Methods

100

Zeit

Hör. Vortr.

Answer

Mauritius

Synthesis

Hz. Yusuf

Hac

Force

References

Future

Section B.1

Selidik: apa hasil selidik? apa sekiranya? Bolehlah hasil selidikan menunjukkan kepada kita sekiranya selidik?

NUR
NAS
ASR

Sage Harbort

Aşağıdaki yarıklıde, sayının bulunduğu satırlar arasında
belirli bir kuralı vardır. Buna göre soru işaretinin yerine
hangi sayı gelmelidir?

Kelowna Blvd

Ağaç dağ, ya da bir düşünce, bir kavram, duygudan bir kelime
gibi, düşünce, ya da hissiyat bir harman yaparak, çağları
bir iç içeliğe düşürür, böyle düşünmeye gerektirir. (Kutay, 2013)

Sadık BOZDEMİR

Ebû Kuhâfe'nin Tepkileri

Bunca olayın bir de, taba Ebû Kuhâfe'ye bakan yanı vardı. Yaşı adam, evine geldiğinde oğlunun yokluğunu fark etmiş ve nerede olduğunu sormuştu. Almış cevapları tamamı, oğlunun gittiğini söylüyordu. Bu için şakası yoktu. Melike: "İçare, çolak çocuk, akraba ve eski arkadaşlar, anne ve baba bırakılmış ve bu yaşları sonra, yeni bir mekân vatan olarak seçilmiş. Henüz manâ tanıtmamış bir gönül bunu anlamasına imkân olamazdı. Zira, bir kâbe iman girmişse imanın gücü nispetinde sahibine anlaması güç işler yapardı ve bunları, ondan mahrum olanlar asla anlayamazdı. Gerekirse O'nun için ana-babadan geçilir, aşımaz sanılan tedbirler aklı ve evlâd üyeden de vazgeçilirdi."

Şüphesiz Resûl-i Kerîm'ın Medine'ye hicret söz konusu olduğunda, Ebû Bekir'in aklına ana-baba ve çocuk-çocuk belki de hiç gelmemiş. Yıllar sonra Tebüke harbinin kenarına geleceği gibi oradan Allah ve Resûlüne bırakmıştı.

Bei tarafta Ebû Kuhâfe, oğlunun gitmesini aklına sığdıramıyor ve karıştırdığı herkeşe şunu soruyordu:

Bunu da yaptın mı? Evlâd üyesini burada arkada bırakıp gerçekten de çıkıp gittin mi?

Evet, gitmiş. Hem de arkasına bile bakmadan! Zaten Ebû Kuhâfe'nin oğlu Abdulah ibn Osman

Ebû Bekir kılan da, onun bu fedakârlık ve feragat değil miydi?

Torunu, Esmâ'yı, soru yağmuruna tutan Ebû Kuhâfe, oğlunun servetini merak ediyor ve endişesini dile getirerek soruyordu:

Allah'a yemin olsun ki o büyük ihtimalle servetini de götürdü, değil mi?

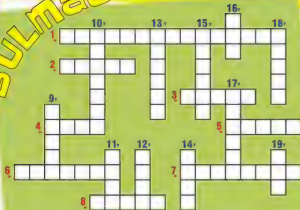
Esmâ, temkinle cevapladı:

—Hayır ey babacığım! Şüphesiz o bize, çok büyük imkânlar bıraktı.

BULMACA

Ahmet ŞENLİK

1. Bir cismin yüzeyindeki pürüzlerden dolayı hareketi engelleyici kuvvettir. Sürtünme sonucu hareketi zorlaştıran kuvvet de dır.

2. Güzel dinimiz İslam'ın beş temel esasından

3. Kur'an-ı Kerim'de adı anılan bir peygamberdir. Hazreti Yusuf'un babasıdır. Hazret:

5. Kur'an-ı Kerim'de adı anılan bir peygamberdir. Hazreti Yusuf'un babasıdır. Hazret:

6. Yer deyişimine ipdir. Dürmanın zıddı

7. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen güzel bir meyve. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen güzel bir meyve.

9. Büyük akarsu, ırmak.

10. Yüce İslam Dinimizde "on bir ayın sultanı" olan mübarek aydır. O ayda oruç tutulur.

11. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen güzel bir meyve. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen güzel bir meyve.

13. Camilerimizin bütçesine yapılan ince uzun yapıdır. Oradan ezan okunur.

14. Peygamber Efendimizin yakın arkadaşıdır. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen güzel bir meyve.

15. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen güzel bir meyve. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen güzel bir meyve.

17. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen güzel bir meyve. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen güzel bir meyve.

18. Sabaha doğru oruca bağlama vaktidir. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen güzel bir meyve.

BİLİM DAMLALARI

DİLEK USTUN ÖZALP

Fazlı ile Halim

Yağmurlu bir pazar sabahıydı. Mutfaktan dalga dalga gelen çiğneme ve kükürsüyle açtı gözleri. Okula gitmeyeceği, akına gelince içti, şimdi bir an Okulu sevmeyişinden dolayı bu sevinç. Bugün kim ya öğretilmiş, son sınıfta okuyan ağabeyi, gelecekte klanbulutan. Halim yatağından büyük bir coşku ile kalktı. Mutfağa doğru ilerledi.

Aaa! Fazlı ağabey, sen ne zaman geldin, dedi ve affad, abisinin döymüne.

Az önce alakak. Oyün-güzeli uyuyordun ki araya madem seni ayandırmaya. Optim sadece.

Halim ağabeyi çok sevdi. Bu araya geldik son zaman oturma saatiyle konuşabiliyor. Halim de tıstı gibi kınja öğretmeni olmak sayıyordu. Kahvaltıda doya doya konuşuyor.

Eee Benim akl, kardeşim neler yapıyor baka-
rım? Deriler nasıl?

Çok iyi, ağabeyciğim. Öğretmenlerin ben çok seviyor. Karımı çok beğeneceksin. Kınja dersin-
den sana sormam gereken birkaç sorum var ama!

Had, sor bakalım neymiş benim kardeşimin
zıttını kucalayan soru?

– İki maddenin nasıl etkiler? Genleşme nedir?
Sonra?

– Yavaş! Yavaş! Teker teker sor sorularını. Me-
tek etme ben buradayım uzun süre. Her madde beliri
bir sıcaklık değeri sonuca genleşir yani genişler veya
buçulur. İnsanlar da maddenin bu dayanıklılığına
göre kullanır. Mesela şu lambaya bak. Lambada
kullanılan tel 2000 derece sıcaklığa dayanıklı otu-
m lamba içinde bir maddedir. Eğer bu madde yerine
alınmaztım kullanılsaydı bu bu sıcaklığa dayanamaz
değerirdi.

Ama elektrik bu mak Edisonla nasıl oldu. Kim
kısır güvenc ederse. Aaaa ona başayp insan eder.

O gün ağabeyi Halim'e daha neler öğretilir.
Yazın elektrik tellerinin sıcaklığı etkilerse genleşerek
sarktığı, demir yollarında raylar döşerken tırnakların
tam olarak birleştirilmediği, termometrelerin sıvısının
sıcaklık arttıkça yükseldiğini ve daha pek çok şey.

– Ağabeycim, han geçen yaz ben mi gözükler-
min camı durup dururken düşüp kırılmıştı.

Astında durup dururken değil Halimciğim. Allah
hiçbir şeyi sebepiz yaratmaz. Hava o kadar sıcak-
ki, camın çarpmasından önceki camdan daha fazla
genleşince düşüp kırıldı.

Olar bunları konuşurken, annesi de buzluga cam
bir şişede koyduğu limonataları çıkartıyordu.

"BUUM" diye bir ses konuşmaların tödü.

– Ne oldu anneciğim, şişe niye kırıldı?

Annesi yaptığı hatayı anlatmış. Limonataları cam
şişeye buzluga koymamıştı. Şişenin içindeki sıvı-
nın genleşeceğini düşünememişti bir an. Bu patlama,
şimşek gibi, bir saniye daha gelirdi Halim'in aklına.

Aynı maddenin donma ve erime sıcak aynı mıdır ağabeyciğim?

Evet çocuk. Buzluğa koyulan limonatanın donmaya başladığı ile le buzluğun çıktıktan sonra erimeye başladığı sıcaklık aynıdır. Limonata gibi, ben bu da çay içelim. İdadı çaydanlığa su koy da, ben elimi yüzümü yıkayana kadar kaynasın.

Ağabey! Avaboda, ken Halim'in aklına bu sefer kişim. Erzurum'a gittiklerinde, tuvalet üzerinde kayıp düştüğü gün geldi. Kendi kendisine gülmeye başladı. O sırada da Halim'in seyrini duyan abisi:

Haydi! Halim? Ne oldu yıldı?

Kişim Erzurum'da düşmüşüm ya.

O da aynı bir olay tıbbi. Sence su donduğu halde benzinimiz niye döşmedi, Halimcim? Peki, motor 1000 derece ısıya dayanıklıken, içindeki benzin nasıl yandı derisin?

Halim olayı kaçanmış. Her maddenin erime ısısı gibi donma ısısı da birbirinden farklıdır.

Peki, ağabeyciğim, kaynama ve buharlaşma aynıdır mı fark nedir?

- Çayın suyu, buharlaşa buharlaşa tıbbi, bu arada Hadi gel göstereyim. Bak çaydanlığın içine su kabalıkları dıpten yüzeye doğru çıkıyor, bu olaya kaynama denir. Kaynama her bölgede olur. Çıkan kabarcıklar ise, gaz haline geçmiş olan su molekülleridir. Bir de yüzeye bak, daman şeklinde çıkan şey buhar. Bu olay da buharlaşma. Buharlaşma sadece yüzeyde olur. Anladın mı?

Ağabeyim, anlattı da ben anlamaz mıyım? İki gündür seni çok yordum değil mi?

Yok çocuk. Ama, spersen kaçmış çiğnetin sonra devam edeniz ne dersin?

Memnuniyetle, sen nasıl istersen ağabeyciğim.

GÜLÜMSEDİN VE GÜZELLEŞTİM

Sokaktaydım o gün,
Eskiymi ve kirliymi giysilerim,
Dağınıktı saçım.
Ustelik
Kötü sözler söylüyordum.
Sen yoldan geçiyordun,
Tertemiz giymi,
Tertemiz bakışlı
Bir teyzeydin
Bana gülümsedin
Kaşlarını çatmadın,
Bana kızmadın
Gülmedin
Birazını gösterdin
Öğrendimden
Senin her hareketinden
Uzardım temizledim
Saçlarımı düzelttim
Öğrendimden
Her akşam gördüğünde
Ağzımı kapastım,
Kötü söz söyletmemişim

Bilmece Bildirmece

Labirent

Mehmet İktarı yetmek ağır, ama kabını
geçmesi gerekiyor. Onu yardım eder misiniz?

Kuşların Hızı

Kuşların hızını gösteren resimleri
düzgün sıraya koyunuz.

Kelime Avı

Konk k harfler arasına, Kuş'un Kemi'deki surelerden barlarını
unları var, bakaları bulabilmek misiniz?

ALİİMRAN
BAKARA

ENFAL
FETİH

LOKMAN
MAİDE

TEYBE
YASİN

A	L	L	I	R	M	A	D	I	N	E	F	R	A
L	E	R	O	V	B	A	R	M	I	R	E	S	Y
A	N	M	I	K	F	F	E	H	T	R	E	Ç	B
L	U	A	M	V	M	U	E	E	M	S	A	I	
I	N	I	E	E	Ü	A	Y	E	F	V	K	B	O
I	E	D	N	B	E	I	N	S	D	A	E	E	K
M	M	E	Z	I	Ş	B	N	O	R	I	L	I	M
R	A	T	E	B	S	I	M	A	B	E	T	E	A
A	R	N	G	E	L	A	E	V	E	R	V	E	T
N	I	N	O	Y	O	Y	Y	O	I	O	K	L	N
N	I	E	N	F	A	L	M	L	I	K	A	A	T

İLGİNÇ HAYVANLAR

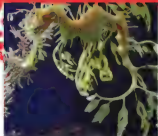
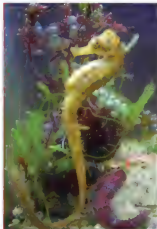
Dr. K. OZALP

Denizatları

Okyanusun bir ucundan bir ucuna dörtmala koşabilecek kadar yığıt, fedakarlığa gelince ise, hanımının yumurtalarını yumurtlarken çektiği zahmeti biraz olsun hafifletebilmek için, yavruların gelişimini kendi üstlenecek kadar da centilmen ve kibardır. DENİZATLARI

Denizatları genellikle okyanusları mekan tutmuş, yosun, mercan ve sungur gibi canlıları, doğal koruma olarak seçen sevimli mi sevimli canlılardır.

Boyları 1 cm - 30 cm arasında değişen, ağırlıkları 25 gr kadar olan bu canlıların 40 türü olmasına karşın, bizim denizlerimizde yalnızca 2 türü bulunmaktadır.

Bu canlıların deniz içindeki muntazem süzülüşlerinin ardında, kendisini gösteren ilahî bir zeka vardır. Yüzelmek için vucutlarında depo ettikleri gaz, kendilerine verilen özel bir kese içinde saklanır. Bu gazın miktarındaki değişim sayesinde suda yükselip alçalabilirler. Kesedeki gaz miktarının azlığı ise deniz dibine çökmesine yol açabilir. Bu da canlı için ölüm anlamına gelmektedir.

Düşmanlarından korunmasını sağlayan kalın bir zırh yanı denleri vardır. Aylanabilmek için kullandıkları hızlı hareket eden gözleri ile rizıklarını temin ederler. Uzun burunları ise besinlerini rahatça yutmalarını sağlar.

Akil sahibi olmayan bu canlılara ikram edilmiş olan bir başka özellik ise, akıl sahibi insanları bile utandıracak güzellikte. Merhamet deriyasının bir göstergesi olan denizatlarının babalarına, yavrularını koruma yeteneği bahşedilmiştir.

Erkek denizatlarında bulunan kuluçka keselerinin içine depo edilen yumurtalar, babalarının karnına sıkı sıkı tutunurlar. 10 gün kadar bu kesede saklanırlar. Babaları onlar için kesenin tuz oranını dengeler. Ne zaman ki doğum günleri yaklaşır, o zaman kesede tuz oranı artırılır ki, yavrular tuzlu denize çıkışlarında yaşamakta güçlük çekmesinler.

Nihayet buluşma vakti geldiğinde, babaları onları kibarca suya bırakır. Belli bir süre birlikte dolaşırlar. Okyanustaki tek hücreli canlılarla beslenirler. Ve nihayet yavaş yavaş uzaklaşarak kendi kader çizgilerinin gereği olarak Rabb'lerini tesbih ederler.

Toprağın Titreşip Kabarması

Havada oldukça boğucu bir sıcak vardı. Göküzünde toplanan bulutlar ise yakında bir yağmurun başlayacağını işaret ediyordu. Birazdan ilk damlalar düşmeye başlayınca bir serinlik yayıldı. İlk damlalar toprağa düşer düşmez etrafı bir toz bulutu kapladı. Mis gibi yamış toprak kokusu etrafı doldurdu. Bu ilk damlalara dikkat ederseniz, yere düşer düşmez toprak, kum ve bitki artıklarını nasıl oraya buraya sıçratıldığını görürsünüz.

Bizim için eğlenceli olan bu olay aslında topraktaki tohumların, bitkilerin yeniden canlanıp, yeşermesi için gereklidir. Kur'an da: "Yeryüzünü kupkuru ölü gibi görürsün, fakat Biz onun üzerine suyu indirdiğimiz zaman titreşir, kabarıp ve her güzel çiftten (ürünler) bitirir." (Hac Suresi, 5) buyurmaktadır.

Az önce bizim yaz sıcaklarından kurtulduğumuz dakikalardaki olayı açıklıyor.

Ayetle yağmur esnasında, toprağın moleküler yapısındaki değişiklikler en uygun kelimelerle tarif etmektedir.

Yağmur yağdığında farklı yonlerden gelen su damlaları, toprak parçacıklarının titreşmesine, böylece su emerek hacimlerinin genişlemesine yol açar. Su ve suyun içinde erimiş şekilde yer alan diğer besleyici maddeler katmanlar arasında yayılır. Bu da toprak parçacıklarının hacminde büyümeye sebep olur. Dolayısıyla bu parçacıklar toprağı canlandırarak için gereken su deposu olarak işlev görürler. Yerçekimine rağmen suyun sızmadan, toprak parçacıkların katmanları arasında depolanması Allah'ın insanları üzerindeki sonsuz rahmetinin örneklerinden biridir. Eğer toprağın suyu tutma özelliği olmasaydı su toprağın derinliklerine sızacak ve bitkiler kısa zamanda ölecekti. Ancak Rabbimiz toprağı çeşitli ürünler çıkmasını mümkün kılacak özelliklerle birlikte yaratmıştır.

KUR'AN'DAN İLİM DAMLALARI

Ömer AKBEY

Topraktaki su yeterli miktara ulaştığında, tohumlar aktif hale gelir ve basit besleyici elementleri emmeye başlar. Gittikçe gelişen bitkiler su ihtiyaçlarını iki üç ay boyunca bu depolardan elde ederler.

Kur'an-ı Kerim, toprağa yağmur düştüğünde oluşan olayları üç aşamada bu şekilde anlatır:

"Ölü toprak kendileri için bir ayetdir; Biz onu dirilttik, ondan taneler çıkarttık, böylelikle ondan yemektedirler." (Yasin Suresi, 33)

SARAYDAKİ HİRSİZ

HAZIRLAYAN: Sedat YAVUZ - ÇİZEN: Erdiç ŞEMEN

Özellikle bu kurtuluşlardan dolayı kurtuluşunu. Özellikle bu kurtuluşlardan dolayı kurtuluşunu. Özellikle bu kurtuluşlardan dolayı kurtuluşunu.

Hacıka
bir pabuç var.

Hay
geldiniz. Şabrimizi
bağadınız mı?

Emirim
hazırdır da
bağadınız.

Üstteki
sultan odasını
tutsa ederim.

Bir hafta
kalacağım. Şeyle
caddeye bakın bir oda
istiyorum

Hayır, bu yerimizi değil, başka bir yer. Hayır, bu yerimizi değil, başka bir yer. Hayır, bu yerimizi değil, başka bir yer.

Bu
bakışın. Bana güzel
bir cefre hazırlayın.

Bu cefre, her şeyi gösterir. Bu cefre, her şeyi gösterir. Bu cefre, her şeyi gösterir.

Alan
var mı? 200
altın satıyorum.

Nasıl bir
kitap ki bu kadar
para istiyor

Bilmem
ki. Kim alır
bu kitabı?

Bu kitabın, her şeyi gösterir. Bu kitabın, her şeyi gösterir. Bu kitabın, her şeyi gösterir.

Адрес: 100000, Москва, ул. Мясницкая, д. 26
 Контакт: (495) 253-11-11
 E-mail: info@kubik.ru

İçerik: Kuzeyi ve güneyi sınırlayan kaynak. Halkın en büyük kaynağı. Sıcaklık ve nemin etkisiyle.

© 2000 Blackwell Science Ltd
Journal of Internal Medicine 247: 395–401

Avul Kariyil pammal varayattathil, Sankar Chozhuvu, near Devaraj, savanuril
umamthi varayattathil, Chozhuvu Ashtam varayattathil, near puzha gurunthil, in
umamthil, Namamthil, near the river, puzhuvu.

100

Downloaded from <http://ajph.org/> on November 10, 2014

İLK ROBOTLAR

Bir zaman makinesine binip 1100'lü yıllara gitmeye ne dersiniz? Hazırların hemen yola çıkıyoruz. Sizlerle Artukoğlu Sarayına konuk olacağız.

İşte sarayın onundeyiz. Daha avluya girer girmez şahane bir bahçeyle karşılaşıyoruz. Çeşit çeşit ağaçlar, çiçekler ve ortada geniş bir havuz. İlk dikkatimizi çeken oten kuşlar oluyor. Kuşlardan birinin yanına yaklaştığımızda kaçmadığını görüyoruz. Uzanıp dokununca şaşırıp kalıyoruz. Çünkü bir teneke. Bunlar makine bulbuller. Hafif bir rüzgâr esince otmeye başlıyorlar.

Kuşlardan ayrılmış merdivenlere doğru ilerlerken bizi makine adamlar karşılıyor. Sanki günümüz robotlarından pek farkı yok gibi.

Salona girdik. Bizler etrafı seyrederken duvara asılı saatin içinden bir kuş çıktı ve otmeye başladı. Bize saatin kaç olduğunu da duyurdu.

Bir koşede robot bir fil ve üzerinde bir adam duruyor. Robotun elinde bir bardak var. Yan tarafında da duğmesi. Duğmeye basınca robot adam elindeki bardağı doldurup bize uzattı.

Tavus kuşu da ağzından akıttığı şerbette bize ikramda bulundu. Tercihimiz sıcak bir içecekse yan taraftaki robota muracaat edebilirsiniz. Sıcak, soğuk muhafaza etme teribatına sahip olan bu robotlar bize istediğimizi ikram etmeye hazır.

Öğrendiğimize göre Artukoğlu sarayında ısıtma ve soğutma sistemi de otomatikmiş. Mevsime göre içerinin sıcaklığı dengeleniyormuş.

Bundan yıllarca öncesinin bir sarayında bunları görmek bizi şaşırttı. Bakalım sarayın diğer bölümlerinde neler var. Abdest alma makinesinin olduğunu söylesem ne dersiniz? Elinde ibrik tutan bir robot, "Buyurun abdest alabilirsiniz!" diyor. Robotun bir elinde de havlu var. Elinizi uzattığınızda su dokuyor. Abdestinizi re-

MÜSLÜMANLARA ÖRNEKLERİ

Abbas ÖZDEMİR

hatlıkla alıp sonra robotun uzattığı havluyla da yüzünüzü silebilirsiniz.

Gördüklerimizin mühendisi 32 yıl Artukoğlu sarayında mühendislik yapan Ebû'l-iz el-Cezerî'dir. Artuklu Türklerindendir. Eski adı Kara Amid olan Diyarbakır'da dünyaya geldi. Cezerî, silbernetiğin kurucularındandır. Büyük bir mühendis, ilim adamı ve sanatkârdır.

Bir gün Cezerî görülmemiş bir robot yaptı. Robot otomatik olarak hareket ediyor, kendine kendi işleri yapıyordu. Bunu hükümdara gösterdi. Hükümdar hayretten hayrete düştü. Robotu iyice inceledikten sonra:

- Dünyada eşî bulunmayan bir şey yapmışsın. Bu yapıtlarını bir kutap hâline getir ki bizden sonra gelecek insanlar faydalansın, dedi.

Cezerî de bunun üzerine vaktinin büyük bir bölümünü bu işe ayırarak meşhur eseri Kitabü'l-Hiyet'i kaleme aldı.

Bugünkü modern robotların yapılmasında Cezerî robotları örnek olarak alınmıştır.

DÜNYA ÖZÜRLÜLER GÜNÜ

Zekeriyeye ULAŞLI

SİMİTÇİ

Akşam yazılıya çalışırken kitabımı masanın üzerinde unutmuşum. Neyse ki okul evimize çok uzak sayılmaz. Saate baktım. Vakit var. Gerçi yazılı ilk dersti ama acele edersem yetişirim diye düşündüm. Hızlı adımlarla geri dönerken parkın köşesinde aniden karşıma çıkan bir çocukla çarpıştım. Sınırlı bir şekilde:

- Kır müsün kardeşim? Önüne baksana, diye bağırıldı.

Çocuk:

- Şey... Evet. Çok özür dilerim, diye cevap verince okuduğum yerde kalakaldım. Geri dönünce el yordamıyla simitleni toplamaya çalışan benim yaşlarımda siyah gözlüklü, yüzü çilli, çelimsiz bir çocuk gördüm. Ne diyeceğimi, durumu nasıl düzelteceğimi düşünerek yanına geldim.

- Özür dilerim, dedim. Böyle olsun istemezdim.

Gayet soğukkanlıydı.

- Önemli değil, dedi. Sürekli olan bir durum zaten.

Çocuk minicik elleriyle toprağa karışmış simitleri yerden almaya çalışırken içimde bir şeylerin beni rahatsız ettiğini hissettim. Bu acıma duygusu muydu şefkat duygusu mu bilmiyorum, fakat kendi kendime: "Bırak okulu, yazılıyı. Şu an daha önemli şeyler var," diye düşündüm.

Hemen çantama bir kenara bıraktım ve onunla birlikte simitleri toplamaya başladım.

Dikkat ettim, gözünden yaşlar süzülüyordu.

- Sen ağlıyorsun?

- Evet, dedi. Bu günkü kazancım gitti de onun için ağlıyorum.

Cebimi yokladım. Annemin öğretmenimi-ze gönderdiği kitap paraları duruyordu.

Sevinçle.

- Merak etme. Zararın ne kadarsa sana vereceğim.

Durdu. Başını dikti. Vakur bir şekilde:

- Ben dilenci değilim, dedi.

Beklemediğim bu cevap karşısında şaşkına döndüm. Beni etkilemek için böyle söyleyip söylemediğini anlamak için yüzüne baktım. Gayet samimi duruyordu. İkinci bir teklif sundum.

- Madem dilenci değilsin. Oyleyse simitleri sat bana.

- Bana acıdığı için alıyorsun oyle değil mi?

- Hayır.

- Peki, Ne yapacaksın bu kadar simidi?

Vercek bir cevap bulamadım. Bu kadar onurlu bir çocuğa cevap bulmam da mümkün gözükmüyordu.

- Şuna acımak değil de, yaptığım hatayı düzeltmeye çalışmak desek nasıl olur?

Soylediklerimi duymamış gibi.

- Ben her gün burada simit satıyorum.

- Almak istersen başka zaman yere düşmeyen simitlerimden al, dedi.

Onu ikna edemeyeceğimi anlamıştım. Simitleri yerine dizip taburenin üzerine yerleştirdikten sonra içimden "Yere düşen simitleri satamayacağına göre ne yapacak acaba?" diye geçirdim. İçimden geçenleri okumuş gibi,

- Merak etme, dedi. Bu simitlerden kâr etmesem de zarar da etmem,

- Nasıl?

- Hayvan besleyen bir amca var, dedi. Her akşam gelir ve kalan simitlerini fırından aldığı fiyatı alır. Böylece simitler çöpe gitmemiş olur.

Bu arada bütün simitleri tepsiye dizmişik. Saatime baktım. Gecikmişim ama hâlâ yazılıya yetişme şansım vardı. Gitmem gerektiğini söyleyip vedalaşarak hızlı adımlarla okula doğru yurudum.

Yazılıya yetişemedim. Gecikmemin nedenini öğretmenime anlatınca beni anlayışla karşıladı. Yazılıya daha sonra yapabileceğini

söyleyerek yaptığım davranıştan dolayı arkadaşlarımla huzurunda beni tebrik etti. Neyse ki yazılı işini sorunsuz atlattım. Sarada simitçi çocuğa olan borcum vardı. Ne yapmalı ne etmeli kendimi ona affettirmeliydim. O gün dersler geçmek bilmedi. Son ders zili çalar çalmaz parka, simitçi çocuğun yanına koştum. Fakat yerinde bulamadım. Gitti. Eve geldim ama simitçi çocuğu aklımdan çıkaramıyordum. Yemek yerken, ders çalışırken, televizyon izlerken hep onu düşündüm. Kafamda sürekli planlar kuruyor onurunu kırmadan ona yardımcı olmanın hesaplarını yapıyordum. Annem bendeki durgunluğu fark etmişti. Usulca yanıma yaklaştı:

– Sakıntını benimle paylaşmak ister misin, diye sordu.

O, benim için dünyanın en iyi annesiydi. Butun sırlarımı onunla çok rahat paylaşırdım. Hiçbir zaman bana akıl vermeye kalkmaz, yol gösterirdi. Hiç düşünmeden teklifini kabul ettim. Odama geçtik. Ben sabah yaşadıklarımı bir bir anlattıktan sonra ona yardım etmek istediğimi ama bunu nasıl gerçekleştireceğimi bilemediğimi söyledim. Annem bir müddet düşündükten sonra arkadaşlarımla ve apartmandaki tanıdıklarımla simitçi çocukta simit almaya yönlendirebileceğimi söyledi. Verdiği harika fikir için anneme teşekkür ettim.

Ertesi günü ipile çıktım. Sabah gözlerimi açtığımda, perdenin açık aralığından ince şeritler halinde süzülen güneş ışığının, içimi aydınlatıldığını hissettim. Huzur doluydum. Her zaman uzun süre debelenip çıkmak istemediğim yatağımdan hemencecik kalktım ve okul hazırlığımı yapıp mutfağa geçtim. Annem mutfakta kahvaltı hazırlıyordu. Beni görünce şaşkınlığını gizleyemedi.

- Sen bu kadar erken uyanır mıydın?
- Evet anne, biliyorsun sabah işlerim var.
- Ne işymiş bu?
- Akşam konuşmuştuk ya.
- Neyi?
- Hani simitçi çocuk...
- Ha! Hatırladım. İyi de oğlum bu kadar erken ne? Gari işlerle konuşurdun.

– Daha fazla bekleyemem anne. Apartmanın önünde duracağım ve akşam konuşduğumuz gibi herkesin simitçi çocukta simit almasını isteyeceğim.

– Ama sana kahvaltı hazırlıyordum...

– Hayır anne, bugün simit yiyeceğim. Annem tıstılemeydi.

– Peki, bu günlük öyle olsun bakalım.

Aşağı indiğimde içime bir kurt düştü. Herkesi simitçi çocuğa yönlendirecektim lakin ya o yerinde olmazsa? Emin olmak için kontrol etmeliydim. Çantamı bir kenara bırakıp parka doğru yurudum. Dolmuş bekleyen uç beş yoldan başka kimse yoktu sokakta. Galiba bir hayli erken inmişim.

Heyecanla köşeye yaklaşırken karşı kaldırımda sırtında çanta, elinde içi simit dolu büyükçe poşet olan küçük bir kız çocuğu ile bir elinde tepsi diğer elinde baston olan siyah gözlüklü bir çocuğun bana doğru geldiklerini gördüm. Dikkatli bakınca bunun simitçi çocuk

olduğunu anladım. Yanındaki okul formali küçük kız da kardeş olmalıydı. Demek kardeş sabah erkenden yerine bırakıyor, ihtimal oradan da okula gidiyordu. Gözleri görmeyen bir çocuğun ve onu hayata bağlayan küçük kızın onurlu yaşam mücadelesi karşısında kendimi tutamadım. Nemli gözlerle onları izlerken bir çarpışmanın beni nereden nereye getirdiği düşündüm. Onlar, hayatlarını kazanmanın sorumluluğunu yüklenirken, ben de onlara destek olmanın sorumluluğunu alıyordum. Bu duyguların bana, bisiklete binmeden, marka takıntısından daha fazla huzur verdiğini hissettim. Demek annem ve babam da benim sorumluluğumu yükledikleri için bütün sıkıntılarına katlanıyorlarmış. Şimdi onları daha iyi anlıyorum.

Daha fazla beklemeden yapacağım işin huzuruyla geri döndüm. Apartmandan her çıkana simitçi çocuktan ve kız kardeşinden bahsederek onlara destek olmalarını söyledim. Bercioys beni anlayışla karşılarken bana

nasihat vermeye kalkarlar, bu işin beni aştığını söyleyenler de oldu. Ne söylenirse söylensin bu düşüncemden hiçbir şey beni yıldıramazdı. Nitekim öyle de oldu. O günden sonra simitçi çocuktan hep simit aldım. Okuldaki bütün arkadaşlarıma da almalarını söyledim. Beni kırmayıp bu güzelliğe ortak olanların sayısı her geçen gün arttı. Zamanla müşterisi o kadar çoğaldı ki, simit almak için sıra beklediğim bile oldu. Bu benim için anlatılamayacak kadar güzel bir duyguydu. O simidimi sattıkça kendim satmış gibi mutlu oluyordum.

Bir sabah taktım ki onunda: cemekeñli bir araba duruyor. Öyle sevindim ki, onurunu kırmamak için kendimi ondan saklamamış olsam gidip yanaklarından opecektim...

Akif MERT

ŞEKÛR

Teşekküre çok karşılık veren" anlamına gelen "eş-Şekûr" ismi cemilî Rab-bimizin ismi olarak Kur'anı Kerim'de dört yerde geçer.

Bu eş-Şekûr ismi Rabbine kul olan, onun verdiği nimetlere kalple, elle, dille, bedenle teşekkür eden insanlar için de kullanılmış.

Kalbimizde ilah olarak Allah'tan başkasına yer vermemek suretiyle Rabbi-mize teşekkür edeceğiz.

Dilimizden çıkan kelimelerin çoğunluğu Allah'ı, kitabını, Rasulunu, emir ve yasaklarını anlatmakta kullanılırsa dilimizle teşekkür etmiş oluruz.

Kur'an okuyan, namaz kılan, gizlide açık da yardım eden, (Fâtır 29,30) iyilik yapan (Şûra 23) yardım olsun diye borç para veren (Teğâbun 17) insanların bu yaptıklarının hepsinin Allah'a teşekkür olduğunu ve Allah'ın da bu teşekkürlere kat kat karşılık vereceğini ifade eder.

Hata bizden ata (bağış) ondan
Şükür bizden, şekûrluk ondan.

Çolde bir damla su gormeyen çol çiçeklerini taçlandıran Rabbimiz, bizim azıcık ibadetlerimizi çok sevapla karşılayacağını va'dediyor.

Teşekkür büyük bir nezakettir, ama teşekkürlere daha ıy ve güzel bir şekilde karşılık vermek daha büyük bir inceliktir.

Şehid: Kendisinden hiçbir şey saklanamayan, hiçbir şeyi unutmayan, her şeye şahit olan.

Hakk: Varlığı kendinden olan, inkarı mümkün olmayan,

Vekil: Her şeyi tedbir ve idare eden, kendisinden hiçbir şeyin bilgisi gizli kalmayan, varlıkların rızık ve idaresi kendisine ait olan.

Kavî: Hiçbir halde kendisine aczin yol bulamadığı, yegane güç ve kuvvet sahibi.

VERİLEN NİMETE ŞÜKR

Huseyin AÇIKYORUK

ENGELLİ OLMAK

Aç olmadan tokluğun, susuz kalmadan suyun kıymeti anlaşılamayacağı gibi cıvınlık olmadan güzelliğin, kotuluk olmadan da ıylığın kıymeti anlaşılmaz. Oyleyse Yuce Allah'ın dünyada var olan her şeyi zıttı ile birlikte yarattığı sonucuna ulaşabiliriz. Engelli insanlar da bir yönüyle yuce Allah'ın bize verdiği sağlığı fark edip şükretmemizi sağlarlar. Sadı Şirazi adındaki İslam büyüğünün başından geçen şu olay bize bunu çok güzel anlatır...

Şeyh Sadı, ayakkabısız kalmış. Ayakkabı alacak parası da yokmuş. Can sıkıntısı ile Kule Camisi'ne gitmiş. Caminin önünde ayağı olmayan bir çocuk görünce, ayakkabısız ayaklarına bakıp şükretmiş.

Yuce Allah çok adaletlidir. Kesinlikle en ufak bir haksızlık yapmaz. Unutulmamalıdır ki verilen nimetlerin obur dünyada bir karşılığı vardır. İnsana verilen nimet ne kadar fazla ise verilen sorumluluk da o kadar fazladır. Beşinci sınıfta okuyan bir öğrenciden beklenen sorumlulukla, birinci sınıf öğrencisinden beklenen sorumluluk aynı olmadığı gibi, beşinci sınıf öğrencisinden beklenen sorumlulukla, üniversite öğrencisinden beklenen sorumluluk da bir değildir. Yaş büyüdükçe sorumluluk artar. Asıl güzelikler obur tarafta olduğuna göre engelli insanlar kendilerine verilen bu engeli çok iyi değerlendirmeli; Allah'ın kendilerine verdiği nimete şükredip sürekli kendilerinden daha kötü durumda olanları düşünmelidirler.

Sevgili peygamberimiz engelli insanlara sağlıklı insanlara verdiği gibi görevler verir, onları hayattan dışlamazdı. Mesela, bir ayağı sakat olan Muâz bin Cebel'i Yemen'e vali olarak göndermiş, yine savaşlara giderken Medine'de yerine vekalet etmek üzere görme engelli olan İbn Ummu Mektum'u tam 13

defa görevlendirmişti. Bir defasında yanına gelip "Ben görme engelliyim acaba namaz için mescide gelmesem olur mu?" diyen birine "Ezani duyuyor musun?" diye sorar. Adam "Duyuyorum," diye cevap verince "O zaman senin için bir mazeret görmüyorum," der.

Aslında verilen hiçbir nimete kimsenin ibrâz hakkı olamaz. Çünkü verilen hiçbir nimete bir ücret ödemedik. Hepsini yuce Allah bızlere verdi. Diyelim ki tanımadığınız bir adam geldi ve "Çocuklar size ücretsiz hediyeler vereceğim" dedi. Elini çuvala daldırıp oyuncakların tamamını dağıttı. Yalnız kimine büyük, kimine küçük, kimine birden fazla verdi. Bu adama "Bana neden beş tane vermedin?" demeye hakkımız var mı? Tabii ki yok. Çünkü bir ücret ödemedik. Oyleyse yuce Allah'ın bize verdiği nimetlere de ibrâz etme hakkımız yok. Çünkü bir ücret ödemedik. Yalnız eksik verdiklerine "Ben size obur dünyada daha güzellerini vereceğim. Yeter ki şimdilik verdiklerime şükredin," diyor. Bedavadan bu kadar bol verene teşekkür etmemiz gerekmez mi?

Hazreti Musa (aleyhisselâm)

Hazreti Yakup'un çocukları olan İsrailoğulları Mısır'a yerleştiler. Musa, Nîl nehri sayesinde çok zengin topraklara sahipti. Her taru suları sığmaya yetiydi. Verimli topraklar üzerinde büyük bir medeniyet kurulmuştu. İsrailoğulları uzun yıllar Mısır'da mutlu bir şekilde yaşadılar. Fakat bir süre sonra şeker kolaya gelmeye başladı. Mısır'ın idarecisi olan Firavunlar İsrailoğulların köle olarak kullanmaya başladılar. Onlara her türlü katliamları yapıyorlardı. Yeni malî kâğıtları ise organize hayatlarını sürdürüyorlardı. İsrailoğulların sayı artınca Mısır'ı ele geçireceklerinden korkuyorlardı. Bu yüzden her türlü şikânceleri yapıyorlardı.

Firavun bir gece korkunç bir rüya gördü. Rüyasında Kudus tarafından bir ateş Mısır'a geliyor ve Firavun'un evini yakıyordu. Ateşten sadece Kiptiler zarar görüyor. İsrailoğullarına bir şey olmuyordu. Firavun rüyasından uyanır uyanmaz kahinleri ve büyülen yanına çağırdı. Götürdü rüyayı anlatılacak rüyasını ne anlama geldiğini sordu. Kahinler şöyle cevap verdiler.

— Ey Firavun! Rüyanı göre İsrailoğullarından bin senin devlemini bürün yıkacak. Bu kıyım doğumda da çok yakın bir zamanda olacak.

Firavun bu sözleri duyunca terastandı. Herken askerlerin çağırması ve İsrailoğullarından doğacak bütün bebeklerin öldürülmesini emretti. Aşkenaz günterici evlen dolayışlar. Doğan her bebeği öldürdüler. İsrailoğulların ferahları Mısır'ı kaplamıştı ama kimse askere karşı çıkamıyordu.

O günlerde doğan bebeklerden biri de Hazreti Musa'ydı. Annesi tebaş içinde oğlunu kurtarmak için çareler arıyordu. Bu sırada Allah bu ümitsiz annenin maddına yetişti. Ona şöyle emretti:

— Çocuğunu bir sandığa koy ve onu Nîl Nennine bırak.

Annesi Allahın emrettiği şekilde onu Nîl Nennine bıraktı. Sandık Allahın emriyle yüze yüze Firavun'un sarayına

bahçesine kadar geldi. Firavun'un karşı Asişe sandığı görünce içine baktı ve Hazreti Musayı gördü. Görmü de Hazreti Musayı sevdi. Firavun onu öldürmek istese de Asişe buna izin vermedi. Hazreti Musayı evlatlık olarak aldı.

Bundan sonra Hazreti Musa Firavun sarayının prensi oldu. Özel hocalardan dersler aldı. En güzel şekilde sarayda yetişti. Firavun ise Hazreti Musa'nın İsrailoğullarının peygamberi olacağından habersizdi.

Yıllar yılları kovaladı ve Hazreti Musa yetişkin bir insan oldu. Bir gün temta bir sokakta iki kişinin kavgası etkilendi gördü. Bunlardan biri İsrailoğlu diğeri Kipti idi. Hazreti Musa onları ayırmak isterken Kiptiye bir sokak attı. Ama Kipti buna dayanamadı ve sokaka düştü. Bu olayı onlardan başka gören kimse yoktu. Hazreti Musa hemen oradan kağıt ve Altın alırdı. Yüce Rabbimiz de tu bir kaza oldu. Çın onı aldı. Ertesi gün Hazreti Musa yandırı otuz kişiyi bir başka kıyıda dövdüğünü gördü. Bu duruma çok kızdı ve İsrailoğulların azenine yöneldi. Bunun üzerine İsrailoğlu Hazreti Musayı nankorluk etti ve "Ey Musa dün bir Kiptiyi öldürdüğün gibi bugün de beni mi öldürceksin?" dedi. Böylece herkes day öğrenmiş oldu.

Hazreti Musa artık Mısır'da kalmadı. "Beni yakalayın hapseterler" diye endişe etti. Mırdan ayrıldı. Günterice aç susuz yollara daytı. Medyen şehrine kadar geldi. Burada bir ağacın altında dinlenmeye başladı. O sırada oraya iki kız geldi. Koyunları vardı fakat onları silamiyorlardı. Hazreti Musa nermen yanlarına gitti ve bir gün hayvanlarını sülemek için sordu. Onlar ne dedi de

İşler çabucakla değişti. Yeni suya girmekle ilgili söyledikleri Hazret-i Musa'ya duyulan ilgi ve saygıya karşılık sona kızıları teslim etti. Kızları teğekkür ederek evlenene gittiler. Olanları yaşlı babalarına anlattılar. Kızların babaları Hazret-i Şuayb'ten kızlarından birini göndererek Hazret-i Musayı yanına çağırdı. Teğekkür ettikten sonra Hazret-i Musayı yiyecek ikram etti ve şöyle bir teklifte bulundu:

— Delikanlı! Eğer senin yaşlı ailenin bize yardım edersen seni kızarımdan birine evlendirim. Daha fazla yardım etmek istersen de yelik yapmış olursun.

Hazret-i Musa bu teklifi kabul etti ve on yıl Hazret-i Şuayb'in yanında hizmet etti. On yıl sonra Medyen'den ayrılmak istediğini söyledi ve eşyalarını Mısır'a doğru yola çıktı. Gece olduğu hava işiye soğuktu. Hazret-i Musa uzakta bir yerde ateş olduğunu gördü. Karşısı birakarak oraya yöneldi. Ateşin olduğu yere geline bir ses duydu:

Ey Musa ben senin Rabbinim. Ayakkabılarını çıkar. Çünkü sen mukaddes vadiyi tavu tasın.

Daha sonra oranın da şöyle bir kuluğuna geçti:

— Seni peygamberliğe seçtim. O yüzden nedir ey Musa?

— Âşâmdır (bastonumdur).

— Onu yere bırak ey Musa.

Hazret-i Musa saieynisselamı onu yere bırakınca bir yılan dönüşüğünü gördü. Daha sonra Allah onu korkmadan tutmasını emretti. Böylece baston eski haline döndü.

Ayrıca Hazret-i Musa; Allah'ın emriyle elinin bembeyaz olduğunu da gördü.

Bundan sonra Allah şöyle buyurdu:

— Firavna git ve onu uyut. Çünkü o haddini aştı.

Hazret-i Musa da kendisine kardeş Hazret-i Harun'un yardımcı olarak verilmesini istedi. Allah bu duasını kabul etti ve Hazret-i Harun'a da peygamberlik verdi.

Hazret-i Musa vakit kaybetmeden Mısır'a gitti. Firavun'un karşısına çıktı. Halkı idare etmekten vazgeçmesini ve ısrarlağulantılarından uzaklaşmasını istedi. Firavun ne bunu kabul etmedi. Hazret-i Musa kendisine

verilen müddetle gücüne bunları sınırladığını zannetti. İman etmek için bir şart olduğunu söyledi.

— Benim sibirbazlarımı yönetilesen dediklerin yaparım ey Musa.

Şehrin en büyük sibirbazları toplandı. Elindeki ipleri yere bıraktılar. İpler yerde kırılmaya, yılan gibi oynamaya başladılar. Ama aslında bunlar sadece aldatmacaydı. Hazret-i Musa da âsası yere bıraktı. Âsâ bir ejderhaya dönüştü ve onları yaptığı şeyden yüzü. Ayrıca Hazret-i Musa elini kuyrundan çıkardı ve herkes elinin ay gibi parladığını gördü. Sibirbazlar Hazret-i Musa'nın sırtı yapmadığını anladılar ve secdeye kapanarak Allah'a iman ettiler.

Firavun söz vermesine rağmen iman etmedi. Bundan sonra Mısırın bayna çeşitli belalar gelmeye başladı. Kurbağalar her yeri kapladı, çekirgeler ülkeyi sarıttı, bulutlar kan olarak akmaya başladı.

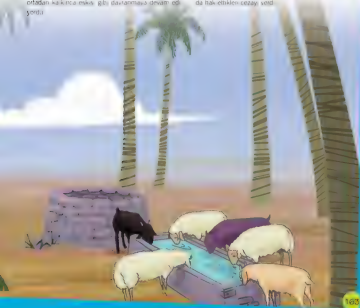
Firavun her seferinde iman ettim diyordu. Beta ortadan kalkınca eskki gibi davranmaya devam ediyordu.

Firavun'un elleri güçlenmişti. Bir gece Hazret-i Musa Allah'ın emriyle bir gece İsrailoğullarını Mısır'dan çıkardı. Sabah olunca Firavun İsrailoğullarını Mısır'dan kaçtığını anladı. Çatıracak askerlerini topladı ve peşlerine düştü. Kuvvetini kıyılarına geldiklerinde onlara yüzü yaklaştı. İsrailoğulları namazlık ederek Hazret-i Musa'ya yakınmaya başladılar.

İşle onumuzda deniz, ardımızda Firavun ordusu. İki tarafta da etim. Ne yapacağız şimdi?

Hazret-i Musa "Rabbim benimle beraberdir" dedi ve Rabbine dua etti.

Allah'da İsrailoğulları denize varmasını emretti. Hazret-i Musa âsasını denize vurunca deniz ikiye ayrıldı ve İsrailoğulları denizin ortasında yürüyerek karşıya geçtiler. Firavun ordusu da peşerinden denize girmişti. Ama orar tam ortadayken deniz kapandı ve hepsi boğuldu. Böylece Yüce Allah sevdiği peygamberi Hazret-i Musa'yı yalnız bırakmadı. Zaten Firavun ve ordusuna da hak ettikleri cezayı verdi.

ALLÂHÜMME SALLİ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ
 اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ

Allah'im! Hazreti İbrâhim'e ve Hazreti İbrahim'in ailesine salât ettiğin gibi, Efendimiz Hazreti Muhammed'e ve Efendimiz Hazreti Muhammed'in ailesine de salât et. Şüphesiz ki Sen, her bakımdan hamde lâayık ve şânı yüce olansın.

ALLÂHÜMME BÂRİK

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ
 اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ

Allah'im! Hazreti İbrâhim'e ve Hazreti İbrahim'in ailesine bereket ihsan ettiğin gibi, Efendimiz Hazreti Muhammed'e ve Efendimiz Hazreti Muhammed'in ailesine de ihsan et. Şüphesiz ki Sen, her bakımdan hamde lâayık ve şânı yüce olansın.

DUA OKU

Ey, her zaman güzellikler gösterip çirkinlikleri örten ve çirkin görünen şeyleri dahi izâfi güzelliklerle bezeyen Güzelller Güzeli! Gönüllerimizi güzellik duyguları ile mamur kıl ve bize her zaman güzel kalmanın yollarını göster!

FİL SÜRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ﴿٥﴾

Bismillâhırrahmânırrahîm

1. Rabbinin, fil sahiplerine ettiklerini görmedin mi?
2. Onların hile ve düzenlerini boşa çıkarmadı mı?
3. Üzerlerine ebabili, sürü sürü kuşları salıverdi.
4. Bunlar, onlara pişkin tuğladan yapılmış taşlar atıyorlardı.
5. Derken onları, kurt yeniği ekin yaprağına çeviriverdi.

FİL SÜRESİ İLE İLGİLİ KISA BİLGİLER

1. Adını ilk ayetinden alır.
2. Toplam 5 ayettir.
3. Allah'a karşı gelenlerin akıbetini gösterir.
4. Bu olay kesin mucizelerdendir.

ASR SÜRESİ

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ﴿٣﴾ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالْعَصْرِ ﴿٤﴾

Bismillâhırrahmânırrahîm

1. Yemin ederim zamana:
  2. İnsanlar hüsranda.
  3. Ancak şunlar müstesna:
- İman edip makbul ve güzel işler yapanlar, bir de birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler.

ASR SÜRESİ İLE İLGİLİ KISA BİLGİLER

1. Adını ilk ayetinden alır.
2. Toplam 3 ayettir.
3. Süresiz zaman, yağmur, ikinci vakti, gece ve gündüz Hz. Muhammed'in (Sallallahu aleyhi vesellem) asrı, ahir zaman manalarına gelir.

ŞİFRELI HİKAYE

Gevrekli HANÇ

24 altın

Büyük bir padişah bir gün iki hizmetçisini özenle hazırlattığı lüks çiftliğine göndermek istedi. Onlara 24'er altın verdi ve şöyle dedi:

— Bu altınları yol parası yapın. Ayrıca çiftlikte lazım olacak şeyleri de satın alın. Buraya bir günlük mesafede bir istasyon var. İsterseniz uçakla isterseniz gemiyle isterseniz de trenle gidebilirsiniz.

Bu hizmetçilerden birisi itaatkardı. Yolda çok az para harcadı. Padişahın hoşuna gidecek şeyler aldı. Ayrıca ticaret yapıp biraz da para kazandı.

Diğer hizmetçi ise asi bir insandı. Padişahın sözlerini hemen unuttu. İstasyona gelene kadar 23 altınını boş yere harcadı. Kumarda kaybetti.

İki hizmetçi istasyonda karşılaştılar. İtaatkar hizmetçi uçak biletini almış bekliyordu. Olanları öğrenince asi hizmetçiye şöyle dedi:

— Şimdi sen o bir altınla bir bilet al. Yoksa iki aylık yolu yürüyerek gitmek zorunda kalırsın. Paran da yok açlıktan susuzluktan ölüp gidersin. Hem bizim padişahımız çok cömerttir. Belki seni affeder ve seni de uçağa bindirirler. Çiftliğe beraber rahatça gidersiniz.

Sevgili çocuklar! Bu hikayedeki padişah bizim Rabbimizdir. O iki hizmetçiden biri namazını kılan, diğeri kılmayan insanlardır. 24 altın ise 24 altın değerinde olan 24 saat. Lüks çiftlik cennettir. Seyahat hayat yolculuğudur. İstasyon kabirdir. Bilet ise namazdır.

Günde beş vakit namaz abdestleriyle birlikte ancak bir saatimizi alır. Yüce Allah, verdiği 24 saatin bir saatinde bizden namaz kılmamızı istiyor. Karşılığında da bize cenneti vaat ediyor. 23 saatini kısacık dünya hayatı için harcayan bir insan bir saatini hatta daha fazlasını ebedi âlem için harcamalıdır değil mi?

Namaz mu'minin mi'racıdır.

Ayetlerimizden bir kısmını ona göstermek için kulu bu bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya seyahat ettiren Allah her türlü eksiklikten uzaktır. Şüphesiz ki O (celle celâluhu) her şeyi hakkıyla işiten ve bilendir. (İsra Suresi, 1. ayet)

Hicretten bir buçuk yıl önce ve Recep ayının 27. gecesiydi. Sevgili peygamberimizin en büyük destekçileri ve koruyucuları Hz. Hatice ve Ebu Talip vefat etmiş. Bu nedenle peygamberimiz çok sıkıntılı günler geçiriyordu. Gecenin en tatlı anında Cebrail (as) geldi ve peygamberimizi uykusundan uyandırdı. Daha sonra Burak adı verilen bir bineğe bindirdi. Burak çok hızlı hareket ediyordu. Bir aylık yolu çok kısa bir surede geçtiler ve Kudus şehrindeki Mescid-i Aksa'ya geldiler. Burada sevgili peygamberimiz bütün peygamberlere imam oldu ve cemaatle namaz kıldılar. Daha sonra sevgili peygamberimiz Refref adındaki bineğe bindirildi. Göğe yükseltildi. Burada sevgili peygamberimize cennet ve cehennem gösterildi. Peygamberimiz için miraçtaki en güzel şey yüce Rabbimizle görüşmesi oldu. Miraçta biz Müslümanlara ve sevgili peygamberimize verilen en güzel hediye ise namazdı. Namaz miraçta farz kılındı. Peygamberimiz miraçtan döndüğünde namaz kılan bir müslmanın ruhen Allah ile görüşeceğini, ahirette de namaz sayesinde cennete gideceğini müjdeledi. Bununla ilgili sevgili peygamberimiz şöyle bu yuruyordu: "Namaz mu'minin miracıdır." Hz. Cebrail namaz vakitlerini öğretmek için ertesi sabah peygamberimizin yanına geldi. Onunla birlikte namaz kıldı.

Ertesi gün sevgili peygamberimiz olanları Mekke'li putperestlere anlattı. Mekkeliler peygamberimize inanmadılar ve peygamberimizden delil istediler. Sevgili peygamberimiz de yolda gördüğü kervanları tanıf etti.

Kervanlar Mekke'ye geldiğinde peygamberimizin söylediklerini kervandaki insanlara sordular. Peygamberimizin söylediklen kelimesi kelimesine doğruydü. Yine inanimadılar ve bu kez de Mescid-i Aksa'yı tanıf etmesini istediler. Sevgili peygamberimiz Mescid-i Aksa'yı da tam tamına tanıf etti. Putperestler bütün bu delillere rağmen yine de inanimadılar.

Hâlbuki mu'minlerin durumu çok farklıydı. Onlar hiçbir delile gerek gormeden peygamberimize inanıyorlardı. Putperestler Hz. Ebu Bekir'e gelip "Senin arkadaşın bir gecede Mescid-i Aksa'ya gidip geldiğini söylüyor. Ne dersin?" dediklerinde Hz. Ebu Bekir'in cevabı şöyle olmuştü:

— Bunu Hz. Muhammed mi (sallallahu aleyhi vesellem) söylüyor? Eğer o söylüyor, sa kesinlikle doğrudur.

Bu sözlerinden dolayı sevgili peygamberimiz Hz. Ebu Bekir'e (radiyallahu anhu) Sıddık (şüphe etmeden doğrulayan) ismini verdi.

namaz

Azime ZONTUROĞLU

niçin çok önemli

Mümin olmanın ilk şartı, Allah'ın varlığına ve birliğine, Peygamber Efendimizin (salallahu aleyhi vesellem) Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna kalpten iman etmektir. İslâmın, imandan sonra gelen en büyük emri ise namazdır. Namaz, dinin direği ve Muslumanlık için olmazsa olmaz bir şarttır. Kul ile Allah arasında yuce bir bağlantıdır. Kulun günde beş kere Yaradanının huzuruna çıkması, O'nun rahmet kapısını çalması demektir. Peygamber Efendimizin Mırac'da Cenâb-ı Hak ile buluşmasını mü'min her namazda sembolik olarak yaşar. Onun içindir ki Efendimiz "Namaz müminin miracıdır." buyurmuştur.

İslâm, diğer ibadetlere göre namaza çok daha fazla titizlik göstermiştir. Meselâ dinimiz, yolculuğa çıkan kışının Ramazan orucunu erteleyip daha sonra uygun bir zamanda tutmasına musaade etmiştir. Zekât olarak sadece kırkta bir istemiş, o kırkta birin yerine gelinmesini hemen şart koşmamış ve üzerine zekât düşen kişilere birçok kolaylık göstermiştir. Kişiyi, hac üzerine farz olur olmaz hemen hacca gitmeye mecbur etmemiştir. Fakat namaza gelince durum tamamen farklıdır. Âdeti bir namaz vaktinde kalmamak için ölmek ya da deli olmak gerekiyor. Dinimiz bize, "Namaz vaktinde ayakta kılınmıyorsa oturarak

kılın, olmuyorsa yattığınız yerden başınızla, olmuyorsa niyetinizle, aklınızla kılın. Su bulamazsanız teyemmüm edip öyle kılın. Ama mutlaka vaktinde kılın." diyor.

Peygamber Efendimizden Özel Bir Mesaj: "Önce Namaz"

Vefatından çok kısa bir süre önce Peygamber Efendimiz (salallahu aleyhi vesellem), ağır hasta iken bir koluna amcası Hazreti Abbas (radiyallahu anh) bir koluna da Hazreti Ali girerek O'nu Mescid-i Nebvi'nin mihrabına götürmüşlerdi. Gorgu şahitleri bu sırada Peygamber Efendimizin büyük bir acı içinde mübarek ayaklarını sürüyerek namaza gittiğini ve ayaklarının yerde sürüklenme izi bıraktığını gördüklerini söylemektedirler.

Cenâb-ı Hak, en sevdiği kulumu, en büyük peygamberini, bülere 'Kâinatın Efendisi' diye takdim ettiği habibini, vefatına saatler kala namazdan muaf tutmuyor. Âdeti, "Hâlini görüyorum, biliyorum, ama namaz kılmanı istiyorum. Ummetine örnek olman, namazın benim katımdaki önemini onlara bu şekilde anlatman lâzım. İnsanlar, senin bu hâlde iken bile namazı terk etmediğini bilsinler ki basit mazeretlerle namazlarını kılma mazlık etmesinler. Bu konuda bîhanelerinin kabul edileceğini sanmasınlar. Bütün hayatlarında ve her cümlede 'Önce namaz' demeyi bilsinler." demektedir.

ALTEKLENDİRECE CESTİ

Mirza ERGUN

1. "Hafife de bu yükü taşıyamaz" adlı hikayede neden bahsediliyor.

- A Kul hakkının öneminden
- B Sarayın güzelliğinden
- C Beşir Efendi'nin cesareteninden
- D Padişahın zalimliğinden

2. "Sadaka Taşı" nedir?

- A Sadaka olarak verilen değerli bir taş
- B Varlıklı kişilerin sadakalarını fakirlerin alması için koyduğu üstü oyuk yüksekçe bir taş
- C Fakirlerin yardım toplamak için belirli yerlere koyduğu içi oyuk taş
- D Camilerin çevresindeki taş duvar

3. "Forenin Deveye Yapdığı Kılavuzluk" adlı hikayeden aşağıdaki derslerden hangisi çıkarılamaz?

- A Gücünden büyük iş görmeye kalkın kimse, fore gibi yarı yolda kalır.
- B Kişinin kendini beğenmesi, oklının za-yıflığına delâlet eder
- C İnsan için en lazım olan şey, haddini bilmesi ve ona göre hareket etmesidir.
- D Güçlü olan her zaman kazanır.

4. Aşağıdakilerden hangisi misafirlükte ya-pılmaması gereken bir davranıştır?

- A Önceden haber vermek
- B Kapıyı en fazla üç defa çalmak
- C Küçük de olsa bir hediye ile gitmek
- D Kapı açılırken hemen kapının önünde beklemek

5. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A İnsan su kabarcıklarının dipten yüzeye doğru çıkmasına kaynama denir
- B Buharlaşma sadece yüzeyde olur.
- C Her maddenin erime ısısı gibi donma ısı-sı da farklıdır.
- D Aynı maddenin donma ve erime ısısı da farklıdır.

6. "Özürlü" insanlar için aşağıdaki ifade-lerden hangisi doğrudur?

- A Özürlü olmak bir kusurdur.
- B Özürlü olmak veya olmamak insanların kendi ellerinde değildir.
- C Özürlülere acımak gerekir.
- D Özürlü bir kimseye sürekli özürlü oldu-ğu hatırlatılmamalıdır

7. Şeyh Sadi ayakkabısız kalmış ve parası olmadığı için alamamış. Bu duruma çok üzülen Şeyh Sadi neyi görünce ayakkabısız ayaklarına bakıp şükretmiş?

- A Ayaklı olmayan bir çocuğu görünce
- B Evinde yiyecek olduğunu görünce
- C Havanın güzel olduğunu görünce
- D Eski ayakkabılarını görünce

8. "Kulların az amelienne karşı çok müka-fat veren, sevaplarını kat kat artıran." ma-nasına gelen Allah'ın Güzel ismi aşağı-dakilerden hangisidir?

- A Şekür
- B Şehid
- C Vekil
- D Kavi

9. "24 Altın" hikayesinde 24 altından ne kastediliyor?

- A 24 tane değerli altın
- B 24 saat, yani bir gün
- C 24 ay, yani iki yıl
- D 24 altın hiç bir şey ifade etmiyor

10. Peygamber Efendimiz (salıallahu aleyhi vessellem) Miraç'a çıktıklarında hangi ibadetin müjdesi ile döndü?

- A Hac
- B Zekat
- C Namaz
- D Oruç

DÜŞÜNDÜREN TESTLER

Abdulkader NEŞELİ

- Evrendeki varlıkların sürekli bir düzen içinde olması
- Güneş'in Ay'ın yıldızların gezegenlerin milyarlarca yıldır düzenli ve sistemli hareket etmeleri

1. Yukarıdaki bilgiler bize aşağıdakilerden hangisini işaret etmektedir?

- A Kâinatın sürekli genişleyerek büyüdüğünü
- B Canlı ve cansız bütün varlıklar için hareketin mutlaka gerekli olduğunu
- C Her şeyi mükemmel yaratıp düzenleyen bir yaratıcının varlığını ve birliğini
- D Allah'ın bütün canlılara nazik (hava, su, besin) verdiğini

2. Birlik Rabbimiz olan Yüce Allah hakkında, aşağıdakilerden hangisi doğru bilgi olmaz?

- A Her şeyi işler ve bilir
- B Eşi ve benzeri yoktur
- C Her şeye gücü yeter
- D Peygamberlere ve meleklerle ihtiyacı vardır

3. Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'deki, "O (Allah) ki geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratandır" anlamındaki âyet, aşağıdaki gerçeklerden hangisine işaret eder?

- A Allah tek bir bütün varlıklar o yaratmıştır
- B Allah, her canlıya aynı şekiller ve özellikler vermiştir
- C Allah, insanlara rehber olarak peygamberler göndermiştir
- D Allah'ın birbirinden güzel pek çok ismi ve sıfatı vardır

- Dünyanın her yerinde kedi aynı şekilde mi-yatar, atlar aynı şekilde ki-ner
- Dünyanın hemen her tarafında çiçeklerin çiçekleri aynı renkleri görü-ler

4. Yukarıda, canlılar hakkında bazı bilgiler ver ilmiştir. Bu bilgiler, Yüce Rabbimiz hakkındaki doğru bilgilerden hangisine ulaşır bizi?

- A Yeryüzündeki bütün canlıların bir tek yaratıcısı vardır
- B Allah'ın besmelede geçen isimleri Rahman ve Rahim'dir
- C Yüce Allah, insanı en güzel surette yaratmış, ona akıl fıkı vermiştir
- D Yüce Allah iyi ve güzel işler yapanlara cenneti müjdelemiştir

5. Kelime-i tevhid dediğimiz "Lâ ilâhe illallah" sözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla başlanm
- B Şeytanın şerinden Yüce Allah'a sığınm
- C Allah'ın başka hiçbir ilâh yoktur, sadece O vardır
- D Allah, doğru sözünün yardımcısıdır

- Kitabımız Kur'an-ı Kerim
- Peygamberimiz Hazretü Muhammed Salâtuho Alâyhı Vesellem
- Yeryüzündeki çiçekler, kuşlar, meyveler
- Uzaydaki yıldızlar ve gezegenler

6. Yukarıdakilerden "kaç tanesi" birlik Rabbimiz Yüce Allah'ı bize tanıtan ve hatırlatan delillerdendir?

- A 1
- B 2
- C 3
- D 4

Bir gazeteci 102 yaşındaki adamla röportaj yapmak için evine kadar gider. Yaşlı adama ilk olarak bu kadar uzun yaşamasının sağlıklı ve dinç olmasının sebebini sorar. Beklediği cevap, "Hiç sigara içmedim, yağurt yedim, spor yaptım" gibi sözlerdir. Elbette bunların da katkısı vardır. Ancak adam gazeteceye ilk olarak şunları söyler:

"Evlât her gün erkenden kalkar. Pencerenin önüne gelir, hava nasıl olursa olsun şunları söylerim: 'Bugün tam becin istediğim gibi muhteşem bir gün!' diye düşünür. Allah'ım bana tutfettiği her şeye şükrederim."

"Magazine Digest'ten" uyarılanarak alınmıştır.

Yaşlı adamın uzun süre ve sağlıklı yaşamasının asıl sebebi neymiş?

- Her gün düzenli spor yapmak
- Bol bol yağurt yemek, süt içmek
- Sigara gibi zararlı alışkanlıkları terk etmek
- Allah'ın nimetlerine şükrederek erken kalkıp her güne güzel başlamak

Otomobillerin ön camlarındaki sileten bir işiniz. Yağmur yağdığında ya da camlar tozlandığında siletiler camı temizler. Göz kapaklarımız da göz pencerelerimizi aynı şekilde sürekli temizlemiyor mu? Hem de gözlerimize bu pusluktan kaçınmak gerek kalmadan. Otomatik olarak göz yaşı bezlerinde bir sıvı salgılanıyor. Bu tıkanık sıvı gözümüzün bulunduğu yerde rahat hareket etmesin sebep oluyor. Üstelik göze gelen tozların göz kapakları tarafından rahatça temizlenmesinde etkili oluyor. Ya göz yaşı bezleri bu sıvıyı salgılamasaydı ortaya ne gibi olumsuz hallerin çıkacağını betimleyebiliriz. Kısa sürede kör olacağımızı hiç düşündük mü acaba?

Yukarıdaki metinden hangi sonuç çıkarılabilir?

- Göz kapaklarımız araba camlarının silecekleri gibi görev yapar.
- Göz yaşı bezlerimiz otomatik çalışacak şekilde mükemmel tasarlanmıştır.
- Göz yaşı bezleri özel bir sıvı salgılamasaydı, kör olabiliriz.
- Beş duyu organımızdan en önemli gözdür.

"Kuran-ı Kerim" ile Peygamber Efendimiz "Hazret-i Muhammed Aleyhisselam" arasında bir ilişki vardır. Benzer bir ilişki "İncil" ile aşağıdaki peygamberlerden hangisi arasında vardır?

- Hazret-i Adem Aleyhisselam
- Hazret-i Musa Aleyhisselam
- Hazret-i İsa Aleyhisselam
- Hazret-i Davud Aleyhisselam

Eima: kıyası kıraz, şeftali, üzüm, muz, karpuz, erik, ayva, nar... Güzel Allah'ımın ne kadar da çok nimeti var. Say say bitemez. O'na ne kadar teşekkür etssek yine yetmez. Her meyvenin tadı başka, kokusu başka, rengi başka, vitaminleri başka, şekli başka. Meyvelerin güzeldiği bize O'nun Cemi ismini hatırlatıyor. Evet Allah cemil'dir, yani çok güzeldir, güzeldiği sever. Güzel düşümeni güzel işler yapanı çok sever. Meyvelerin farklı şekilleri de bize Rabbimizin Musavvir ismini hatırlatıyor. Yani O, en güzel tasarımları yapan, en güzel şekli verendir. Dikkatle baktırsak, bu güzeliklerin kuşlarda, çiçeklerde, kelebeklerde ve diğer varlıklar üzerinde de görebiliriz.

10 ve 11. sorular yukarıdaki metne göre cevapla.

Yukarıdaki metinden hangi sonuç çıkarılabilir?

- Allah'ın nimetlerinin sayılamayacak kadar çok olduğu.
- Allah'ın her şeyi güzel yarattığı.
- Allah'ın her varlığa en güzel şekli verdiği.
- Allah'ın Cemi ve Musavvir isimlerinin sadece meyvelere bakınca hatırlanabileceği.

"Allah'ın yarattığı varlıkları aynı şekillerde verilmesi" onun hangi ismine işaret ediyormuş?

- Cemi
- Rahim
- Rahman
- Musavvir

İBRETİ MASALLAR SERİSİ

İyiletin, iyilik değüncesinin en sonunda gelip geldiği sırtı bir ülkede Örmöcek Tüneli. Ülkenin su sultanına kurulan tuzaklara, bakarsın bu tünel sözlerini engel olmayı başarabilecek mi?

Yaprakları ninniyi söyleyen bir ağacın altında okunacak en güzel masaller sizi farklı dünyalarda gezdirecek.

FABL SERİSİ

Peygamberimizin mucizelerine terek olup, gül kokulu şirler bulacağınız ve dinimizin ruhunda bulunan güzelliklerin kazandırılmasını hedefleyen bu seriyi zevkle okuyacaksınız.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İÇİNDEKİLER

175	Cami ve Çocuk
176	Yala Düşen Kalp
178	Yeni Yıl Düşündürdükleri
179	Ağrın Verdiği Ders
180	Çizgi Hikaye (Tetik Parmoğlu)
182	Bir Kilo Portakal
184	Fars Topraklarındaki Telaş
186	Bulmaca
188	Gülme Vakti
189	Nezakat Dolu Bir Hayat (Hasta Ziyareti)
190	Hadis Bulmaca
191	Sahabe Hayatından (Ezanın Başlangıcı)
192	Bilm Damlaları (Sürünme Kuvveti)
196	Bilmece - Bildirmece
197	Şiir (Kardan Adam)
198	Uç Filtre (Çizgi Hikaye)
201	Kaybolan Çocuk
204	Uydumuz Ay
205	Zamanın Durduğu Anlar
209	Hazreti Davut (aleyhisselâm)
211	Derviş ile Tili
212	Namazın Geçiyor
214	Çizgi Hikaye (Daha Ağır)
216	Bilmece - Bildirmece
217	Esmâ-ul Husna (Hâkim)
218	Şiir (Ben Namaza Durunca)
219	İlmihal (Namaz)
220	Suyfa Akan Günahlar
222	Namaza Hazırlığın Şartları
224	Dua ve Süreler
226	İlginc Bilgiler
227	Değerlendirme Testi
228	Düşündürten Testler
233	Dördüncü Sayının Çözümleri

Camî ve Çocuk

Safa Enes EROL

Bahçem çok güzel
Şadırvanım şimşir şimşir
Çınarların gölgesi hoş
Etrafım pırıl pırıl

Menekşe, lale ve sümbül
Kırmızı, beyaz yüzlerce gül
Gül çocuk gelersen eğer
Buna çok sevinir bülbül

Hele bir içeri girsen
Halıları desen desen
Safa durmuş müminler
Onları yakından görsen

Onlar da görse seni
İnan çok sevinirler
Seni sevindirmek için
Şeker bile verirler

İşte tanıdın beni
Yüce Rabbin eviyim
Gelenler huzur bulur
Mabetlerin piriyim

Ben seni çok sevdim
Sen de beni sevsen
Çok mutlu olurum
Beş vakit bana gelsen

Yola Düşen Kalp

Ferhat ÇELİK

Buñur gittiği nişan kaleleri, hem yatağıñ başını hem de üç gün sonra gelecek olan bayramı hevesini yatıyordu.

Bu neysemi yapıp

yumurtan bin de Anadolu'nun yurdu sımsıcak insan. Ahmet Beyli, O. Hasankale'ye bağlı Kumuş köyünde mutlu bir hayat sürüyordu. Henüz tarafından senin bu yârdımever insanın Bili ve Ayşe isminde iki kız vardı.

Ahmet Bey, bayramı bir gün kala erkenden kalktı. Ramazan'dan sonra Hasankale'ye inmişti.

O gün hanım ve kızları bayramla çıkacak. Sevdiğini mutlu edecek dinanın huzuru vardı için de.

Çemende biraz dolayıldıktan sonra, hanımın ve kızların beğeneceklerini amduğu elise ve ayakkabılar ald. Çemende de çok az parisi kalmıştı. Ama önce onların mutluluğu her şeyi değerli. Heron kışa dönmek üzereydi. Hasankale'ye gelmek istediğini göstermek için mutlaka gittiklerini gösteriydi. Kışa dönmek için yola çıktı. Bir tepelik gösteriydi.

amları veremeli bir görüntüyle karşılaydı. Bir kâğıt ile kız çocuğunun elinden tutmuş, yola sağ taraftaki tepelere doğru

yürüyordu. Kızlar, kendikizlerinin yaşlanıyordu. Onu sağışan şey, kadın ve çocukların gittiği yolda. Çünkü gittikler yolda hiçbir köy yoktu. Tanaya, toprak ya da gülmeyiz. Çünkü yerler çamurda ve dağlar kara kaplıydı. Sonunda dayanamayıp anılarından seslendi.

Hassey bacım! Hassey bacım!

Kadın durakladı. Donda anılarına baktı. Sonra tekrar yürümeye devam etti.

Ahmet Bey, yolları ayırdı. Kadının bulunduğu yola doğru yürüdü. Aramaya devam ediyordu. Kadının hali yürümeye çocukları engel oluyordu. Kızların da onlara yetti. Tekrar seslendi.

Bacım bakarmısın?

Kadın bu sefer durdu, geriye dönüp Ahmet Beyi baktı.

Ne oldu? Ne yapamıyorsun seslendi?

Ahmet Bey

-Bu tarafa doğru nereye gittiğinizi merak ettim. Gittiğiniz tarafa hiç koy yok da...

Kadın

Biliyorum. Biz de onun için geliyoruz zaten. Ahmet Bey, bu cevabı pek anlamamıştı, ama kadının hâlinde çok üzgün olduğunu fark etmişti.

Ahmet Bey

- Nası? Anayamı mı. Siz bu yere doğru hiçbir yereğim, yeri yor diye mi geliyorsunuz?

Kadın, süpürünürse öyle. Çocuklarından akan yaşları çocuklarını ve Ahmet Bey'e göstermemeye çalıştı.

Ahmet Bey

- Basmı, bir skatinin olduğunu görüyorum. Ne saçmıdır varsa bana söyleyin. Belki çantamı buluruz.

Kadın önce söylemek istemedi. Ahmet Bey, anladığı kadar çocuklarından birkaç adam uzaktaydı.

- Kocamın ayırmış oldu. O saçımlı olanı getirdikleriyle yapıyor. Zor günleri için de bir şey binişimemeli. Koyunlarda ve yığın çevremizde arıyama hiç yok. Olanları da zaten kendileri zor görüyor. Yalnız süpürüm. Çocuklarının arkadaşları bayramlarını ayıpsa, harçlıklarını çeplenne koyup koyamayın da çınkarak tozlar. Çocukların enki deise, lonye süpürün öle öyle. Kısasları. Ayrıca çeplende de hiç harçlıklar dırtayacak. Onun için çocuklarını skatinde uzak bir yere getiriyoruz.

Ahmet Bey

Bu küçük kızda, geçilen nası geçecekli mi?

Kadın, sırtındaki torbayı gösterince

Geçen bu torbayı, kızlar ve mat tanyelere sürük bir kayanlarında geçirmiş. Hiç olmazsa çocukların payının bunaldığını yapılmazlar. İşte bunun için kimselere olmadığ. Bir yere doğru geliyoruz.

Ahmet Bey, öyle öyleymiş. Duyduran kâr içinde, gıyayışları tutamamıştı. Bir süre konuşmadı, sözleri boğazında duruyormuş. Yolda, koca mendiliye gıyayışları vardı. Yetimlerin başlarını neydi, hiç tereddüt etmeden elindeki paketten çıkarıyordu.

Başım, bu paketi alırsam,ma ve ki kutma bayramlık bir şeyler almışım. Buna veriyorum. Benim kızların da senin kızların büyüklüğünde. Al bunları, koyuna evine, geri dön.

Kadın almak istemeyince, Ahmet Bey

- Ben bir çantamı bulun, nâiledim. Sen, bunları alarak yetimlerin mutlu et. Onlara yetimlerin acılarını hissettirme. Onları sevindir. Memnû panayda ki çocuklarını bayramda harçlıklar veriyim, dedi. Çeplenne panayın tamamını çıkartıp kadına verdi.

Kadın, Ahmet Bey'in yapıldıkları karşısında ne yapacağını şaşırmıştı. Elinden gelen bir şey vardı. Olayı emek.

Allahım, bu cömert münasip, neddi kadar evlat ver. Malın, seriketlerdir. Onu çok zengin etti. İzzet olur, ver.

Kadın, sonra çocuklarının elinden tutarak, konye doğru aynı duvarın minasına minasına emek içinde çıktığını gördü.

Ahmet Bey, yolda durdu. Mutlu ve yavaş yavaş, nası gıyaydı.

Yeni Yılın Düşüncülükleri

Bir yıl daha gende bıraktık aocıyla tatlısıyla Geçtiğimiz sene içersinde nice güzel günler geçti birbin andırca Uç aylar kandiller, Ramazan ve Kurban bayramları. Bu güzel günlerde dua ettik, Yüce Allah'a biraz daha yaklaştık.

Dört mevsimi yaşadık peş peşe Yazın sıcaklarının ardından güzün ferahlatan sennliği geldi ve şimdı de kış. Güzel dünyamızı su depolan dolarken yağın karla beraber bız de o güzelim beyaz yorganla hemdem olmanın türlü güzelliğini yaşıyoruz.

Bir yıl daha gende kalırken hepimiz de bir yaş daha buyuyoruz. Boyumuz, ki emizla beraber aklımız da sorumluluklarımız da giderek artıyor. Ailemize, okulumuza, öğretmenlerimize, arkadaşlarımıza karşı epeyce sorumluluklarımız var. Çevremize, hayvanlara, bitkilere karşı sorumluluklarımız var. Ama bütün bunların hepsinin üzerinde şahip olduğumuz idrakine vardığımız - varamadığımız bütün nimetleri veren Yüce Allah'a karşı sorumluluklarımız var.

Aslında bızı türlü nimetlerle sevindiren Cenabi Allah'a karşı vazifelenmeyi unutmduğumuzda diğer bütün sorumluluklarımızı da yenne götürmüş oluyoruz. Zaten Allah'ı bilen ve tanıyan insandan canlı - cansız varlıklara bir zarar gelmesi düşünülemez. Yine böyle birinin düzenli, tertipli olmayıp kendisinden beklenti içinde olanları hayal kinkliğine düşürmesi de düşünülemez.

Oyleyse Bir büyük âlimin dediği gibi "Ömur sermayesi pek azdır. İu zımlı işler pek çoktur." Bız de bir yılını daha gende bıraktığımız omumuzu zın devam nı güzelce planlamalıyız. Devamlı hareket ve faaliyet içinde geçen hayatımızı en güzel şekilde geçirmeye gayretli olmalıyız.

Kısacası "Neler yapabilişim, şöyle yapışım daha iyi olurdu." gibi cumielerimizi en aza indirmek için kendimizi bir yıllık hesaba çeksek ne güzel olur, oyle değil mi?

AYININ VERDİĞİ DERS

Galgün KARA

Avcılıkla geçinen iki arkadaş varmış. Bir zaman avcılar beş parasız kalmışlar. Sağa sola baksalar da nafle, harçlık bulamamışlar. Sonunda daha önce den sattıkları bir kırkçuya gidip,

- Biz iyi avlanırsanız, demişler. Oyle bir ayı avlayacağız ki densine paha biçilmez. Fakat elimiz danda, parasını şimdiden isteniz.

Adam anlaşmayı kabul etmiş. Paralarını alan avcılar çok geçmeden ormanın yollarına tutmuşlar. İki arkadaş ellerinde silah, ormanda dolaşırken bir ayı ile karşılaşmışlar. Şeş bakın ki ayı oyle büyükmuş ki uzaktan kutunyuşce bile korku salıyormuş. Hal böyle olunca ayı avcılardan değil tersine avcılar ayıdan korkmaya başlamış. Ayı üzerlerine gelince şaşakalmışlar. Birisi lahrıvatıp bir ağaca tımanmış. Diğer,

- Ölsünarası yapmaktan başka çare yok, deyip kendini oracıkta yere bırakmış.

Yerde yatanın yanına gemiş ayı. Evirmiş çevirmiş, sonra koklamış. Avcının numarası tutmuş olacak ki bırakıp oradan ayrılmış.

Az sonra otarları kuş bakışı seyreden diğer avcı gülererek aşağı inmiş.

- Bakıyorum da demiş, ayıyla iyi anlaşıyordun. Sahi ayı, kulağına bir şeyler fısıldıyordu, ne dedi?

Yerde yatan,

- İki şey söyledi, demiş. Bundan sonra sakın ha avlamadığın ayının postunu satma dedi. Bir de, seni yolda bırakan böyle korkak insanlarla da arkadaş olma.

Tetik Parmağı

Yazan: Mehmet TERZİ / Çizen: İsmail ÖZEN

1915'te İstanbul'da doğan İsmail Özen, Ankara'da yaşamaktadır.

1915'te İstanbul'da doğdum. Çizimleştirdim. Çizimciyim.

1915'te İstanbul'da doğdum. Çizimleştirdim. Çizimciyim.

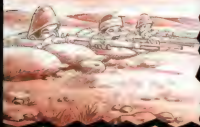

Haydi ganimetleri
İşin hepimiz için
ganimetimiz.

Büyük Aramızda muavinden düşmana atış ediyoruz

Çok yakın tetik çalıyoruz Çalıyoruz
Tutuk bulalım

Ben Aramızda
tutuk buluyor

Biz de atış, atış, atış ediyoruz

Biz ne denem tutuk
bulamıyoruz
Atışıyoruz

Biz de atış, atış, atış
ganimet buluyoruz

Biz de atış, atış, atış
ganimet bulamıyoruz
Atışıyoruz

Bir kilo Portakal

Nursel Cesur

Anlamsız birkaç duygu yüzünden sıkılıyordu genç kız. Yalnız kalmak ve yürümek istiyordu. Kendini rastgele bıraktığı şehrin sokaklarına. Akşam çökmek üzereydi. Ufukta kızılıklar vardı. Bahar gelmeye hazırlanıyor, kış izin vermiyordu. Mart en sakın günlerini yaşıyordu. Okulların paydos zili çalmış, öğrenciler sokakları dolduruyordu. Kimisi annesiyle, kimisi babasıyla, kimisi arkadaşlarıyla beraber gidiyordu evine. Bir süre çocuklara baktı kız. Yalnız yürüyen bir çocuğa takıldı gözleri. Başını omuzlarının

içine doğru çekmişti çocuk. Üşüyor olmalıydı. Genç kız:

- Abdullah, diye seslendi.

Sesin sahibini görünce, çocuğun yüzünde her zamanki gibi bir gulumseme belirdi. Peltek peltek konuşmaya başladı. Biraz hal hatır sordular birbirlerine. Kız elini çocuğun omzuna koydu. Kendine doğru çekti onu.

Eski apartmanlarının kapıcısının oğluydu, Abdullah. İlköğretim dördüncü sınıf öğrencisiydi. Kız, ne zaman "Derslerin nasıl?" diye sorsa "İyi" derdi çocuk. Kimi sorsa, ne sorsa, her şey iyiydi, Abdullah'ın dünyasında. Onun hayata baktığı pencere nisan ayı gibiydi, gök kuşağı gibiydi.

- Bayramda ne yaptın Abdullah, diye sordu kız.

- Hiç, dedi çocuk. Böyle bir cevap beklemiyordu kız. Onun dünyası "hiç"ti, "hiç" giremezdi. Hiç, hiç sevmedi bu cevabı kız.

- Kurban kestiniz mi, diye sordu bu kez.
- Yok.

Fakirdi Abdullah'ın ailesi. Ne zamandır et girmiyor acaba evlerine diye düşündü. Hemen bir kasaba gidip et almak istedi. Abdullah için, kardeşleri için içi burkuldu. Belki bayramlık elbise bile alamamıştır babası diye geçirdi aklından. Bayramlık elbise olmadan, diğer çocukların aileleri gibi kurban kesmeden geçirilen bir bayramda tabiri "hiç" yapılır dedi kız içindeki muhatabına. Eli çocuğun omzundaydı. Kendine doğru çekti onu.

- Canım, dedi. Portakal var mı sizin evde?

- Yok, dedi çocuk.

- Bekle, dedi kız. Gitme sakın.

Az önce yanından geçtikleri manava koştu genç kız. Bir kilo portakal aldı. Çocuğun yanına döndü. Hemen elini çocuğun omzuna koydu. Akşam yerleşmişti yerine. Ufuktaki kıllıklar yerini karanlığa bırakmıştı. Sokak lambaları yanıyordu. Elindeki poşeti çocuğun eline verdi.

- Annen merak eder, dedi. Geç kalma.

- Melek ablam, dedi çocuk. Çok teşekkür ederim.

Genç kızın elinin altından sıyrıldı çocuk, giderken arkasına dönüp el salladı. Mutlu hissetti kendini genç kız. Çocuğun gözlerindeki masumluluğu, dudaklarındaki gulumsemeyi hiç yitirmemesi için dua etti.

Yalnızlığının omzuna atıp elini, rastgele ilerledi şehirde.

Fars Topraklarındaki Telaş

F. Selma YAZARCI

O gün için iki büyük devletten birisi olan Fars'tan gelen haberler de oldukça ilginçti. Kısra saraylarının bulunduğu yer şiddetle sarsılmış ve bu sarayın, sağlamlıkta eşine rastlanmayacak kadar dayanıklı olduğuyla iftihar edilen on dört eyvanı yerle bir olmuştu. Bir gecede, mukaddes olarak bilinen Sâve gölünün suyu çekilmiş ve kuruyuvermişti. Bir de Fars imparatoru o gece rüyasında, Arap atlarının, semiz ve güçlü develeri arkasına takıp Dicle'yi geçtiklerini görmüş, oradan da ülkesinin her bir tarafına yayıldıklarına şahit olmuştu.

Endişe ve telaşa sabahlayan kral, sabah olup da tacını giyer giymez olanları vezirleriyle paylaştı ve bunun bir anlamının olduğu üzerinde durarak bütün bunların manasını bilen birisini bulmalarını istedi. İşte tam bu sırada, İstahrâbad denilen yerde bin senedir hiç sönmeyen yanan ve insanların etrafında pervane olup döndükleri ateşin de o gece sönüp tarih olduğu haberi gelivermişti. Kral, yanındaki birinci adama döndü ve bütün bunların ne anlama geldiğini sordu. Bilge vezir:

– Arapların olduğu yerde büyük bir hadise olduğu anlaşılıyor, diyordu.

Evet, büyük bir hadisenin olduğu anlaşılıyordu ama bunun ne olduğu henüz belli değildi. Hiç vakit geçirmeden Hire valisi Nu'mân bîn Münzir'e haber göndererek, hem konuyu araştırmasını hem de bütün bunların ne anlama gel-

diğini bilen birisini bulup kendisine getirmesini istiyordu. Durumun nezaket ve ciddiyetini kavrayan vali de, bir başka bilge ve aynı zamanda meşhur kâhin Satih'in yeğeni olan Abdulmesih'i, söz konusu bu kâhine göndermiş ve bütün bunların yorumunu dayısından teker teker almasını istemişti.

Nihayet Abdulmesih, Dayısı Satih'in yanına gelip yaşananları anlattı bir bir. Satih'in ayakta duracak takati yoktu; yaşlanmıştı ve artık son demlerini yaşıyordu. Bunun için Abdulmesih, bir an önce bütün bunların ne anlama geldiğini öğrenmek istiyordu. Olup bitenleri dinledikten sonra, birden ciddileşen ve kendini toparlayan Satih, güçlüğü şunları söylemeye başladı:

– Ey Abdulmesih! Büyük asânın sahibi gönderildi, artık ilahi vahiy hükümünü icra edecek. Semâve vadisi taşıp Sâve gölü kurduğuna ve Farslıların da sönmeyen ateşi söndüğüne göre artık, Arap yanmadasında Satih'e yer yok demektir. Mutlak Hâkim böyle murad buyurdu ve risaletle nübüvvet ipinin iki ucu böylelikle düğümlenmiş oldu. Buralara bundan sonra, çıkan eyvanlar sayısınca melikler hâkim olacaktır. İnan, bunların hepsi de olacaktır.

Bu cümleler, Satih'in son sözleri olmuştu. Adeta, yıllardır bu cümleleri söylemek için zamana direnmişti. Şimdi de, vazifesini yapmış olmanın huzuruyla artık dünyaya veda ediyordu.

Ahmet ŞENLİK

1. Üzerinde yaşadığımız gezegendir.
2. Kuran'da adı anılan mübarek kadındır. Hazreti İsa Aleyhisselamın annesidir: Hazreti...
3. Kuran'da adı anılan bir peygamberdir. Hazreti Yahya'nın babası: Hazreti...
4. Güzel dinimizin beş temel esasından biridir.
5. Peygamberimizin yakın arkadaşlarından biridir. Hazreti Ömer Efendimizden sonraki İslâm halifesidir.
6. Bir kişi ya da kurumun kazanç elde etmesidir.
7. Çok uzaktaki gök cisimlerini görüp incelemeye yarayan araçtır.
8. Peygamber Efendimizin, Allah'ın izniyle gökler ötesine yolculuk yapıp döndüğü gecedir. Beş vakit namaz bu gecede farz kılınmıştır.
9. Dünya'mızın uydusudur. Dünya'mıza en yakın gök cisimidir.
10. Allah'ın bize hediyesi olan güzel bir meyvedir. Tatlı ya da ekşi, kırmızı, sarı ya da yeşil renkli türleri vardır.
11. Yüce Rabbimiz Allah'ın emirlerini peygamberlere ileten meleğin adıdır. Dört büyük meleğin en büyüğüdür. (Vahiy meleği)
12. En çok Türkiye'de yetiştirilen bir meyvedir. Kuruyemiş olarak tüketildiği gibi yoğurt da çıkarılır.
13. Uzun yolculuğuna çıkan kimsedir.
14. On bir kişilik iki takım arasında oynanan ayak topu oyunudur. Dünyanın en yaygın spor dalıdır.
15. Dünya ekseninin eğik yaratılması sonucu oluşur. Yılın ilkbahar, yaz, sonbahar, kış gibi bölümlerinin genel adıdır.
16. Toprağın rüzgâr, akarsu ve yağış gibi etkenlerle aşınıp taşınması olayıdır.
17. Yurdumuzun, özellikle Güneydoğu Anadolu, Ege ve Akdeniz bölgelerinde bolca yetiştirilen ürünüdür. Hem yoğurt çıkarılır hem de kumaş üretiminde, dokumacılıkta kullanılır.
18. Dünya'mıza en yakın yıldızdır. Hem ısı hem de ışık kaynağımızdır.

- 19.** Ülkemizin özellikle Batı Karadeniz bölgesinde yetiştirilen bir bitkidir. Yapraklarından elde edilen içecek dinlendiricidir.
- 20.** Bir bölgedeki yağış, rüzgâr gibi hava olaylarının uzun yıllardaki ortalamasıdır.
- 21.** İçinde, Dünya'mızın, Ay'ın, Güneş'in ve yıldızların bulunduğu çok geniş boşluk. Feza.
- 22.** Kuran-ı Kerim'de "bin aydan daha hayırlı" olduğu bildirilen mübarek gecedir. Kuran o gecede indirilmeye başlamıştır.
- 23.** Üretme, ürün elde etme (sidir. (Tüketimin zıddıdır.)

GÜLME VAKTİ

ÖRDEK ÇORBASI

Bir gün Nasreddin Hoca pırlar başında bir sulu yabam ördek görünce Hoca yakalamak için koştuğunda ördekler ondan önce tavırlarıyla kaçarlardı. Ördeklerin peşinde koşmaktan yorulmuş Nasreddin Hoca eline bir parça örnek alarak suya buluturup yemeye başlamıştı. Ördeğin geçen bir adam Hoca'nın bu şekilde örnek yemesini görünce şaşkın bir şekilde:

- Hocam, bunları ne yapıyorsunuz, demiş. Hoca gayet fitri bir şekilde elindeki örneği gösterip,
- Ördek çorbası yıyorum, demiş.

PAZARTESİ PERŞEMBE

Ölünce kelo bu bir taneyle bulur varusutaki basılır. İşvereni ne uzeretir, dediğin ketraracı.

"Bakın, toplu olarak gıyemim up." cevabını vermiş işvereni onun uzatır yemeye adımıyacağı ve uzeretir mükabli gıyemim mükabli menfaatine olduğunu düşünerek "Evet, uzeretir mükabli yok." den ketraracıdan durumu uzeretir mükabli hemen yeni bir teklif sunar.

"Pazartesi, Perşembe oruç tutarım abi."

MATEMATİK

İki öğrenci aralarında konuşuyordu. Birisi matematiğin bir şey anlamadığını.

Neden?

Öğretmen geçen gün dört beş daha dokuz eder demişti. Bunu ezberledim. Bugün de kırkımış, altı uç daha dokuz eder, diyor...

GETİR BARI...

Bir gün rüyasında Hoca'ya dokuz akçe vermişler. Hoca ıla ki on akçe olsun derken uyanmış. Bakmış ki içinde hiçbir şey yok, gözlerini hemen kapayıp elini uzatmış ve pişman bir şekilde:

"Getir beni dokuz akçe olsun." demiş.

GRI BULUTLAR

Öğretmen bu bulutların yeryüzündeki sulanın sultanıymış, senden olaştığını uzun uzun anlattık. Tan sonra on sınırlar da oturan öğrencilerden birine şu soruyu sordu:

- Söyle bakalım öğlüm, kara bulutların nasıl oluşur?

Çocuk düşünce yutkunda bir şey diyemedi. Onun yanına oturan pırıltık kaldırıak şu cevabı verdi:

- Karlı sulardan oluşur öğretmenim!

NEZAKET DOLU BİR HAFTAT

Ahmet AKBAŞ

HASTA ZİYARETİ

Ayşe nene hastalanmış. Yeri değil gerçi. Kaç zamandır hastanedeydi. Eve geldiğini öğrendik bugün. Hiç çocuğu yok. Ama o kadar iyi bir insan ki,

"Herkes benim yavrum gibidir," diyor.

Eeee böyle olunca bütün mahalleli onu bir anne gibi seviyor. Annemle beraber ziyaretine gittik. Yetişene kadar annemi boş durmadı. Fırsat bu fırsat diye düşündü her halde. Benim hasta ziyareti ile ilgili bilgiler verdi. İyi de oldu gerçi. Bilmediğimi öğrenmiş oldum. Şimdi neyin bir şükru var derler. Bilginin de şükru var. Benim de şükrum bildiklerimi anlatmak olacaktır. O halde başlıyorum:

- Bir dostumuz yakınımız hastalandığında onu ziyaret etmeliyiz.
- Çok yakın değilse uygun olan iyileşmesini beklemektir.
- Hasta yoğun bakımda ise yakınlarına gitme-lyiz.
- Ziyareti kısa tutmalıyız.
- Hastaya moral vermeliyiz. Üzüleceği bir şey anlatmamalıyız. Doğru bile olsa.
- Hasta kenayayorsa sabırlı dinlemeli, ona saygı duymalıyız.
- Hasta yakınına "maddi manevi bir ihtiyacın varmı?" diye sormalıyız.
- Hastanın yanına ağızken çok şey meyve gibi hediyeler de getirebiliriz.

HADIS SULMACA

Anahtar:

SAHABE HAYATINDAN

EZANIN BAŞLANGICI

Mekke, giddet soluyup kin kusan bir yapıya sahipti ve burada muhterem namaz kılmak, ancak sessiz ve kuytu yerlerde mümkün olabiliyordu. Ancak Medine, daha münis ve beraberce cemaatle oluşturmaya çok müsaitti. Üstüne üstlük burada, Mescid-i Nebvi de inşa edilmiş; cemaatle namaz kılınmaya huzur hale gelmişti.

Namaz vakitleri de belliydi; ancak, bu vakitleri insanlara hatırlatıp onları namaza çağırarak, bir yöntem, henüz yoktu. Bunun için önce, Yahudilerde olduğu, gün bir borazan çalma meselesi gündeme getirildi; uygun bulunmadı. Ardından, Hristiyanlarda olduğu gibi bir çan konuşuldu; bu da uygun değildi ve reddedildi. Anlaşılan, yeni bir haber bekleniyordu.

Derken, hem de namaza davetin konuşulduğu bu günden önce, Abdullah İbn Zeyd, Efendimizin huzuruna gelmiş rüyasını anlatıyordu.

- Yâ Resûlallah! Bu gece rüyamda, uzeninde kırmızı parçadan oluşan yeşil elbiseli bir adam ya nıma geldi, elinde, büyük bir çan vardı. Ben kendisine

- Ey Allahın kulu! Bunu bana söyletmiştin, diye sordum.

- Onu ne yapacağını, dedi. Bende:

- Onunla insanları namaza çağıracağım, cevabını verdim.

Bundan daha hayırlısını sana öğreteyim mi, dedi.

Nedir o deyince de, şunları söyleyerek insanları namaza çağırmanı söyledi:

- Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber

Eşhedu en lâ ilâhe illâh, eşhedu en lâ ilâhe illâh.

Eşhedu enne Muhammeden Resûlullah, eşhedu enne Muhammeden Resûlullah.

Hayye ale's-sallâh, hayye ale's-sallâh.

Hayye ale'l-fetâh, hayye ale'l-fetâh.

Allahu ekber, Allahu ekber.

Lâ ilâhe illâh.

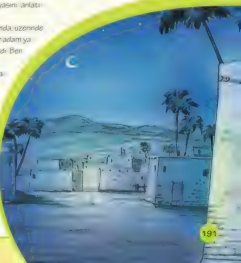
Bunları dinler dinlemeyen Allah Resûlu (sallallahu aleyhi ve sellem),

- Şüphesiz ki bu, doğru ve hak bir rüya, dedi önce. Belli ki, anlatılanlar çok hoşuna gitmişti.

Derken, birden Cibril'in havası hissedilmeye başlandı mecliste. Belli ki, yeni bir haber geliyordu. Vahyin emareleri ortadan kalıp da meclis sükûn bulunca, Hz. Abdülâhî yanına çağırıp ardından da şunları söyledi:

- Kalk ve bunları Bîlâle de öğret! Bunları insanlara o seslenişle! Çünkü onun sesi, seninkinden daha gur.

Çok geçmeden Hz. Bîlâl, ezanla insanları namaza davet ediyordu.

BİLİM DAMLALARI

Dilek Üstün ÖZALP

SÜRTÜNME KUVVETİ

Nazlı nazlı düşen kar tanelerini seyreliyor-
ru. Ne kadar özgür, ne kadar da beyaz görü-
nyorlardı. Sınıfın gürültülü ortamında bile
tanelerinin yere yumuşak inişlerinin sesini du-
yuyordu adeta. Ah ah! Bir kar taneçisi olmak
vardı.

- Selim Can, oğlum, diye seslendi öğretmen-
ni. Ama Selim Can beyaz dünyanın içinde kay-
bolmuştu adeta.

- Selim Can!!

Heyecanla irkildi birden.

- Efendim öğretmenim.

- Bir saatir sana sesleniyorum, dersi din-
lemiyor musun?

- Öbür dilerim öğretmenim, kar tanelerini
seyretmeye dalmışım.

Fen dersindeydim ve öğretmen sürtünme
kuvvetinden söz ediyordu:

- Cisimlerin birbirlerine teması sonucu
ortaya çıkan, hareketlerini durdurabilen veya
yavaşlatan kuvvete sürtünme kuvveti denir.
Havada ve suda da meydana gelen sürtünme
kuvveti, kuşların, uçakların, denizaltıların hat-
ta balıkların bile hızını yavaşlatır. Makinelerin
parçalarının ısınıp aşınmasına sebep olur. İçte
bu zararları azaltıp, araçların hızını artırmak
için özel tasarımlar yapılır.

- Öğretmenim, dedi Selim Can.

- Ben büyüyünce araba ve uçak modelleri
çizmek istiyorum. Bunu yapabilmek için doğa-
daki cisimlerin yaratılışlarını inceliyorum. Gü-
namızda onların yapılarından faydalanılarak
tasarımları yapıldığını duymuştum.

Konu çocukların ilgisini epeyce çekmişti.
Öğretmenlerin, soru yağmuruna tuttular si-
nifi. Öğretmenin de bu ilgiye araştırmaya
canakoz edebilmek için onlara bir performans
ödevi verdi:

Sürtünme kuvvetini hep zararlı olan
şeyler için kullanırsanız, bu kadar zararlı bir şey-
yin yaratılış sebebi nedir acaba? Sizce hiç ya-
rarlı bir yanı yok mu? Bu akşam ner binnizden
güzel hayaller kurguladı. Sürtünmesiz bir dun-
ya düşünmenizi istiyorum.

Sınıfta bir sessizlik ruşan etti. Doğru ya,
hiç faydalı değil miydi bu sürtünme kuvveti.

Şimdi deni düşünce deryasında yüzmeye baş-
lamışlardı bile.

Selim Can eve girdinceye kadar düşün-
dü. Hiç suamak bilmeyen çocuğun sofrada ağı-
zını bıçak açmıyordu. Ne yazık ki aklına hiçbir
şey gelmiyordu. Düşünmekten sıkılan mimik
Can babasını, sarıların sandalyesine oturdu
televizyonu açtı. En sevdiği çizgi film vardı

televizyonda. Simut ve uçan haam. Simut
ipekteri hulusinin üzerine bağdaş kurmuş, gök
yüzünde süzülüyordu.

Keşke benim de Simut gibi uçan bir haam
olsa da uçabilsem dedi.

- Gerçekten istiyor musun bunu?

- Sen kimsin? Bu ses de nereden geliyor,
dedi Selim Can.

- Ben Simbat, Arkadayım Selim Can.

Gerçekten de bu oydu. Gördüklerinin gerçek olup olmadığını anlayabilmek için gözlerini ovuşturdu. Hayır, bu hayal değildi. Uçan halının üzerinde oturan Simbatı.

- Hadi Selim Can! Kalk şu sandalyeden de gidelim. Akşam olmadan sana göstermek istediğim çok şey var.

Simbat ile Selim Can uçan halıya oturdular. Daha önce uçağa çok binmişti ancak havanın serinliğini hiç bu kadar net hissetmemişti yuzunde.

- İşte bu havanın sana karşı uyguladığı sürtünme kuvveti. Eğer bu kuvvet olmasaydı bu güzel duyguyu hissedemeyecektin.

Bu duygu için bile olması yeterliydi sürtünmenin. Daha sonra İsviçre'deki Alplere çıktılar. Bir kar tanesinin peşine takılıp yere yumuşak iniş yaptılar. Eğer sürtünme kuvveti olmasaydı bu kar taneçisi gibi yağmur damlaları da yere taş gibi sert olarak düşecek ve canlılara zarar verecekti. Allah ne kadar da merhametliydi.

- Hadi seninle biraz daha yüksekleri bakalım, dedi Simbat. "Taa atmosferin en üst katlarına."

Uçan halı rüzgarın da etkisiyle, denizdeki küçük bir salı gibi, bir o yana bir bu yana savruluyordu. Selim Can renkten renge giriyordu. Üstelik burası çok da soğuktu.

- Selim Can, sıkı tutun! Karşından bir gök taşı geliyor. Üstelik alev alev de yanyor.

Yanlarından geçen yanan top ikisini de korkutmuştu. Neredeyse halının saçakları tutuşacaktı sıcaklığın etkisiyle.

- Göktaşları atmosfere girdikleri anda atmosferin uyguladığı sürtünme kuvveti ile karşılaşırlar. Bu kuvvet onların önce ısınmasına sonra da yanmasına sebep olur. Tipi araba lastiklerinin otobanda sürtünme

sonucu ısınıp yanması gibi bir şey. İnsanlar gök taşlarının bu şekilde yanmasına yıldız kayması diyorlar. Ya olmasaydı bu olay ne olurdu sence Selim Can?

Selim Can Simbat'ın neyi anlatmaya çalıştığını çok iyi anlamıştı. Acaba Simbat'ı fen öğretmeni mi göndermişti? Sürtünme kuvvetini araştırması gerektiğini nereden biliyordu? Artık yeryüzüne inme vakti gelmiş

dimliydi. Hali yavaş yavaş Selim Can'ların evine doğru iniyordu. İlerken paraşütle inip yapan bir grup insan gördü. Eğer hava direnci olmasaydı yere çakılırlardı dedi minik harflerle.

Sonra babasını göndü evin bahçesinde. Yeni aldığı arabasının yağın değiştiyordu, parçaların sürtünerek yıpranmasın diye. Sonra açık pencereden içeriye süzülüler usulca. Babasının

salıanan sandalyesine oturdu tekrar yavaşça. Tam o sırada kapıdan içeriye kadeşi Metin Can girdi. Selim Can heyecanla ayağa kalktı ve onu Simbat ile tanıştırmak istedi. Simbat ise çoktan gitmişti.

Selim Can bu olayın sımnı bir türlü çözemişti o gün bu gündür. Minik bir şekerleme mi yapmıştı da bir rüya görmüştü, yoksa Simbat gerçekten de gelmiş miydi?

Bilmece Bildirmece

Fark Bulmaca

Aşağıdaki resimler arasında farkları var. Buldun bulabilirsen müster?

Farklı Sözcük

Aşağıdaki resimlere her sözcük grubunda bir sözcük değişiminden sözledik. Farklı olan sözcükleri bulup gösterir misiniz?

a Kible
Hendek
Uhud
Bedir

b Doğruluk
Aldatma
Yardımlaşma
Cömertlik

c Kible
Rukû
İftar
Secde

d Receb
Kurban
Ramazan
Şaban

Var-Yok

Aşağıdaki her yanardaşın adı, Türkiye'de bulunan bir yanardaştır. Var mı yok mu? Doğru yanardaşın adını yazınız.

İlk harfi MEDİNE'de var MINA'da yok

İkinci harfi KABA'da var KARE'de yok

Üçüncü harfi BULUT'ta var BİLET'te yok

Dördüncü harfi SABİR'de var ASİR'de yok

Başinci harfi EMİN'de var AMİN'de yok

Altıncı harfi AKİL'de var FİKİR'de de var

Yedinci harfi ESİR'de var ESER'de yok

Son harfi İZMİR'de var BURSA'da da var

Kardan Adam

Sevgili kardan adam,
Soğukta dormaz mısın?
Sıcacık benim odam,
Seni de buyurmaz mısın?
Havuçtan bir burnun var,
Kömürendendir gözlerin,
Yağarken üstüne kar,
Camdan seni izlerim.
Evde kardan hanımın,
Yolunu gözlemez mi?
Zavalı yavruların,
Seni hiç özlemez mi?
Güneş çıktı işte bak!
Gidiyorsun evine...
Atkını, şapkanı tak,
Kar yağınca gel yine..

Mustafa TOPÇU

ÜÇ FİLTRE

Çizen: İbrahim ERGÜDEN

Kaybolan Çocuk

Orhan BİLİR

Bir kadının eşi olmuştur. Kadın, eşinin olumu üzerine koydu yalnız kaldığını düşünerek kendi akrabalarının bulunduğu köye gitmeye karar verdi. Eşinden kalan mallarına suz akçeyle sütti. Parasını da yanına alarak yola çıktı. Kadın ve iki çocuk akrabalarının yanına gitmek üzere yola çıktılar.

Gidecekleri köy uzak bir yerde idi. Yolda yemek üzere yanlarına da ekmek ve biraz otak atıldılar. Köyden önce uzaktılar. Yol üzerinde açlıktan kıvrılan bir aile gördüler. Yanlarına alarak üç ekmeği o aileye verdiler. Yollarına devam ettiler.

Bir ormanın kenarından geçerken hiç beklenmedik bir olay oldu. Ormanın deniz kenarından çıkan bir kurt orlara girdi. Kurt ile mücadele edecek güçleri yoktu. Kurt eşinden büyük çocuğu kovalayıp götürdü. Ne kadar uğraşırlarsa da çocuğu kurtaramadılar. Çocuk bir süre sonra gözden kayboldu. Kadının çaresizlikleri içinde Allah'a yalvardı: Allahım oğluma kurtarmaya benim gücüm yetmedi. Fakat istersen onu bize bağışlarsın diyecek çenlerine dua etti.

Küçük çocuk ile annesi ağlayarak yollarına devam ettiler. Deniz kıyısına vardılar. Karşıya geçmek üzere bir gemiyi bindiler. Denize atıldılar.

Denizde büyük bir fırtına koptu. Gemi dalgalara kapıldı. Çok geçmeden gemi deniz sularına battı. Annesi ve küçük çocuğu da suya gitti. Annenin elindeki akçeler de suya kaybolup gitti. Annenin olduğu yerde büyük bir tahta parçası vardı. Annesi tahta parçasına tutunarak su üzerinde kalıyordu. Rüzgarını da etkisiyle kayarak yaklaşıp kurtuldu.

Kadın uzun bir süre deniz kıyısında ağlayıp durdu. Fakat küçük oğlundan hiçbir haber alamadı. Kadının çaresiz bir şekilde kısıtlıya döndü. Bir ekmeği almak için fincanı aldı. Kısıtlıya giden bir de ne görsün. Bir adam küçük oğlunun elinden tutmuş götürüyordu. Kadın feryat ederek oğluna döndü, koştu. Ona büyük bir özlemle sarıldı. Onu başına bağı. Oğlan da annesini görünce çok sevinirdi. Ona sarılmak istedi. Fakat adam kadını azalttı. Çocuktan uzak durmasını istedi. Kadınına dediyse de kalmıyordu. Adam kadına çocuğu teslim etmedi. Maksadı küçük çocuğu eviyle birlikte götürmekti. Kadın çocuğun yanından bir saniye olsun ayrılmadı. Sonunda halimi huzuruna çıktı.

Hüküm

- Ey kadın sen çocuğunu nerede kaybettiğin diye sordu.

Kadın

– Denizde gitti. Ve yolculuk yapıyorduk. Bir fırtına koptu. Gemi suları gomuldu. O esnada çocuğumu kaybettim. Ben bir tahta parçasına tutunarak kıyıya çıktım. Bu kasabaya geldim. Ekmek almak için feni arıyordum. Bir de ne göreyim? Meğer oğlum da kasabada mı? Fakat bu adam oğlumu bana teslim etmek istemiyor, dedi.

Hakim bu sefer de adama sordu

– Sen bu çocuğu nereden buldun?

Adam

– Ben bir denizciyim. Büyük denizlere açıldım. Bir gün yine denize açıldım. Uzaktaki büyük bir geminin sularına gömüldüğünü fark ettim. Hemen koşarak olaya gittim. İşte bu gördüğünüz çocuğu denizde boğmaktan kurtardım, dedi.

Hakim anneyi kullu buldu ve çocuğu anneye teslim etti. Anla oğul mutlu bir şekilde markete kasından ayrıldılar. Yeni bir hayata bağlanmak üzere yola koyuldular.

Kadın bir gün ekmeği almak için feni aldı. Bir de ne görsün? Büyük oğlu o dükkanın başında işi yaparak çalışmaktadı. Kadın oğlunu görünce gözlerine marnattı. Sonra da oğluna sarıp onu öptü. Dükkan sahibi bu olaydan hiçbir şey anlamadı. Kadın yalancı klanı suçuyla bağladı. Bu çocuğu uzak bir diyardan getirdiğini ve onu kimselere vermeyeceğini söyledi. Kadın tekrar markete çıktı.

Hakim kadına sordu

– Sen bu çocuğu nereden kaybettin?

Kadın

– Eşim vefat edince akrabanın yanına yerleşmek üzere köyden ayrıldım. Orman kenarından geçerken bir kurt bize saldı. Kurda karşı koyamadım. Kurt, büyük oğlumu kovalayıp götürdü. On dan bir daha haber alamadım, diye cevap verdi.

Hakim bu sefer de adama sordu:
- Sen bu çocuğu nereden buldun?
Adam:

Ben avıyım. Aşas ra ava çıkardım. Bir gün av
lamak üzere ormana girmiştim. Bir çocuk acı acı
feryat ediyordu. Sesin geldiği tarafa doğru ko-
tum. Bir de ne göreyim! Yarılıp bir çocuk kurtlardan
korumak için ağacı çilemiş. Etraftan yardım ista-
yordu. Köpeklerin hemen kunda saldırdılar. Çocuğu
kundan elinden kurtardım. Sonra da çocuğu alıp
evime getirdim dedi.

Hakim yine anneyi haklı buldu. Çocuğu anne-
sine teslim etti. İki kardeş ile anneleri birbirlerine
hasretle sandılar. Elele vererek evlerinin yolunu
tuttular.

Aile zamanla açılanın unuttu. Çocuklar ba-
yuyup delikanlı satıldı. Mutlu bir aile ruhayı

surdunuyordandı. Bir gün kadın büyük oğlunu satık
almak üzere pazara gönderdi. Küçük oğlunu da ek-
mek almak için fırına gönderdi. Çocuklar etmek ile
balık alıp eve döndüler.

Annelen balık pişirmek için karnı yaradığı za-
man bir de ne görsün! Balığın karnında yüz akçe
para vardır. İnce bulaktan ise çok kıymetli bir cev-
her çıktı. Annesi bu cevheri 30 bin akçeyle sattı.
Boylece önceli halinden çok daha da zengin oldu-
lar. Cerabı hakk'a tel tel çıkarttılar. O gece kadın
güzel bir rüya gördü. Rüyayında kadına denildi ki:

- Ey kadın! Bana verdiğin bu nimet evinden ayrı-
lma zamanı sadaka olarak verdiğin üç pemek için-
dir. Dünyaya bu kadar ihsan olundu. Bundan sonra
büyük ve hatırına ise Hz. Allah rufinde zayıf olmayıp
İhsan ve ikram oluncakdır.

Kadın uykudan uyandığı zaman Cerabı-Hakk'a
gökür secdesinde bulundu.

KUR'AN VE BİLİM

Uydumuz Ay

Mü'min BİLGİN

Bulutsuz bir yaz akşamında Dünyamızın uydusunu seyrettiniz mi? Ay sanki evimizin duvarına asılı güzel bir tablo gibi dünyamızı süsler. Onu gökyüzünde farklı evrelerde görürüz.

Güneş sisteminde 9 gezegen ve gezegenlerin etrafında uyduları bulunur. Bu gezegenlerden her biri, Güneşin etrafında, kendi yörüngelerinde, belli bir düzen içinde hareket ederler.

Dünyamızın uydusu da Ay'dır. Kütleli dünyanın 1/8 i kadar olan, atmosferi olmayan Ay, dünyaya yaklaşık 384.000 km. uzakta bulunur. Dünya, Ay ile birlikte, güneşin etrafında döner.

Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah: "Ay'a da bir takım evrelerle ölçü biçtik. Nitekim o eski ve eğri humma dalı gibi döner." diye buyuruyor. (36Yasin Suresi 39)

Kuran, Ay'a ve Ay'ın hareketlerine birçok ayetinde dikkat çekmiştir. Ay'ın varlığı

bizler için önemlidir. Ay, bir uyduya göre oldukça büyük hacmi ve ayarlanmış uzaklığıyla Dünya'mızın dönme merkezini sabitleştirmiştir. Bu da gezegenimizin yaşam için elverişli iklim koşullarını milyarlarca yıldır korumasını sağlamaktadır.

Bazı bilim adamları, Ay'ın çekim gücü sayesinde Dünya'nın merkez çekirdeğinin sını konumunu koruduğunu söylemektedirler. Bu da gezegenimizin manyetik alanını güvence altına almaktadır. Eğer bu manyetik alan olmasaydı kozmik radyasyonlar Dünya'ya doğrudan ulaşacaklardı. Bu da yeryüzünde yaşamı yok edecekti. Yine Ay olmasaydı Dünya'nın kendi çevresinde 10 saat içinde döneceği tahmin edilmektedir. Bu ise gece ve gündüzün tamamen değişmesi, yeryüzündeki hayatın, ciddi bir darbe yemesi demektir.

Zamanın Durduğu Anlar

Zekeriya ULAŞLI

Erkan üç saattir ara vermeden ders çalışıyordu. Kararıydı. Bu sefer sınıfın en yüksek notunu alacaktı. Oturduğu sandalyeden başını kaldınca beyinin uyuduğunu hissetti. Baş, üzerine büyük bir yük binmiş gibi ağırlaşmıştı. Eliyle alını ovdı. Boyunun arka taraflarına masaj yaptı. Rahatlayamayınca balkona doğru yürüdü. Giderken girişteki saate baktı. Akrep 11'in üzerindeydi. "Zaman ne kadar da hızlı geçmiş," diye mıldandı. Soylediklerine göre anne ve babasının şu saatlerde dönmeleri gerekiyordu. "Herhalde işlerini bitiremediler," diyerek fazla umursamadı.

Balkon kapısı hafif aralık bırakılmıştı ama Erkan bunu fark edecek durumda değildi. Hızlıca kapıyı itince üzerine gelen suyla birlikte ırkarak geri adım attı. Korkmuştu. Dikkatlice bakınca kapı koluna çapınan bir ipliğin balkon duvarına monte edilmiş bir su tabancasının tetiğine bağlanmış olduğunu gördü. Kardeşinin, bu kadana da pes dedirtecek yaramazlığı karşısında tebessem etti.

Dışarıda böğücu bir hava vardı. Şehirde bu yuk bir sessizlik hüküm. Çok geç sayılmazdı ama caddeden ne bir araba ne de bir insan geçiyordu. Gök yüzünün gece sultan. Ay da bir tuhaftı bu

gün. Her zamanki tatlı gülümsemesinden eser yoktu.

Erkan, canlılık emaresi görmek için sağına soluna bakınırken çöp kağıtları iki çelimsiz köpek gördü. Biraz olsun rahatlamıştı ki onlar da bir şeylerden ürkmüş gibi koşarak uzaklaştılar. Erkan, "Bir gariplik var olmaya var ama benden mi kaynaklanıyor bilmiyorum?" diye mıldanarak içeri girdi. Rahatlamak için çıktığı balkonda daha da bunalmıştı.

Evin içinde bir iki tur attı. Mutfakta girip soğuk bir su içti. Ne yaptıysa sıkıntısı gitmedi. Yatağa uzanırsam rahatlanm düşüncesiyle odasına geçti. Muhabbet kuşu kafesin panjarcasına çırpıyor, dışarı çıkmaya çalışıyordu. Onu daha önce hiç bu halde görmemişti. Dışarıdaki bunaltıcı hava, sessiz şehir, muhabbet kuşunun anlamsız çırpırması. Aklına öğretmenin söylediklen geldi: "Hayvanların içitme sistemleri insanlarınkinden çok daha hassas olduğundan deprem öncesi yer altındaki sesleri duyar ve huysuzlanırlar.

Yoksa... diye düşünürken büyük bir gürültüyle uyandı. Deprem oluyordu. Erken yorandı.

Birkaç saniye kendine geldi. Elin çatılcasına ağırları başına götürmek istedi. Oynatamadı. Tekrar denedi. Yine olmadı. Gözlerini açmaya çalıştı. Her taraf kapkaranlıktı. Kimi damayı denedi. Açıyla yüzünü buruşturdu. "Neredeyim ben?" diye mıldandı. Sonusuna bir cevap bulamadı. Beynini biraz zorlayınca çalan zili ve kâpiya doğru koştuğunu hatırladı. Öndan sonrası... Gürültü. Evet, evet büyük bir gürültü duymuştu.

- O ses. Yani şu an... Hayır, hayır olamaz. Birişli deprem olmadığını, taş duvarlar altında kalmadığını söylüyor!

- Ama kaldın. Şu an yeraltında mahsur durumdasın.

- Sen de kim oluyorsun? Allah'im yoksa ben delirdim mi?

İçindeki bir ses deprem olduğunu söylerken, başka bir ses aksini söylüyordu.

Babasının her zaman söylediği "Korkunun ecele faydası yoktur." sözünü hatırladı.

Bulmacanın parçaları gibi ağırlarını, sırtlarını, karanlığı, gürültüyü, bir araya getirince olaya daha net gördü. Kabullenmiyordu. Bir deprem olmuş ve göçük altında kalmıştı. Şimdi, sakin kalmaya önce sağ kalmak için, ardından kurtulmanın planını yapmalıydı. Son şıkı düşünmedi. Düşünmek istemedi. Eğer Allah ona hayat vermişse mutlaka buradan kurtulacaktı. Vermemişse değil göçük altında, evde de olsa sonuç değişmezdi. Umitli olmalıydı. Annesi hep demez miydi "Siz üzerinize düşeni yapıp çalışın. Gerisi Allah'ın bileceği işti." O da üzerine düşeni yapıp hayatta kalma mücadelesi vermeli, gerisini yüce Allah'ın takdirine bırakmalıydı.

Başını hafif sağa çevirdi. Yatağının arasından süzülüp gelen ince ip gibi bir ışık huzmesi gördü. Bu küçük hayat belirtisi ona kocaman bir umut oldu. Demek ki bulunduğu yer havasız değildi. Bu da bir süre problem olmadığını gösteriyordu. Annesini babasını düşündü. Belki de çoktan başlamışlardır kurtarma çalışmalarına diye geçirdi. Kendi kurtuluşunu düşünürken, Yaptığı müziği hatırladı. Yine tebessüm etti. "Ah keşke

yanımda olsan da yaramazlık yap-san," diye mırıldandı. Kendi kendine söz verdi. Eğer buradan sağ kurtulursa bir daha ona hiç kızmayacaktı.

Ne kadar zamandır buradaydı acaba? Beton duvarların arasından ıfık geldiğine göre gündüz olmalıydı. Evet, evet. Acımaya da yeni bağladığına göre gündüzdü ve gün geçmemiştii üzerinden. Açlığa, susuzluğa dayanabilme süresini ölçebilmek için zamana bilmeye çok ihtiyacı vardı. O yüzden ne yapmalı ne etmeli, günlerin hesabını yapmalıydı. Bu anlar zamanın en kıymetli olduğu anları.

Eğer depreme odasında yakalanmışsa öğretmeninin etkinlik amacıyla hazırlattığı deprem çantası da yakınında bir yerde olmalıydı. Çantaya bir ulaşabilse hayatta kalma şansı artacaktı. Şu an, iyi bir not almak için hazırladığı çantaya ulaşmak için neler vermezdi. "Ah öğretmenim!" diye mırıldandı. "Hatırlıyorum da sürekli şehrimiz deprem kuşağında çocuklar. Bu konuyu iyi dinleyin, diydünüz. Dedğiniz oldu. Bakın şimdi buradayım işte. Kalın duvarlar altında. Belki de verdiğiniz o altın değerinde bilgiler kurtaracak beni buradan. Bir çiksam ikimze içelimiz."

Başı hâlâ zorklamaya devam ediyordu. Bir ağrı kesiciye ne kadar ihtiyacı vardı şu an. Vücudunu doğrultmaya çalıştı. Her harekette ağrılar sızlar artıyordu lakin başka çaresi yoktu. Vücudunu ısıtmak ve sağlıklı kalmak için kanın hareket etmesi gerekiyordu. Büyük bir güçle vücudunu oturur pozisyona getirdi. İlk işi nasıl bir yerde bulunduğunu anlamak için eliyle etrafı kontrol etmek oldu. Hiçbir yere dokunamadı. Demek ki, bulunduğu yer çok dar bir yer değildi. Bu da hareket edebilme açısından iyi bir haber sayılırdı. . .

"Üçüncü gün" diye mırıldandı. "Uç gün geçti hâlâ ses seda yok. Şu deprem çantasına bir ulaşabilsem belki içindeki duduğu çalarak sesimi duyurabilirim." Açlıktan içi kazınırken, susuzluktan dudakları kurumuştı. Beğenemeyip de yüzünü buruşturduğu yemeklerini düşündü. Kuçuk bir tabak. Çok değil, mini minnacık bir tabakta o yemekten olsa. . . Gözlerinden tane tane yağlar sızulurken "Sabret," dedi. "Allah'tan umit kesilmez. Ne zamandır eline gependiği demir parçası ile işine yarayacak herhangi bir şey bulma umidiyle sağını solunu eşeliyordu. Karanlık o kadar yoğundu ki, çoğu zaman eşelediği yerleri tekrar tekrar eşeliyordu.

Bir ses duyar gibi oldu. Dikkat kesildi. Evet, evet, gürültü sesi geliyordu yukardan. Üç gün sonra nihayet, "Ya ümidi kesmiş, iş makineleri ile enkazı kaldırıyorlarsa," diye geçirdi içinden, "Yok, yok," dedi "Ölmez, Üç günece arama çalışmalarını bırakıp enkaz kaldırmazlar." Sesler gittikçe artıyor, bulunduğu yere doğru yaklaşıyordu. Bir iki "İmdat! Kurtarılmı" diye bağırıldı. Ama iş makinelerinin sesinden kendisini duyamayacaklarını anladığından vazgeçti. O sevinçle çalışmasına tekrar devam etti. Aradan çok fazla zaman geçmemişti ki ulaştığı deprem çantası ile ikinci kez sevinde. Üç günün sonundaki kez yuzu gümüş, umitlen artmıştı. Deprem çantasını açar açmaz su şişesine uzandı eli. Kendi kendini "Dur ne yapıyorsun, Bundan sonrası da var, Dikkatli kullanmalısın," diye ikaz etmese bir anda bütün şişeyi bitirecekti. Kuru üzüm, fındıklar hiç bu kadar güzel gelmemişti. Su şişesini şişeler atıştırdıktan sonra hemen duduğa sandı. Bütün gücüyle ufladı ufladı. Ses duyup kurtarma çalışmalarına nız vereceklerini düşünüyordu. Fakat duduk olumsuz yönde etki yapmış gibi homurtular artacağına azalmaya başlaak. İçi ürpens...

Beşinci gün olmuştı. İş makinelerinin sesi tamamen gitmiş, suyu tükenmişti. Yiyecekleri de bitmek üzereydi. Her şeye rağmen umidini yitirmemeliydi. Allah'tan ümit kesilmezdi. Elindeki duduk, arada arada uflamaya devam ederken sıcak yemeklerin önüne konulduğunu, hayal ediyordu. Şalelerde dolaşıyor, yumuşak döşeklerde uzanıp ağızsız sızsız uyanıyordu. Bir ara insan sesi duyar gibi oldu. Sonra iş makineleri sesi. Sesler birbirine karıştı...

Gözlerini hafif aralayınca bulanık bir şekilde sağa sola koşuşturan insanlar gördü. Bin bir zorlukla "Neredeyim ben?" dedi. Yine sesler duydu:

- Kendine geliyor, kendine geliyor!
- Az sonra tamamen gözlerini açtı. Beyaz giyimli insanları görünce hastanede olduğunu anladı. Denn bir nefes aldı:
- Kurtuldum mu, dedi:
- Tebessum dolu bir yüz:
- Evet, dedi. Kurtuldun.
- Kendini uykunun derin kollarına tekrar bıraktı. Fakat bu seferki uykusu huzur doluydu.

PEYGAMBER KISSALARI

Bilal YORULMAZ

HAZRETİ DAVUT (Aleyhisselam)

Yüce Rabbiniz Hazreti Musa'dan sonra Hazreti Yuşa'yı peygamber olarak görevlendirdi. Hz. Yuşa da İsrailoğullarını çölden çıkartıp Eriha'ya gehrini kupaştı. Zorlu bir kupaştırmadan sonra İsrailoğulları burayı ele geçirdiler ve yerleştiler. Fakat her zamanki gibi dinlerinden dönmeye, peygamberin sözünü dinlememeye başladılar. Bunun üzerine Allah zalim bir kavim olan Amalikalılar onları başına sardı. Amalikalıların dev gibi olan kralı Calut, İsrailoğullarına rahat vermiyordu. Aralarında çıkan bir savaşta İsrailoğulları ağır bir yenilgi almıştı. Calut hem onları darmadağın etmiş hem de kutsal sandıkları Talut'u ele geçirmişti.

İsrailoğulları bu duruma çok üzülüyor ve bir çare arıyorlardı. Peygamberlerine gittiler ve şöyle dediler:

- Bize bir hükümdar belirle. Onun emrine girelim. Onunla savaşalım.

Peygamberden de Talut'u hükümdar ilan etti. Fakat İsrailoğulları yine sözlenmeden vazgeçtiler. Talut'u kendilerinden faki olduğu için kabul etmek istemediler. "Bunun bize üstünlüğü yok. Niye onu kral yapalım? demeyişler üdüler. Fakat Allah bir mucize ile kutsal Talut'u Talut'un evine onları getirince onları saygı duymaya başladılar.

Talut'un için jarmından çıkarttı. İsrailoğulları Amalikalılarla savaşmak istediler. Allah'ın izniyle Talut ordusunu topladı ve yola çıktı. Günlere çöle yurduktan sonra bir dağın eteğine geldiler. Talut ordusuna:

- Bu dağın ortasında bir nehir var. Allah'ın orada imtihan edecek. O sudan bınayuptan fazla içmeyeceksiniz. Yoksa savaşacak güç bulamazsınız.

İsrailoğulları nehrin görünce Talut'un sözlerini hemencecik unuttu. Hemen sudan içmeye başladılar. Suyu içenler nehrin kenarına yayılmaya başladılar. Suyu içmeyen de Talut ile beraber nehrin geçen çok az kişi vardı. Calut'un koca ordusu ise tam karşılarındaydı. Kendilerinden kat kat üstün olan bu orduyu görünce müminler şöyle dua ettiler:

- Ya Rabb! bize sabır ver. Ayaklarımızı sabit kıl. Bu kafir kavme karşı bize yardım et.

Savaşın kızıştığı bir anda Calut atını şaha kaldırdı ve şöyle bağırdı:

- Ey İsrailoğulları benimle teke tek dövüşmeye cesareti eden var mı?

Calut dev gibi bir insandı. Herkes ondan korkup çekinirdi. Onunla savaşmak ölüme girmek demekti. O yüzden kimse sesini çıkarmıyordu. Fakat kalabalığın arasında zayıf bir genç çıktı ve Calut'a meydan okudu. Bu cesur genç Hazreti Davut'tan başkası değildi.

Calut, Hazreti Davut'ı abaktı. Onu kuşum ned. Onu kolayca öldüreceğini düşünerek

atın deni güdü. Hazreti Davut da sakın bir şekilde yenden bir taş aldı. Sapanına yeneç tirdi. Allaha dua ederek Calut'a fırlattı. Taşın değmesiyle Calut yere yuvarlandı. Kimse Calut'un öldüğüne inanamıyordu. Şaşırmış lardı. Kalkıp dövüşeceğini sanıyorlardı. Fakat zalim Calut çoktan cezasını ölmüştü. Genç Davut ise herkesin saygısını kazanmıştı.

Calut'tan sonra Hazreti Davut hükum dar oldu. Allah Hazreti Davut'a hem poy gamberlik hem de hükümdarlık verdi. Dört büyük kutsal kitaptan bin olan Zebur'u da Hazreti Davut'a verdi. Hazreti Davut o güzel sesile Zebur okuduğunda bütün insanlar kuşlar ağaçlar onu zevkle dinlerdi. Hazreti Davut ibadetine de çok düğkünde. İki güneş bir mutlaka onup tutardı. Her zaman Rabbin anarak Hazreti Davut vefat edince yenne oğlu Hazreti Süleyman İsrailoğullarının poygamberi ve hükümdarı oldu.

DERVİŞ İLE TILKI

Hüseyin AÇIKTÖRÜK

Yolcunun bin omunda giderken ayaklan olmayan bir tilki gördü.

- Bu hayvancık ne yapar, ne yer, nasıl yaşar deyip şaşırıp kaldı. Yolcu şaşırıp duran az sonra bir aslan çıkageldi. Ağzındaki avı tilkinin yanına bırakıp gözden kayboldu. Tilki sürünerek avın yanına gitti ve kamını doyurdu.

Bu sırılda olaya şahit olan yolcu,

Bir tilkinin nızkını ayağına getiren Allah benim de nızkını elbet gönderecek dedi. O halde yolculuğa ne gerek var. Ben de tilki gibi bir köpeye çekilip kismetimi beklemeliyim.

Bekledi beklemesine ama ne bir gelen oldu ne de giden. Günler geçti hızla. Adam beklediği köpeğe ziyafet kılardı. Sonunda

açlığı dayanılmaz bir hale aldı. Bir gün aç ve yorgun uykuya dalan yolcu bir rüya gördü. Bir ses geliyordu.

- Ey tembel adam! Ne diye kendini ayaksız bir tilki yemine koyarsın? Baksana elin de var ayağın da. Sen bir aslan el de ayaksız tilkilere derman olmaya çalış. Ey tembel adam başkasından uzanacak bir el beklemek yenne haydi kalk da başkasına el uzat. Şunu da asla unutma başkasına yardım edenin yardımcısı Allah'tır.

Yolcu henüz uykudayken hatasını anlamıştı. Kalkar kalkmaz deri esip toplandı. Bulunduğu yenden ayırdı. Artık nızkını kazanmaya çalışacaktı. Tabii ihtiyaç sahipleri de unutmayacaktı.

Namazın Geçiyor

Mestala TURAN

İslamı büyüklelerinden Bayezid, bir gece uykuya dalış sabah namazına kalkamamıştı. Uyandığında günün ağardığını görmüştü. O kadar çok üzümüşü ki ne yapacağını bilememişti. Ağlamaya, feryat etmeye başlamıştı. "Allahım ne büyük gaflet ettim, affet beni!" diye sızlanıyordu. Peygamber Efendimiz'in "Kimin bir tek namazı da olsa geçip gitsse, sanki onun bütün malı ve çocuk çocuğu dinden alınmış gibidir" hadisi aklına geldikçe üzüntüsü daha da artıyordu.

Güneş doğduktan bir süre sonra namazın ihmen kaza etmişti. Sonra başını secdeye koyup af dilemeye devam ederken bir ses işitti.

Ey Bayezid, bu günahın affedildi. Bu pişmanlık ve ağlamana da ayrıca yetmiş bin nafle namaz sevabı ihsan olundu.

Bu duyuruklarıyla Bayezid'in yüreğine su serpmişti. Anıdan birkaç ay geçtikten sonra bir sabah namazı vakti ona yine uyku bastı. Ancak bu sefer sabah namazının vaktinin bitmesine az bir zaman kala birisi onu

uyandırmıştı. Yanına gelip onu uyandı-
ran şeytandı. Bayezide.

- Kâle! Namazın geçmek üzere dedi.
Bayezid şeytanı hemen tanıdı. Ona

- Ey lanetli! Sen hiç böyle yapmaz-
dın. Herkesin namazının geçmesini, ka-
zaya kalmasını istedin. Şimdi nasıl oldu
da beni uyandırdın, dedi.

Bunun üzerine şeytan şu cevabı
verdi:

- Bir kaç ay önce sabah namazın
kaçırdığında pişmanlığın ve üzüntün se-
bebiyle o kadar çok ağlayıp incedin ki na-
mazın kaçırmanın günahını affedilmekle
kalmadı, üstüne bir de yetmiş bin nafile
namaz sevabı aldın. Bugün onu düşün-
erek seni uyandırdım ki sadece vakit na-
mazının sevabına kavuşasın.

Osmanlı Devleti döneminde her paşa ve padişah için, memleketinde bir hayır yapıp, ahirete böyle gitme, en büyük ideal idi. Bu sebeple fethedilen yerlerde her biri bir cami, bir külliye veya pifihane yapıp gitti. Ecdadımız kendi devirlerinin kültürünün gerektirdiği müesseseleri kurdular. İnsan nerede neyi tahsil ederse etsin. Rabb'iyle her zaman irtibatlı olsun, diye camisız yer bırakmadılar. Zira camisızlık, cemaatsızlık, Allah'tan uzaklaşma demektir. Bu sebeple ecdadımız yapılan her müessesenin yanına bir de camı yapmıştır. İşte bu düşünce Kanuni'ye Süleymaniye Camii'ni yaptırdı. Kanuni, yaptıracığı eserin yalnız kendi defterine, koyulmasını arzu ediyor ve Rabb'ine böyle bir armağan takdim etmek istiyordu. Onun için ustalara sıkı sıkı tenbihle bulunuyordu.

Sekin olg kimseden yardım kabul etmeyiniz ha

Camisin duvarı her gün biraz daha yükseldiğünün, karşından bir nine bu cemiyi mahzun mahzun seyredir

Ey Allah'ım Kanuni'ye ser-vet, mal-mülk verdin. Senin uğruna camı yaptırıyor. Bu fakir kulun ne yap-sın da se-nin rızasını kazan-sın? Hem benim elimden böyle işler de gelmez. Ben olsa olsa ustalara bir tas yollart ik-ram edebilirim

Ve nine ustalara bir tas yoğurt getirir.

Buyurun ustalar biraz yoğurt yiyn serinlersiniz. Bu güzel esende, bir tas yoğurtla da olsa, benim de katkım olsun.

Sağolun teyzeciğim çok nazıksınız, ama biz almayalım. Bu konuda sultanımızın izni de yok zaten.

Doğrusu bu yoğurtu kabul etmezseniz çok uzulurum.

Pekâlâ teyzeciğim haydi ver bakalım sen uzulme

Buyuk hukumdar o gece yaptığı işin terazide tartıldığını görür.

Yoğurt, terazide, camiden daha ağır gelmiştir.

Hayır! İnşallah ne oldu acaba. Yoksa, yoksa ustalar birinden yardım mı aldılar?

Sabahleyin Kanuni aceleyle ustaların yanına gelir.

Ne yaptınız ustaların birinden bir şey mi aldınız? Bu gece rüyamda, bir tas yoğurdun Süleymaniye'den ağır baskığını gördüm.

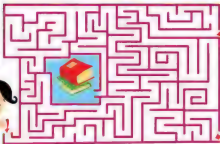
Efendim yaşlı bir nine geldi, çok ısrar edince dayanamadık ve bir tas yoğurdunu aldık.

Eşte Süleymaniye'den daha ağır basan, yaşlı bir kadının o bir tas yoğurdudur.

Labirent

Ok, çizim ve düşünme becerilerini kullanarak labirenti çözünüz. Her doğru adımda yeni bir keşif yaparsınız. Başlamaya hazır mısınız?

Mini Bulmaca

Emirhan'ın günlük hayatındaki olaylardan yararlanarak hazırlanmış bir bulmacadır.

Bir Hadis

Yeni Kur'an, 2013 yılında yayınlanan 100. Kur'an okuma yarışması için hazırlanmıştır.

Bir

Sözcük Bul

Aşağıdaki peşide, kelimeler gizlenmiştir. Bulmak için her harfın bir harfin olduğu kelimeleri bulmaya çalışın.

- 1- Namazda bir kere bir hü ve iy sesinden oluşan kelime.
- 2- Onu, ismiyle ne nazirlik için emek verenden önce yendik yemeli ad.
- 3- Hacıların Kurban Bayramı'nın on beş gün içinde olan Mekke'ye dönüşündeki tefe.
- 4- Birine için olarak birinden ve birinden oluşan koca kurumuş parçaları.
- 5- Bir peygamber adı.
- 6- Uzun duruşun karşılığında ses çıkarmadan onları geçmek için beklemek.
- 7- Herhangi bir şeye yeniden girme ya da dışarı çıkma.
- 8- Zenginlik, zenginlik, zenginlik ve zenginlikten birinin dağıtılması, zenginlik, zenginlik, zenginlik, zenginlik.
- 9- Para ve malın kullanılması, zenginlik, zenginlik, zenginlik.
- 10- Sıkıyık, zenginlik, zenginlik, zenginlik, zenginlik, zenginlik.
- 11- Hacı mevsiminde Kabe'ye ve kutsal yerleri ziyaret.

ESMA-ÜL HÜSNA

AND MENT

HÂKİM

Allah, hikmet ve hüküm sahibidir. Hikmetle iş görmek ancak Allama aittir. İşlerinde ve icraatlarında mükemmel bir nizâm ve uyum vardır. Onun işlerinde herhangi bir eksiklik ve kusur yoktur. İcraatlarında derin bir ilim, büyük bir düzen ve uyum vardır.

Mesela O, insanı en güzel şekilde yaratmıştır. Bedenimize bir bakalım hiç kusur var mı? Bir an gözleminizin çenemizin altında olduğunu düşünelim. Veya burun dokken ile kulak dokkenini yor değiştirdiğini düşünelim. Ne kadar komik bir duruma düşeriz değil mi? Oysa bu organlar başımız üzerine o kadar estetik biçimde yerleştirilmiştir ki o mükemmelliğe ancak hayranlık duyulabilir.

Şimdi de gökyüzüne bakalım. Gökte yüz binlerce cisim var. Butun gök cisimleri tesbih tanesi gibi dizilmişler. Uzayda büyük bir hızla donuyorlar. Aralarına mükemmel bir denge konulmuş. İtme ve çekme kuvveti sayesinde birbirine çarpıyorlar. Birbirlerine yol veriyorlar. Birbirinin hareketini tamamlıyorlar. Gök yüzünü güzel bir seyirlik haline getiriyorlar. Geceleri gökyüzüne bakınca şunu rahatlıkla görebiliriz. Gökte mükemmel iş yapan Bin var. Güneşe, yıldızlara ve gezegenlere emreden, onları bir aaine etrafında döndüren Bin var, Binlerce ışıltılı otode hava çiçek gösterilen var.

Yüce Allahın bir işi, diğer bir işine engel değildir. Hiçbir icraat diğerinin aleyhine işleniyor. Birinin işleyişi diğerinin işleyişini engellemiyor. Butun bu işler Hâkim isminin ölümlüdür.

Hâkim isminin icraatlarına bakarak şunu da rahatlıkla söyleyebiliriz. Allah vardır ve birdir. Eş, benzeri yoktur. İşlerinde büyük bir bilim, sanat ve hikmet vardır.

Metin : Kâmil kuvvet ve tam kıtadar sahibi

Veli : Kendisine inananların dost ve yardımcı olan, kâinatın ve mahlukların işlerini tekeffül eden

Hamid : Her türlü hamd ve övgüye layık olan

Muhsil : Her şeyi bir bir sayıp hifz eden

Ben Namaza Durunca

Necia GÜNAY

Ben namaza durunca,
Melekler hep gelmiş,
Etrafımda bekler,
Bana imrenirlermiş.

Ben namaza durunca,
Tomurcuklar çatlamış,
"Bir çocuk secde etti"
Dye çiçek açarlarmış.

Ben namaza durunca,
Seccadem sevinmiş
Rıygamı benim için,
Bana dua edermiş.

Ben namaza durunca,
Şeytan hristiyan ağlamış,
Allahım razı olur,
Cennetini açarmış.

Namaz

Namaz dua, niyaz, yakarış gibi anlamlara gelir. Rab bimize sevgi ve saygımızı göstermemize yardımcı olan ibadetlerden biridir. Namaz akıllı ve enginlik çağına gelmiş her Müslümana farzdır. Yüce Rabbimiz,

Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde namaz kılmamızı emretmiştir.

SUYLA AKAN GÜNAHLAR

İslamiyet'in ilk dönemlerinde Medine halkından Amr adında bin Mekke'de yeni bir dinin ortaya çıktığını duymuştu. Bu din çok merak ediyordu. Bu din ve peygamberini tanımak için Mekke'ye doğru yola koyuldu. Oraya vardığında da ilk iş olarak Hazreti Muhammedi (sallallahu aleyhi vesellem) buldu. O sıralar Efendimiz İslâmı gizlice yaymaya çalışıyordu. Amr, Onu bir süre izledi. Onun davranışlarının, sözlerinin ve Kur'ân'dan okuduğu ayetlerin bir perzenli dansa önce hiç duymamıştı. Hemten Müslüman oldu ve Mekke'de biniz

daha kalarak İslâm hakkında temel bilgileri öğrendi. Sonra da oradan ayrılarak memleketine döndü. Daha sonra Müslümanlar Mekke'den Medine'ye hicret ettiler. Peygamberimiz'in Medine'ye gelişinden sonra Amr, hemen Ö'nün ziyaretine geldi.

- Ey Allah'ın Resûlü! Beni hatırladınız mı, dedi

Kâinatın Efendisi:

- Evet! Sen bana Mekke'de gelen kişi değil misin, diye cevap verdi. Bunun üzerine Amr

- Evet, ey Allah'ın Resûlü! Allah'ın sana öğrettiği ve benim bilmediğim şeylerden haber ver.

Meselâ bana namazdan bahset, dedi.

Peygamberimiz de hangi vakitlerde, nasıl namaz kılacağını ona öğretti. Amr

- Ya Resûlallah! Bana abdestin nasıl alınacağını da açıklarsanız, deyince Efendimiz şöyle buyurdular:

Sizden kim abdest suyunu nazırlar, ağzına ve burnuna su verirse, mutlaka yuzunden, ağzından, burnundan bu azalarla yaptığı hataların günahı dokulur. Sonra Allah'ın emrettiği şekilde yuzunu yıkarsa, yuzunun etrafından akan su ile birlik-

te yuzu ile işlediği günahlar dokulur. Sonra dirseklere kadar kollarını yıkayınca, ellerinin günahları su ile birlikte parmak uçlarından dokulur gider. Sonra başını mesh edince, başının günahları saçlarının etrafından su ile birlikte akar gider. Sonra topuklarına kadar ayaklarını yıkayınca ayaklarının günahları, parmak uçlarından su ile birlikte akar gider. Sonra kalkıp namaz kılar, Allah'a hamd ve se-

nada bulunup kalbinden Allah'tan başkasının korku ve muhabbetini çıkarsa, annesin-

den doğduğu gündeki gibi olur. Bütün günahlarından annir.

NAMAZA HAZIRLIĞIN ŞARTLARI

- Hangi namaz kılınacağını belirtmektir.
- Kılınacak namazın zamanının gelmiş olmasıdır.
- Namazda iken örtülmesi gereken yerden örtmektir.
- Namaz için abdest almaktır.
- Kibeye (Kabe'ye) yönelmektir.
- Namaz kılınacak yönüne gyslenmenin temiz olmasıdır.

NAMAZI BOZAN ŞEYLER

1. Mazeretsiz olarak namazın farzlarından birini veya daha fazlasını terk etmek.
2. Namazda konuşmak.
3. Namazdayken bir şey yemek içmek.
4. Namazda kendisinin duyacağı kadar gımlmek.
5. Secde ederken veya secdede iken iki ayağı birden yerden kaldırmak.
6. Göğsü kbleden başka bir yöne çevirmek.
7. Namazın adabına aykırı şekilde; goren, kıpırını namazda olduğundan şüpheye düşürecek hareketler yapmak. Meselâ namaz kılariken çorap giymek.
8. Namazda iken birinci selâm vermek veya selâm veren birinin selâmını almak.
9. Dnyevi maksatlar veya sıkıntılar sebebiyle sesli olarak ağlamak. Ahreti ve gıralı anı hatırlayarak, Allah korkusu ile ağlamak namazı bozmad.
10. Sabah namazını kılariken güneşin doğması.
11. Namazda iken bayılmak.
12. Kur'ân-ı Kerim'i manası değişecek derecede yanlış okumak.
13. Namazda iken abdestin bozulması.
14. Bir rekât içinde uç köne birini anladınca vücudunu kaşımak.

SEHİV (YANILMA) SECDESİ NEDİR?

Sehiv secdesi, bir namazın hatalı kılınması hâlinde bu hatayı düzeltmek amacı ile namazın sonunda yapılan secdeyi, Eğer farzlardan biri veya birkaçı terk edilirse namazın geçerli olması için sehiv secdesi yeterli olmaz. Namaz bozulur ve namazı yeniden kılmak gerekir. Eğer farzlardan biri yanılarak geçiktinirse veya vaciplerden birisi yanılarak terk edilirse ya da geçiktinirse sehiv secdesi yapmak gerekir.

Namazda hata yapmış olan kişi, son oturuşta Ettelhiyyâtü'yu okuduktan sonra iki tarafına selâm verip hemen ardından "Allahu Ekber" diyerek iki defa secdeye gider. İkinci secdeden sonra oturur ve yeniden Ettelhiyyâtü'yu, salâvat ve duaları okuyarak selâm verir. Böylece sehiv secdesi yenne getirilmiş olur. Namaz, cemaatle kılınıyorsa ve imam hata yapar da sehiv secdesi yapması gerekirse, sadece sağına selâm verip hemen sehiv secdesi yapar. Bu, selâma selâm verdiği takdirde bazı kimselerin namazdan çıkmasını önlemek içindir. Cemaat, de imamin sehiv secdesine uyarak orunla beraber sehiv secdesi yapar. Sehiv secdesi yapmanın kendisi de vaciptir. Vacibi terk edilmesi ise namazı bozmaz. Böyle olunca sehiv secdesi gerektiği hâlde, sehiv secdesi yapmayan kimsenin namazı yine de geçerlidir.

DUA VE SÜRELER

RABBENÂ ÂTİNÂ

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً
وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

Ey bizim Kerîm Rabbimiz! Bize bu dünyada da iyilik ve güzellik ver, ahirette de iyilik ve güzellikler ver ve bizi cehennem azabından koru.

RABBENAGFİRLİ

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

Ey Rabbimiz! Beni, annemi, babamı ve bütün müminleri hesabın görüleceği günde affeyle.

DUA UFKU

Ey, her zaman güzellikler yaratıp,
çirkinlikleri örten
ve en çirkin görünen şeyleri dahi izafi güzelliklerde bezeyen
Güzeller Güzeli
Gönüllerimizi güzellik duygularıyla mamur kıl
ve bize her zaman güzel kalmanın yollarını göster!

KUREYŞ SÜRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا يَلَافُ قُرَيْشٌ ۝ إِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۝

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ

وَأَمَّنَّهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۝

Bismillâhırrahmânırrahîm

1. Kureyş'in güven ve barış anlaşmalarından faydalanmalarını sağlamak için.
2. Kış ve yaz seferlerinde faydalandıkları anlaşmaların kadriini bilmiş olmak için.
3. Yalnız bu Ev'in (Kâbe'nin) Rabbine ibadet etsinler.
4. Kendilerini açlıktan kurtarıp doyuran, korkudan emin kılan Rabb'lerine kulluk etsinler.

Kureyş Sûresi ile ilgili Kısa bilgiler

1. İlk ayetinde Kureyş'ten bahsettiği için bu isim verilmiştir.
2. Toplam 4 ayettir.
3. Fil suresindeki konu ile bağlantılı olup onun devamı gibidir.
4. Kabeye sahip çıkıp onu korumaları sebebiyle Kureyş'in nasıl olduğu nimetleri bildirilmektedir.

İlginç Bilgiler

- Yüce Allah bizi mışın gündüz ve geceyi yaratmış ki gündüzden çalışalım, geceden de dinlenelim diye.
- Geceden dinlenmeye geçtiğimizde vücudumuzda bazı dinlendirecek hormonlar salgılanır.
- Dünyanın kendi etrafında dönüşüyle gece ve gündüzler, güneşin etrafında dönüşüyle ve eksen eğikliği sayesinde de mevsimler oluşur.
- Mevsimler kuzey ve güney yarımkürelerde birbirinin tam tersidir. Yani kuzeyde yaz yaşanırken güneyde kış, kuzeyde ilkbaharken güneyde sonbahardır.
- Dünyanın kendi etrafında dönüşü sırasında oluşan okyanus akıntıları ve değişik hava akımları birçok hayvan türünün göç yollarını bulmasını sağlar.
- Bütün canlılar olukun Dünyamız bir fuze kadar hızlı yeri almakta ama bir anne kucaklık kadar da güvende olmamızı sağlayan bir yapıdadır. Bütün bu düzen içinde neyi şeyin inşaatı nizamı ettirildiği görmek, anlamak, düşünmek ve tekrar yeni şeyler görmek bizim için çok şey kazandırır.

DEĞERLENDİRME TESTİ

1. "Yola Düşen Kalp" adlı hikayede Ahmet Bey aldığı bayramlıkların kime veriyor?

A) Hanımına ve çocuklarına
B) Mahalle komşularına
C) Eş, dost ve akrabalarına
D) Yolda gördüğü fakir aileye

2. "Tetik Parmağı" adlı çizgi hikayedeki kahramanın tüfeği neden ateş almıyor?

A) Mermiler ıslanmış
B) Mermi bitmiş
C) Kahramanın parmağı kopmuş.
D) Tüfek anızlanmış

3. Aşağıdakilerden hangisi hasta ziyaretine uygun değildir?

A) Ziyareti kısa tutmalıyız
B) Hastaya moral vermeliyiz
C) Üzüleceği bir şey anlatmamalıyız
D) Hasta yoğun bakımda ise mutlaka görmeliyiz.

4. Aşağıdaki hadislerden hangisi alçak gönüllü olmamız gerektiğini belirtiyor?

A) Kalbinde zerre kadar kibir bulunan cennete giremez
B) Hayırlı işlerde acele ediniz
C) İyilik hususunda yarışınız
D) Temizlik imandandır

5. Bildiğimiz anlamdaki ilk ezanı kim okumuştur?

A) Abdullah İbn Zeyd (radiyallahü anh)
B) Hazreti Bilal (radiyallahü anh)
C) Hazreti Abdullah (radiyallahü anh)
D) Hazreti Osman (radiyallahü anh)

6. "Üç Filtre" adlı çizgi hikayedeki üç filtreye nedir?

A) Gerçek, iyilik, faydalılık
B) Arkadaşlık, kardeşlik, muhabbet
C) Dedikodu, gıybet, iftira
D) Bilgi, görgü, nezaket

7.

"Dünyamızın uydusu-
dur. Kutlesi dünyamızın sekiz-
de biri kadardır. Dünyamıza
384 000 kilometre uzaklıktadır.
Dünya ile birlikte Güneş'in etrafında döner."

Yukarıda anlatılan gökciemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Samanyolu
B) Merkür
C) Venüs
D) Ay

8.

"Yüce Allah'ın iş ve icraatlarında mukemmel bir nizam ve uyum vardır. Onun işinde herhangi bir eksiklik ve kusur yoktur. Hiçbir icraat diğennin aleyhine işlemiyor. Biri işleyiş diğennin engellemiyor. Bütün bu işler _____ isminin emriyledir."

Yukarıdaki boşluğa Allah'ın Güzel isimlerinden hangisi gelmelidir?

A) velî
B) hakim
C) muhsi
D) hamid

9.

Aşağıdakilerden kaç tanesi namaza hazırlığın şartlarındanadır?

a. hangi namazı kılacağını belirtmek
b. kılınacak namazın zamanının gelmesi olması
c. namazda iken örtülmesi gereken yerleri örtmek
d. namaz için abdest almak
e. kibleye yönelmek
f. namaz kılınacak yerin ve giysilerinin temiz olması

A) 6

B) 5

C) 4

D) 4

DÜŞÜNDÜREN TESTLER

Meleğin ışıktan ellerine tutundum usulca.
Yıldızlardan geçtik. Ay'ı, gezegenleri, kuyruklu yıldızları, meteorları, uzayın masmasını aydınlığını geçtik. Yıldızların ötesine kadar sürüp gitti yolculuğumuz. Rengârenk yıldız yağmurları içindeydik. Elimsiz, yuzumuz ışıla aydınlanıyordu. Helozonik bir yıldız kumesinin içine düştük sonra. Bir büyük kador halftım. Bir yıldız kadar özgürdüm. Bir melek kadar mutluydum.

1 Yukarıdaki metne göre, yazarın hayalî yolculuğu nereye kadar sürmüştü?

- A) Ay'a kadar
- B) Kuyruklu yıldız çevresine kadar
- C) Yıldızların ötesine kadar
- D) En uzaktaki gezegene kadar

Öğretmenlerimi seviyorum. Hepsi başka türlü iyi. Kimi güler yüzlü iyi. Kimi çok bilen iyi. Kimi de çok oddı iyilerden. Bazen azarlandığım oluyor tabi. Ama neyse ki öğretmenlerin çabuk unutuyorlar. Ellerindeki kâğıtlardan, kılâplardan bir şeyler anlatıyor ve konuları yetiştirmeye çalıştıklarını söylüyorlar. Öğrenmemiz gereken çok şey varmış. Meselâ hayalî bilgisi bunların başında geliyor. Ben ewenin sırlarını, yıldızların ötesini, gerçek hayatın bilgisini merak ediyorum.

2 Parçaya göre, aşağıdakilerden hangisinin doğruluğundan söz edilemez?

- A) Çocuk, bütün öğretmenlerini iyi yanılarıyla düşünüp sevmektedir.
- B) Çocuğun, öğretmenlerini az sevdiği bellidir.
- C) Öğretmenler konuları yetiştirmek için gayret etmektedirler.
- D) Çocuğun öğrenmek istediği şey, onun zihninde tasarladığı gerçek hayatın bilgisidir.

Nasıl da unutmuşum. Evet evet, dua edelim. Belki Allah bize bağışlar. Allah, hiçbir duayı geri çevermemiş. Hakkımızda hayırlı işe kabul etmiş. Biz hakkımızda neyin hayır olduğunu bilmediğimizden, olur olmaz şeyler istemişiz. Oysa ki Allah, her şeyi bildiği için, hayırlısı neyse onu vermiş. Biz de istediğimiz olmadı, böyleyse duamız kabul edilmedi sanmışız. Şakir Hocam bir güzel anlattıydı. Hatırladım. Dua edelim anneciğim.

3 Yukarıdaki metinden hangi sonucu çıkaramayız?

- A) Çocuk ve annesi, ölmek üzere olan bir hasta için dua edecekler.
- B) Duada istediklerimizin olmaması, duanın kabul edilmediği anlamına gelmez.
- C) Allah, her duaya cevap verir, bizim için daha iyi olan neyse onu lütleder.
- D) Her insan, kendisi hakkında neyin hayırlı olup olmadığını çok iyi bilir.

Allah'im,
Alınca beni yanına
Oyle güzel ol ki
Bir kuş uçuverdi desinler,
Uçuverdi bir kuş cennete,
Ve kondu
Gülü Muhammedî bahçesine.

4 Aşağıdakilerden hangisi, şiirde şairin, Allah'tan istedikleri arasında gösterilemez?

- A) Bir kuşun cennete uçması gibi güzel bir ölüm.
- B) Cennette Peygamberimiz Hazreti Muhammed ile birlikte olmak.
- C) Hayatının bundan sonraki kısmını bir kuş olarak geçirmek.
- D) Allah'ın huzuruna varmak.

5. Yüce Dinimiz İslam'da, "bin aydan daha hayırlı" olarak anlatılan kutsal gecemiz hangisidir?

- ☐ A Kadir Gecesi
☐ B Berat Kandili

- ☐ C Miraç Gecesi
☐ D Mevlid Kandili

6. Aşağıdaki bayramlarımızdan hangisinde komşularımıza, yakınlarımıza, fakir ve kimsesizlere et ikram edilir?

- ☐ A Ramazan Bayramı
☐ B Zafer Bayramı
☐ C Kurban Bayramı
☐ D Hıdrellez Bayramı

7. "Cuma günü" ile "Cuma namazı" arasında bir ilişki vardır. Aynı ilişki Ramazan ayı ile aşağıdakilerden hangisi arasındadır?

- ☐ A teravih
☐ B sadaka
☐ C hac
☐ D zekât

8. Aşağıdakilerden hangisi Ramazan ayı ve oruçta ilgili bir terim değildir?

- ☐ A itar
☐ B sahur
☐ C teravih
☐ D mevlid

9. Müslümanları "namaza davet etmek için" minarelerden okunan makamla güzel sözlerle ne ad verilir?

- ☐ A ezan
☐ B ilâhi
☐ C kamet
☐ D Kur'an-ı Kerim

10. Aşağıdakilerden hangisi camilerimizin bölümlerinden değildir?

- ☐ A kürsü
☐ B minber
☐ C mihrap
☐ D mutfak

11. Dua etmekle ilgili aşağıdaki davranışlardan hangisi uygun değildir?

- ☐ A Hastalandığımızda şifa istemek için dua etmek
☐ B Sınavlarda başarılı olmak için dua etmek
☐ C Öfkeli olduğumuz bir arkadaşımızın kötülüğü için dua etmek
☐ D Sevinçli anlarımızda şükrederek dua etmek

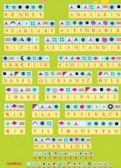
12. "Günün her anında ve temiz olan her yerde dua edilebilmektedir." Bu bilgilerden yola çıkarak Rabbimizle ilgili aşağıdaki gerçeklerden özellikle hangisini hatırlarsınız?

- ☐ A Yüce Allah'ın bazı peygamberlere kitap gönderdiğini
☐ B Bütün canlıların ihtiyacı olan hava, su ve gıdaları O'nun verdiğini
☐ C Yüce Allah'ın her şeyi iştiiğini ve bildiğini
☐ D Her güzel işe besmele ile Allah'ın adını söyleyerek başlamamız gerektiğini

BİRİNCİ BÖLÜMÜN ÇÖZÜMLERİ

BİRİNCİ BÖLÜMÜN ÇÖZÜMLERİ

Arka plan

Arka plan

Bilmece Bildirmece Cevaplar

Tipatip Aynısı

3 ve 5 numaralı resimler birbirinin aynısıdır.

Acaba Kim

Hı. Över adanmış olmasaydı bilirdi.

Farklı Sözcük

Hoc. Hz. Musa, Yarden, Hadis.

Labirent

Çizim: Bayraklarımızı ayarladık.

Eksik Sayı

Harfleri Ayır

Fark Bulmaca

Doğru Cevaplar
Soru: Kimi tanıyanlar doğru takes, Mehmet'tir.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	B	C	D	C	C	D	B	B	B

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	D	B	A	A	C	B	A	D	B

İKİNCİ BÖLÜMÜN ÇÖZÜMLERİ

劉凡之說
劉凡之說凡之說

K a r e P u l m a c a

Dederlendime Festi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	B	B	A	C	A	D	B	B	C

Dependoren Testler

1	2	3	4	5	6	7	8
B	D	D	C	C	D	C	D

Bilmece Bildirmece

CEVAPLAR

ESTIM 2002

"U" vs "E" herbivore asides

STATE SUMMARY

ATSE'WIN DUNCI

Allahım beni anne ve babamı
kardeşlerimi ve Müslümanları
kötülüklerden koru.

CUYU 21P 502

Güzel gören güzel düşünür,
güzel düşünen hayzından
lezet alır.

SAVING

Aldatki soru, üstteki çeklin köpe sorularını içerir. Öyleyse soru içerikli soru 25 puanlıdır.

NAME: _____ DIST: _____

LABORATORY

Çocuk Norması ile ilgili olarak;

ÜÇÜNCÜ BÖLÜMÜN ÇÖZÜMLERİ

WADSWORTH
PUBLISHING COMPANY

K e r n e l : 4.0.0

Değerlendirme Testi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	B	D	D	D	B	A	A	B	C

Degündüren Testler

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
C	D	A	A	C	D	D	D	C	D	D

Bilmece Bildirmece

Cevaplar

Project Completion

Leylek, en çok bu türden beslenmesiyle doğrudan ilişkilendirilir.

Learn more

1

Free Webinars

Ak sıradaki iki karede bulunan sayılar arasındaki fark, üç sıradaki bulunan karedeki sayıyı oluşturuyor. Öyleyse, sonu işaretli yeni 5 sayımlıdır.

Palmer, R.D.

824 JOURNAL OF ENVIRONMENT & DEVELOPMENT

Abstract

Customer Area

© 2000 Blackwell Science Ltd

DÖRDÜNCÜ BÖLÜMÜN ÇÖZÜMLERİ

RADİS BULMACA

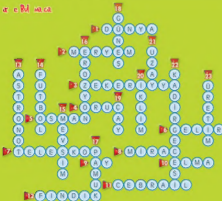
KALBİNDE ZERRE KADAR KIRIK OLAN CENNETE GİREMEZ

HAYIRLI İŞLERDE ACELE EDİN

İŞÇİNİN ÖCRETİNİ ALNININ TERİ KURUMADAN ÖDEYİN

İYİLİK BÜSUSUNDA YARIŞINIZ

Kır e Bulmaca

Değerlendirme Testi

1	2	3	4	5	6	7	8	9
D	C	D	A	B	A	D	B	A

Düğündürücü Testler

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
C	B	D	C	A	C	A	D	A	D	C	C

Bilmece Bildirmece

Cevaplar

Fark Bilmece

Farklı Sözcük

- a) Kible
- b) Akdeniz
- c) İbar
- d) Kurban

Yanlış

HIZ KURBAN

Lahme

Kısa Bilmece

Bir Hadis

Bir Güzel Ahlakı Tamamlamak İçin Gönderildim

Sözcük Bul

Harcanılmadı